

ÅRSRAPPORT 2013

**MØRE BISKOP
MØRE BISPEDØMERÅD**

Bilete på framsida:
Vågøy kyrkje i vinterlys. Foto: Egil Sæbø

INNHALD

Årsrapport del 1

MØRE BISPEDØME 2013

-	EI TILSTANDSVURDERING	5
---	-----------------------	---

Årsrapport del 2

KYRKJELEG ARBEID – Kyrkjemøtets mål og strategiar

2.1	Gudstenesteliv og kyrkjemusikk	15
2.2	Trusopplæring og undervisning	20
2.3	Diakoni	23
2.4	Kultur	26
2.5	Samisk kyrkjeliv	28
2.6	Misjon og økumenikk	29
2.7	Visitat	31

Årsrapport del 3

KYRKJELEG ARBEID – samarbeid, organisering og forvaltning

3.1	Organisering og forvaltning	34
3.2	Lokalt samarbeid	36
3.3	IKT	37
3.4	Demokratiutvikling	38

Årsrapport del 4

PRESTETENESTA

4.1	Prestedekning og rekruttering	42
4.2	Organisering og leiing av prestenesta	47
4.3	Introduksjon til prestenesta	50
4.4	Kompetanseutvikling	52
4.5	Vegleiing	53
4.6	Likestilling	55

Årsrapport del 5

MØRE I 2013 – FRIE DYKK I TRE TEMA

5.1	Prestetenesta – arbeidsplassundersøkingar og mobbing	59
5.2	Rekruttering til prestenesten	62
5.3	Dåpstal og medlemsutvikling	64

Årsrapport del 6

GJENNOMGÅANDE KRAV

6.1	Beredskap og sikring	67
6.2	Likestilling	67
6.3	Arbeidsgjeverrollen og inkluderande arbeidsliv	71
6.4	Klarspråk	71
6.5	Vurdering av sikkerhetstilstanden i forvaltinga	71
6.6	Lærlingeplassar	71
6.7	Jobbstrategi for unge med nedsett funksjonsevne	71
6.8	Samisk språk	72
6.9	Internkontroll, risiko- og vesentlegvurderingar	72
6.10	Oppfølging av revisjonsmessige tilhøve	72

Årsrapport del 7

STATISTIKK

UTDRAG AV KYRKESTATISTIKK 2013, BISPEDØME OG PROSTI 74

7.1	Medlemstal – utvikling	78
7.2.	Dåpstal – utvikling	79
7.3	Konfirmasjon – utvikling	79
7.4	Vigsel – utvikling	80
7.5	Gravferd – utvikling	81
7.6	Gudstenester søn- og helgedagar – utvikling	82
7.7	Nattverd – utvikling	85

Årsrapport del 8

VEDLEGG

8.1	Biskopens tenestefunksjonar	87
8.2	Personendringar presteskapet	90
8.3	Personendringar bispedømekontoret	90
8.4	Bispedømerådsmøte	90
8.5	Medlemer av Møre bispedømeråd, utval m.m.	90
8.6	Forvaltningssaker etter Kyrkjelova og Gravferdslova	93
8.7	Tilskotsforvaltning	94
8.8	Rekneskapsamandrag kap 1590 og 1591 ofr 2013	96

Årsrapport del 1
MØRE BISPEDØME 2013
— EI TILSTANDSVURDERING

Giske kyrkje - frå middelalderen

HOVUDMÅL

«Hovedmålet for bevilgningene til Den norske kirke er å legge forholdene til rette for at Den norske kirke skal kunne opprettholdes og føres videre som folkekirke. Folkekirken kjennetegnes ved at den er nærværende i alle landets lokalsamfunn, at den samler bred deltakelse og oppslutning, og at den er relevant for kirkens medlemmer gjennom livet.»

Målet for bevilgningene til prestetjenesten er at alle menigheter i Den norske kirke skal være betjent av prest, slik at kirkens medlemmer har tilgang på kirkens tjenester i menighetene der de bor.»
(Departementet sitt tildelingsbrev for 2013)

1.1 Tilstandsvurdering, strategiar og utfordringar

Vi hadde ein draum om at vi i september 2013 kunne presentere Møre bispedøme som ein vital 30-åring med stor livsglede, - at bispedømet som vart etablert for 30 år sidan, tenkjer langsiktig og er godt i gang med å byggje for framtida. Dette blir stadfesta gjennom alle dei jubileumshelsingar som kommunar og kyrkjelydar har gitt på Møre bispedøme sine heimesider.

Vi har framleis ein draum om at «folkekyrkja» i Møre kan stå fram som ei tydeleg kyrkje i dei ulike lokalsamfunna og vi bed om medarbeidarar og kyrkjelydar som er trygge og tydelege i sin bodskap. Trygge og tydelege i ord og handling på det som er kjernen i trua vår!

Vi kan gle oss over at Møre har fått ein betre balanse i kjønn- og alderssamansettinga blant prestar.

Bispedømerådet og biskopen har lagt til grunn dei mål og føringar som er gitt av departementet, Kyrkjemøtet og Kyrkjerådet. Rapporteringa er forankra i desse ved at dei blir attgjevne innleiingsvis under kvart avsnitt der det er relevant. Visjonsdokumentet for Møre bispedøme ligg også til grunn.

Kyrkja i Møre står sterkt – kristentrua enda sterkare.

Møre bispedøme er geografisk samanfallande med Møre og Romsdal fylke og har 36 kommunar med tilsaman 261.500 innbyggjarar. Ålesund, Molde og Kristiansund er dei største byane, med til saman om lag 97 000 innbyggjarar. Volda/Ørsta og Herøy/Hareid/Ulstein er av dei større bygdebyane med om lag 41 000 innbyggjarar. 10 av kommunane har under 3000 innbyggjarar. Folketalet i Møre og Romsdal har auka med 6 % dei siste 20 åra. Aukinga skjer i hovudsak i dei nemnde byane/bygdebyane eller i kommunar i nær tilknytning til desse. I 8 av dei 10 minste kommunane er det folketalsnedgang. Ei middels folketalsutvikling dei neste 20 åra vil gje eit folketal på nærare 300 000 innbyggjarar i fylket, eller ein vekst på 20 %.

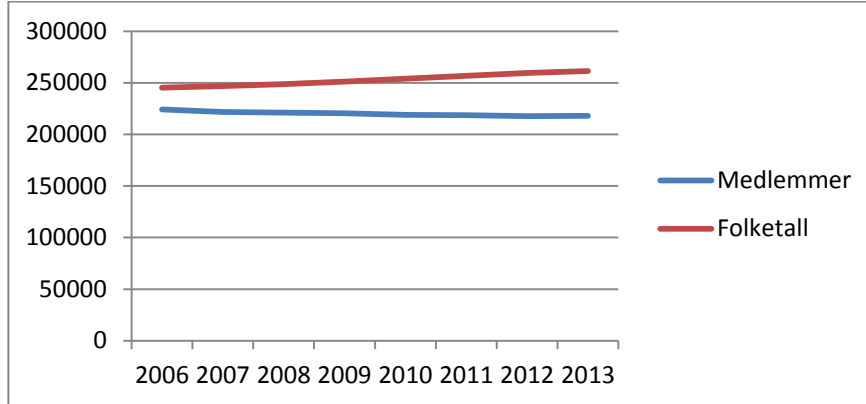
Om medlemstal

Møre er mellom dei bispedøma der delen av innbyggjarar som er medlemmer av Den norske kyrkja er høgast. 83,4 % er kyrkjemedlemmer i Møre mot 74,9 % i snitt for heile landet. Medlemstalet i Den norske kyrkja er stabilt i Møre, men med eit auka folketal viser andelen medlemmer ein svakt synkende tendens.

Tabell 1.1: Utvikling av medlemstal i Den norske kyrkja i Møre bispedøme

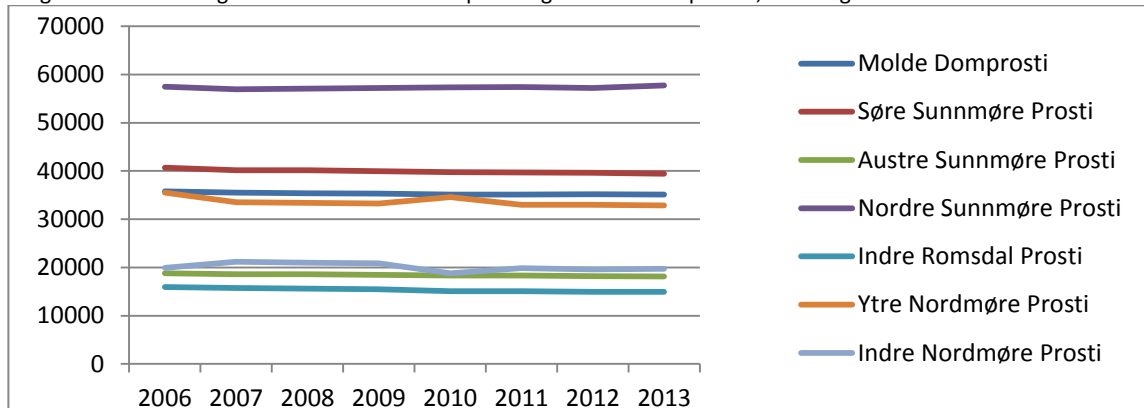
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Medlemer	224142	221689	221186	220539	219011	218562	217751	218004
Folketal	245385	246772	248727	251262	253904	256628	259404	261530
Medlemsprosent	91,3	89,8	88,9	87,8	86,3	85,2	83,9	83,4

Diagram 1.2: Utvikling av medlemstal og folketal i Den norske kyrkja i Møre bispedøme

Det har vore ein reduksjon i medlemstalet i høve til folketalet på 4,4 %-poeng sidan 2009. Det inneber at folketalsaukinga ikkje har ført til fleire medlemmer i Den norske kyrkja. Mye av grunnlaget for folketalsauken er knytt til arbeidsinnvandring, særleg i verftsindustri og byggebransje. Av dei 16,6 % som ikkje er medlemmer av Den norske kyrkja, er mange medlemmer av andre kristne trussamfunn og frikyrkjelege fellesskap. Vi ser og døme på at innflyttarar med ein annan, kristen trusretning gjer seg bruk av tenester i Den norske kyrkja.

Diagram 1.3 Fordeling av medlemmer mellom prosti og medlemstal i prostia, utvikling i tal

Prostiet med høgast medlemstal er Nordre Sunnmøre med om lag 58 000 medlemmer. Søre Sunnmøre, Ytre Nordmøre og Molde domprosti har 33 – 40 000 medlemmer kvar. Dei med færrest medlemmer er Indre Romsdal, Indre Nordmøre og Austre sunnmøre med mellom 15 – 20 000 medlemmer.

Om kyrkjelege handlingar

Møre fekk tidleg eit «kristent stempel» på seg. Det skjedde lenge før bispesetet vart lagt til Molde, ja endå til Bjørgvin eller Nidaros. Kulisteinen på Smøla er rekna som eit av dei tidlegaste skriftlege teikna på kristendomens innpass i landet vårt: «Tolv vintrar hadde kristendomen vore i Noreg».

I Møre står kristentrua framleis sterkt og det innverkar på Den norske kyrkja sin plass for den einskilde og i lokalsamfunna.

Nokre faktiske og relative tal i høve til dei kyrkjelege handlingane dåp, konfirmasjon, vigsel og gravferd:

Tabell 1.4: Utvikling av kyrkjelege handlingar i Møre bispedøme, faktiske tal

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dåp	2 810	2 688	2 845	2 829	2 751	2 621	2 585	2 566	2338
Konfirmanter	2 859	2 970	2 861	2 901	2 811	2 848	3 006	2 822	2723
Vigsel	613	587	666	661	648	605	502	528	501
Gravferd	2 078	2 207	2 370	2 349	2 301	2 248	2 202	2 185	2229

Tabell 1.5 Utvikling medlemstal og kyrkjelege handlingar, relative tal

	2000	2002	2004	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dåp i prosent av tal fødde	103,2	103,1	100,1	102,0	101,2	100,3	91,9	93,1	89,7	89,7	84,6
Medlemer i prosent av innbyggjartal				91,3	89,8	88,9	87,8	86,3	85,2	83,9	83,4
Konfirmasjon i prosent av tal 15åringar	84,5	84,4	84,3	83,7	84,0	83,9	82,6	83,4	83,8	81,8	81,5
Kyrkjeleg gravferd i prosent av tal døde	99,4	99,3	97,5	97,7	99,9	99,8	99,1	99,7	98,7	96,0	98,1
Kyrkjeleg vigsel i prosent av inngåtte ekteskap	74,0	70,0	69,8	62,4	62,4	58,2	57,4	56,2	48,0	47,8	47,3

Diagram 1.6 Dåp, vigsler, gravferder og konfirmerte i bispedømet, utvikling i tal

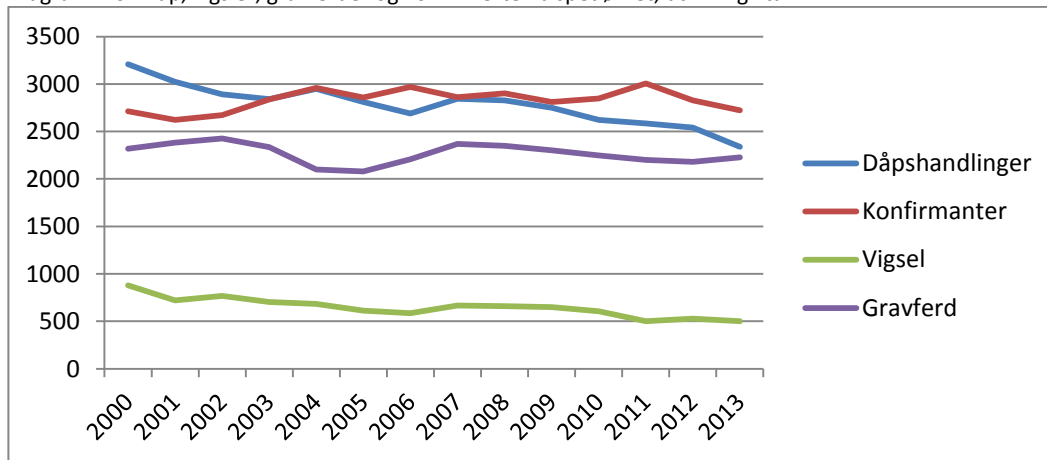
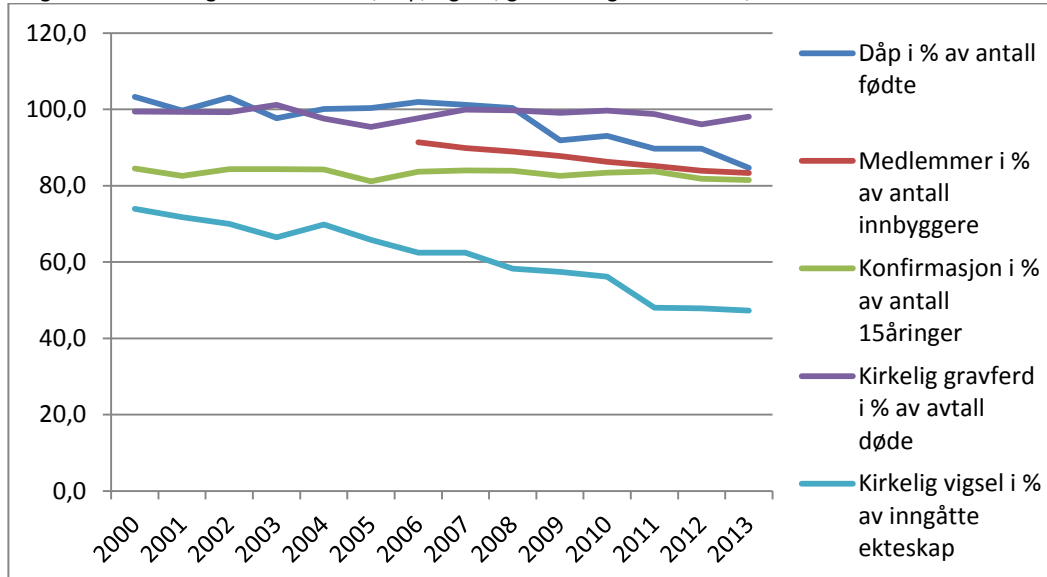

Diagram 1.7 Utvikling tal medlemmer, dåp, vigslar, gravferd og konfirmerte , relativ del

Tal dåpshandlingar går ned både i faktiske og relative tal. Etter å ha vore tett opp mot 90 %, har delen dåp i høve til tal fødte blitt redusert med nærare 5 %-poeng dei siste 5 åra. Vi ser ein markert nedgang frå 2012 til 2013. Dåpstala går ned i dei folkerike prostia, men er stabile i prosti med færre innbyggjarar og prega av bygder og mindre byar og tettstadar. Vi viser til kap 5 for nærare drøfting.

Tal konfirmantar er stabilt, men hadde ein topp i 2011. Ser vi på det relative talet ligg det på godt over 80 % av årskullet. Om vi tar utgangspunkt i antal 15-åringar som er kyrkjemedlemmer, vel nærare 92 % å konfirmere seg.

Talet på vigde i Den norske kyrkja har over tid vist ein nedgang. Ser vi kyrkjeleg vigsel i høve til alle inngåtte ekteskap har det dei siste åra stabilisert seg i underkant av 50 %. I dei folkerike prostia går tala ned, i dei mindre prostia er tala meir jamne. Over tid har alternative vigselsformer blitt utvikla i andre trus- og livssynssamfunn, men det skjer og vigsel i andre bispedøme eller i utlandet.

98 % av alle gravferder i Møre skjer i Den norske kyrkja. Innbyggjarar som ikkje er medlemmer vel også kyrkjeleg gravferd. Vi ser at utvikling av alternative gravferdsformer og askespreiing er aukande.

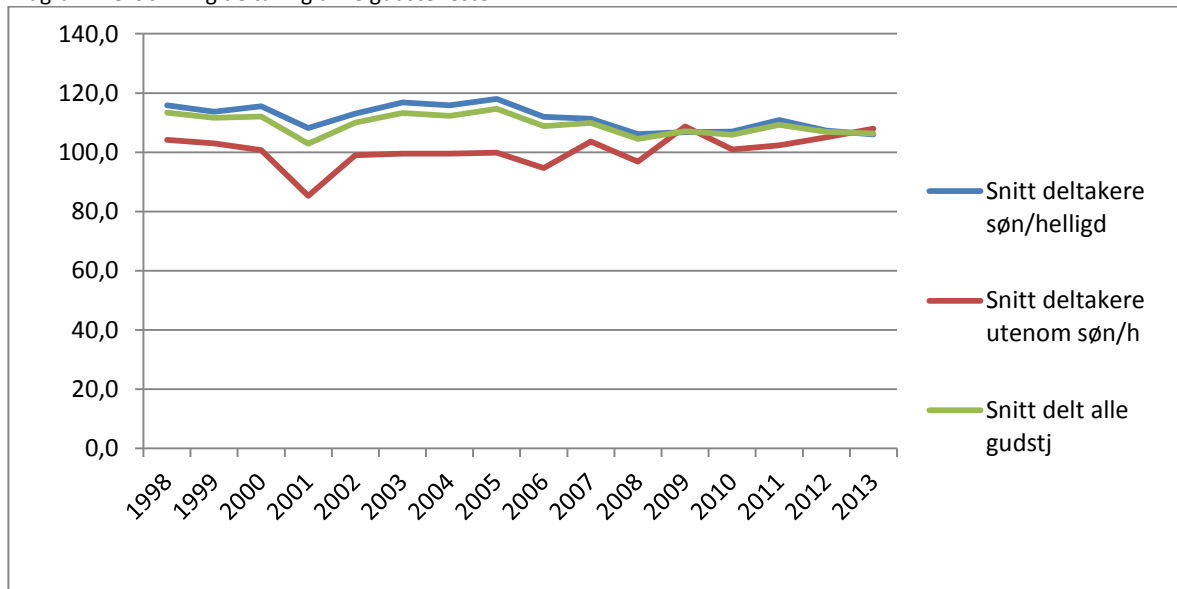
Generelt viser det stabile tal for konfirmasjon og gravferd, med ein nedadgående tendens i høve til dåp og vigsel. Både innbyggjarane og medlemene i Møre er framleis knytte til kyrkja i møte med livsritene, men nokre utviklingstrekk bør vi sjå nærare på. For utviklinga i dei enkelte prostia, sjå kapittel 7.

Gudstenester

Tabell 1.8: Utvikling av gudstenestetall og tal gudstenestedeltakarar i Møre bispedøme

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gudstenester søn/helgedagar	3 328	3 470	3 380	3 401	3350	3 219	3215	3 191	3 144
Deltakarar søn/helgedagar	392 802	388 435	376 166	360 920	357 704	344 499	356 446	342 855	332 542
Snitt pr gudstj søn/helgedagar	118	111,9	111,3	106,1	106,8	107	110,9	107,4	105,7
Gudsten. utanom søn/helgedagar	758	752	774	717	735	714	723	730	716
Delt. utanom søn/helgedagar	75 670	71 225	80 238	69 406	79 905	72 033	73 980	76 648	77 319
Snitt pr gudstj utanom søn/helg	99,8	94,7	103,7	96,8	108,7	100,9	102,3	105	107,9

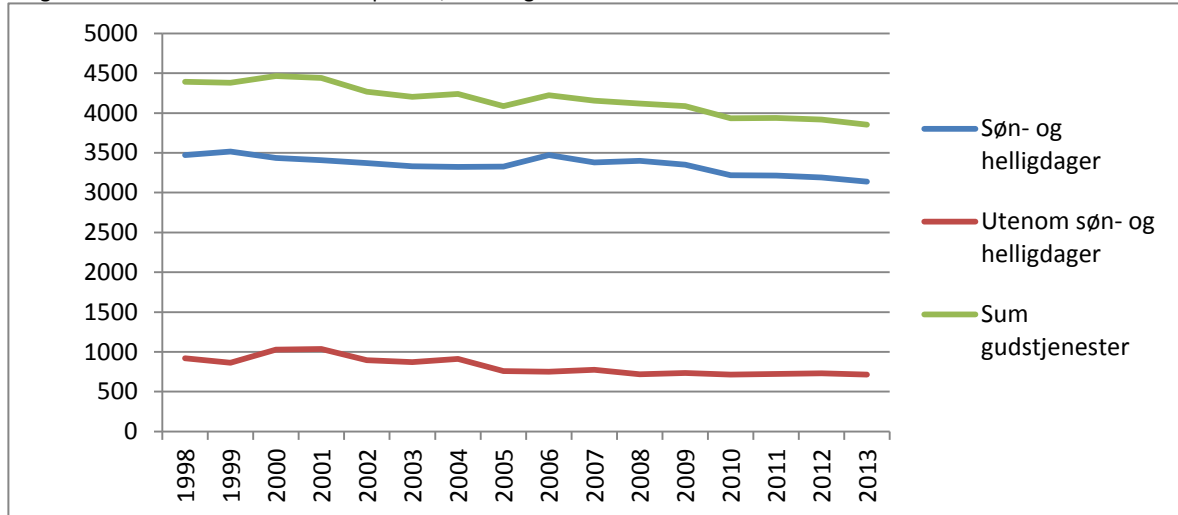
Diagram 1.9 Utvikling deltaking ulike gudstenester

Snittdeltakinga ved gudstenester i Møre er mellom dei høgaste samanlikna med andre bispedømer. Møre bispedøme har eit gledeleg, stabilt frammøte. I snitt er 106 til stades ved kvar gudsteneste på søn- og helgedagar, 108 i snitt utanom søn- og helgedagar. I snitt går kvart kyrkjemedlem i Møre til gudsteneste 1,9 gonger i løpet av eitt år.

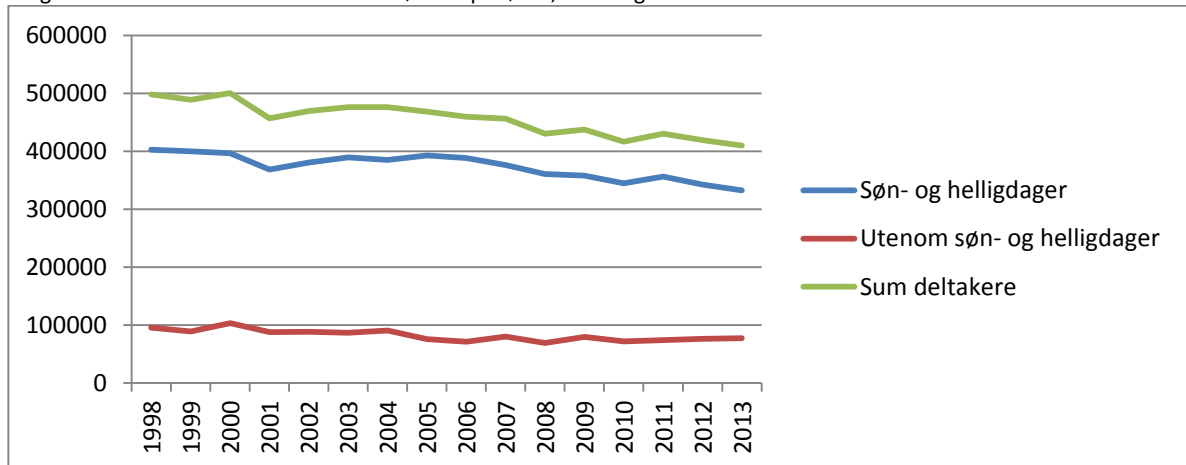
Talet på gudstenester på søn- og helgedagar i Møre har hatt ein synkande trend og er i 2013 på 3144. Bakgrunnen for dette er i hovudsak planlagt nedbemanning. 716 gudstenester vart i 2013 haldne utanom søn- og helgedagar. Ut frå presteressursane i Møre er det forordna om lag 3800 gudstenester, fordelt på søn- og helgedagar og på kvardagar. Det blir i snitt berre halde om lag 30 gudstenester utover dei som er forordna. Dette samsvarer godt med revisjonen av forordningstala for alle kyrkjer i Møre i 2011, men har og sin årsak i at den einskilde kyrkjelyden i liten grad har ressursar til å gjennomføre fleire gudstenester enn dei som er forordna.

Diagram 1.9 Gudstenester i Møre bispedøm, utvikling i tal

Når talet på gudstenester går ned, går og det totale deltakartalet ned. Statistikken kan tyde på at folk går til gudsteneste når gudsteneste blir halde, men det kjem ikkje fleire folk om det er færre gudstenester i soknet. Potensialet for å auke gudstenestedeltakinga er å krysse soknegrenser.

Diagram 1.10 Gudstenestedeltakarar i Møre bispedøme, utvikling i tal

Vi viser til kapitel 1 for nærare omtale. Vi viser til kapitel 7 for tal på prostinivå.

Nattverdeltaking

Tabell 1.12: Utvikling i tal gudstenester med nattverd og nattverddeltaking

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gudstenester m/nattverd	1 558	1 628	1 579	1 593	1 675	1 751	1 804	1 910	2079
Nattverddeltakarar	64 038	63 860	63 237	60 413	64 417	66 646	71 856	75 576	80798
Snitt pr gudsteneste	41,1	39,2	40	37,9	38,5	38,1	39,8	39,6	38,9

Talet på gudstenester med nattverd har auka med om lag 500 dei seinare åra. 38 % av alle gudstenester var i 2005 med nattverd. I 2013 er dette auka til 54,1 %. Tal på nattverddeltakarar er stabilt.

Møre bispedøme – i stort og smått

I Møre bispedøme er variasjonane mellom sokna store, som tabellen nedanfor viser. I fordeling av ressursar er det ein føresetnad at like tilhøve blir vurderte likt. Med dei store variasjonane i bispedømet er det ei utfordring å vurdere faktorar for ressurstildeling objektivt og rett. Avgjerd om fordeling av ressursar er til sist eit politisk spørsmål på både nasjonalt og regionalt nivå.

Tabell 1.1.13: Gjennomsnitt og variasjonsbredde for nokre variablar i 2013

	Snitt	Soknet med Færrast	Soknet med flest
Medlemmer pr sokn	2 247	71	18059
Gudstenester søn/helgedag pr sokn pr år	32,4	8	113
Snitt tal til gudsteneste søn/helgedag pr år	106	22,8	232,6
Kor mange gonger kvar medlem er til gudsteneste kvart år	1,9	0,8	5,3
Nattverdgdustenester pr år	19,7	2	118
Snitt tal til nattverd	38,5	7,4	116
Dåp pr sokn pr år	24,1	0	149
Konfirmantar pr sokn pr år	28,1	0	223
Vigsel pr sokn pr år	5,2	0	50
Gravferd pr sokn pr år	23	1	146

Innanfor den ressursramma som blir Møre bispedøme til del, er det ei utfordring å nå ut til alle. Ei aukande befolkningsmengd i sentrale strom og reduksjon i folketalet i griskendte strom er krevjande å møte i høve til å finne gode løysingar lokalt.

Andre vurderingar og betrakningar

Visjonen for Møre bispedøme er «I Kristus – nær livet, - Rause fellesskap som utfordrar til tru og teneste gjennom gudsteneste, kyrkjemusikk og kultur, misjon, diakoni og trusopplæring.» Gjennom alt dette blir kyrkja styrkt som ei tydeleg folkekyrkje. Kyrkja er ein møteplass og ein stad for engasjement for diakoni, trusopplæring, kyrkjemusikk, kultur og misjon. Med det som utgangspunkt vert det bygd fellesskap som igjen har det store, gudstenestefeirande fellesskapet som mål. Vi ser teikn på haldnings- og åtferdsendingar.

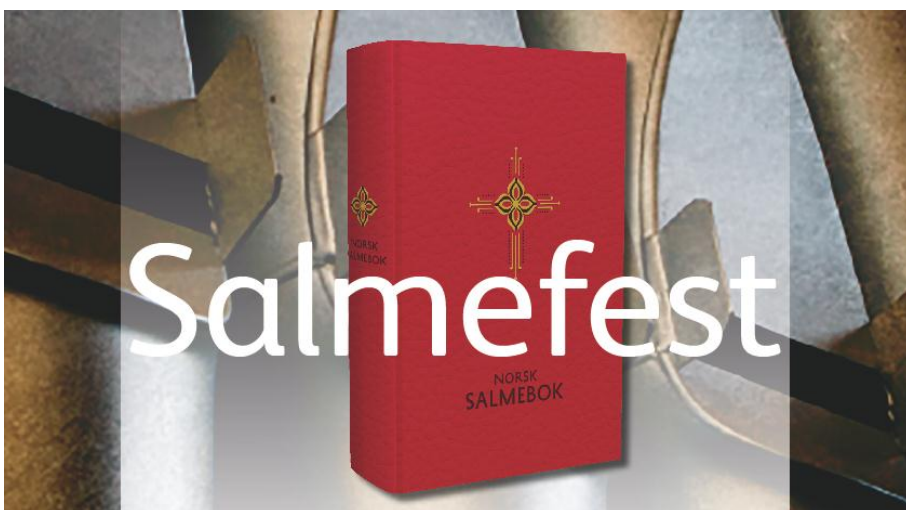
Å gi barn og unge trygg identitet handlar og om å bli bevisst sitt eige verdigrunnlag. Når vi er trygge på eigen identitet og eigen ståstad, er det ikkje trugande å møte andre med ein annan identitet eller ein annan ståstad. For nokre veker sidan blei det i «VL-Ytring» gitt uttrykk for at det er vanskeleg å stå fram med eit kristent livssyn. Om det kjem besøk blir Bibelen sett med bokryggen inn fordi ein ikkje orkar å bli gjort ansvarleg for alt som skjer eller blir debattert under ei kristen overskrift. Samstundes viser undersøkingar at bibelkunnskapen går ned. I ei tid der verdssamfunnet er i rask endring og religiøse argument blir misbrukt som grunnlag for vald, er det avgjerande at born og unge kan møte omverda med trygg kunnskap og at vi alle møter kvarandre med respekt. Også difor er trusopplæringsreforma viktig, - der Møre på mange parameter har høge tal.

21. mai 2012 vart Grunnlova endra. I 2014 er grunnlova 200 år. I det vidare må vi leite etter kva det betyr for oss som nasjon, når Grunnlova § 2, om statsform, no lyder: «*Værdigrundlaget forbliver vor kristne og humanistiske Arv.*» Kyrkja var arena for dei første demokratiske skritt i det norske samfunnet. Dette er del av den arven kyrkja er berar av. I det vidare må kyrkja vere med å sette dagsorden for kva for verdiar som skal prege samfunnet vårt. Kva vil vi hegne om og kva er umisteleg?

I det vidare må vi tydelegare skille mellom «livssynsnøytral» og «livssynsopen». Samarbeidet mellom skule og kyrkje er under press, særleg når det gjelder skulegudstenester. Med sine materielle og

Åndelege verdiar er kyrkja i Møre limet i mange lokalsamfunn. Kyrkja er den staden folk kan samlast til fellesskap og er ein stad å møte merkesteinane på livsvegen, - i glede og sorg. Vår tid treng ei folkekyrkje. Difor står kyrkja sterkt i Møre.

Årsrapport del 2
KYRKJELEG ARBEID – Kyrkjemøtets mål og strategiar
(Kap 1590)

Lansering av ny Salmebok i Aure kyrkje og Aure arena november 2013

HOVUDMÅL	«Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke, som inviterer mennesker i alle aldre og livssituasjoner til tro og fellesskap. Kirken skal bidra til å styrke lokalsamfunn, målbare menneskeverdet og utfordre til solidaritet. Bevilgningene under kapitlet skal understøtte Kirkemøtets mål for Den norske kirke som en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke.»
A	Kirkerådet og bispedømmerådene skal legge til rette for at Kirkemøtets mål og strategier kommer til anvendelse i menighetene. (Kirkerådet, brev av 06.12.2012)

2.1 Gudstenesteliv og kyrkjemusikk

2.1.1 Gudstenesteliv

Nasjonalt

delmål:

«Kirkens gudstjenesteliv skal fornyes slik at det gir rom for større fleksibilitet og valgfrihet i menighetene, mer involvering fra flere deltakere og sterkere stedlig forankring.»

(Kirkerådet, brev av 06.12.2012)

Møre bispedømme delmål:

- Møte Gud i bøn og forkynning, dåp og nattverd
- Skape fellesskap mellom Gud og menneske til hjelp i kvardag og fest
- Engasjere og involvere barn, unge og voksne til å utvikle kristen tru og identitet

(Møre bispedømme sitt visjonsdokument)

Resultatmål	Resultatindikator
Auka gudstenedeltaking	Snitt deltaking pr gudstenedeste
	Snitt gudstenedeltaking på søn- og helgedagar
Stabile gudstenedetal	Forordna gudstenedetal

a) Vurdering av måloppnåing

Auka gudstenedeltaking

Det er ikkje grunn til å konkludere med at resultatmålet er nådd. Prostane melder i sine rapportar at gudstenedeltakinga varierer frå sokn til sokn. Hovudtendensen for gudstenedeoppslutning

synes framleis å vere jamt minkande, trass i at det nokre stadar blir meldt om stabilisert oppslutning og framgang andre stadar. Dei faste kyrkjegjengarane tek nokre stadar sjeldnare del.

Kyrkjestatistikken for Møre inklusive 2013 viser framleis ein fallande tendens i gudsteneste-frammøtet på søn-og helgedagar. Statistikken, viser ein stigande tendens i gudstenesteframmøtet utanom søn-og helgedagar. Godt innarbeidde gudstenestetradisjonar for barnehagar, skular og etter kvart ulike aldersgrupper innan trusopplæringa kan vere årsak til det aukande frammøtet til gudstenester utanom søn-og helgedagar.

Stabile gudstenestetala

Målet er berre delvis oppnådd. Vår årsrapport for 2012 uttrykte håp om at gudstenestetala ville stabilisere seg når dei nye forordningane frå 01.01.2012 får feste seg. Vi ser enno ikkje forventede effekt. Fire prosti har innført lokale grunnordningar i alle sokn. Tre prosti har enno ikkje fullført innføringsarbeidet. Følgjande fire element er grunnleggande byggesteinar for utvikling av gode gudstenestetradisjonar og samarbeidstilhøve mellom interne og eksterne aktørar i sokna: a) Stabile gudstenestetala i samsvar med biskopens forordning. b) Regel for kor ofte dei ulike typene hovudgudstenester skal feirast i kvar av kyrkjene. c) Regel for kvar høgtidsdagane skal feirast. d) Integrering av trusopplæring og andre planar i gudsteneste-livet. Stabile gudstenestetala i samsvar med biskopens forordning er grunnmuren som dei tre andre elementa skal byggast på.

Dei nye forordningstala er tilpassa vedtaket frå 2006 om prestestillingar i Møre og tek omsyn til ferie- og fridagsreglementet.

Tendensen for gudstenestetala søn- og helg er framleis fallande. Tendensen utanom søn- og helg er heller ikkje stabilisert. Det vart i 2012 forretta langt fleire gudstenester utanom søn- og helg enn det biskopen har forordna, men både i 2012 og 2013 fell dette talet noko. Dette kan tyde på at forordningstala frå 01.01.12 for gudstenester utanom søn- og helg ligg for lavt.

Det er i hovudsak to grunnar til avvik i 2013: Vakansar og sjukefråvær. Når det gjeld vakansar kan det seiast følgjande: Nokon av vakansane skuldast arbeidet med revisjon av stillingsheimlar i prostia. Til dømes har prostia Austre Sunnmøre og Søre Sunnmøre hatt vanskar med å innfri biskopens gudstenesteforordning av denne grunn. Det har teke tid å avklare ulike spørsmål i revisjonsarbeidet, noko som har ført til behov for vikarar i samsvar med biskopens forordningstal. Gudstenesteregularitet i samsvar med biskopens forordningar og kyrkjelydens retningslinjer for årsplan, kan under slike tilhøve vere særskild krevjande å oppretthalde. Det same gjeld for prostia Indre- og Ytre Nordmøre på grunn av vakansar og redusert presteressurs i nokre av sokna.

b) Tiltak som er valde for å nå måla

Auka gudstenestetala

Prostane melder i sine rapportar at nokre sokn er i ferd med å gjere sine første erfaringar med involvering av medliturgar, kyrkjevertar og forsongargrupper. Andre sokn har lang erfaring med uløna medarbeidarar. Nokre samarbeidsområde har valt felles lokale grunnordningar for å forenkle den liturgiske og kyrkjemusikalske tilnærminga. Andre samarbeidsområde prøver mange variantar. Mange sokn har etablert nattverd med utdeling ved to stasjonar, den eine med intinksjon, etter oppmoding frå biskopen. Dei aller fleste sokn nyttar trykte program.

Stabile gudstenestetala

Forordningstala er enno ikkje justert for dei prostia som har fått endra stillingsheimlar i samband med revisjonsarbeidet.

c) Resultat som tiltaka har ført til.

Tabell 2.1.1: Utvikling av gudstenestet og gudstenestedeltakarar i Møre bispedøme.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gudstenester søn/hel	3 470	3 380	3 401	3350	3 219	3215	3 191	3 144
Endring i tal							-24	-47
Deltakarar søn/hel	388 435	376 166	360 920	357 704	344 499	356 446	342 855	332 548
Endring i tal frå året før		-12 269	-15 246	-3 216	-13 205	+11 947	-13 591	-10 307
Snitt pr gudstj søn/hel	111,9	111,3	106,1	106,8	107	110,9	107,4	105,7
Snitt pr medlem i Møre							1,92	1,88
Gudst. utanom søn/hel	752	774	717	735	714	723	730	716
Endring i tal frå året før							+7	-14
Delt. utanom søn/hel	71 225	80 238	69 406	79 905	72 033	73 980	76 648	77319
Endring i tal		+8 983	-10 832	+10 499	-7 872	+1 947	+2 668	+671
Snitt pr gudstj	94,7	103,7	96,8	108,7	100,9	102,3	104,9	107,9

Auka gudstenestedeltaking

Prostane melder i sine rapportar at det synes å vere ein generell trend at små sokn samlar gjennomsnittleg fleire enn store sokn. Nattverddeltakinga er stigande der det blir arbeid med tilrettelegging. Nattverd med intinksjon synes å ha positiv verknad på nattverdsøkinga. Når det gjeld involvering av medliturgar melder nokre prestar om utfordringar. Det gjeld mellom anna behovet for endring av arbeidsrutinar og meir tid til samhandling. Kyrkjelydane synes i hovudsak å oppleve involvering som noko positivt. Dei ulike lokale grunnordningane er utfordrande for vikartenesta. Ny kyrkjemusikk synes å vere meir krevjande enn liturgiske variantar. "Gjester" ved dåp og konfirmasjon kan kjenne seg framandgjorde og ekskluderte. Enkelte stader har reformarbeidet ført til usemje og konflikt. "Maksimumsvariantane" melder om slitasje grunna nytt materiale, men òg om glede – når folk lærer det nye. Gudstenester i samband med trusopplæringa gir borna og familiane deira eit eigarskap til kyrkja, jf øvst s 16.

Tabell 2.1.1 viser at snitt deltakarar pr. gudsteneste på søn- og helg fall frå 107,4 i 2012 til 105,7 i 2013. Snittfallet er eit resultat av reduksjonen i gudstenestetallet i høve til 2012, samstidig som fallet i gudstenestedeltakarar er vesentleg, om enn noko mindre enn i 2012. Årsrapport 2012 uttrykkjer uro over at dette skjer samtidig som kyrkjelydane innfører nye lokale grunnordningar. Det er framleis grunn til uro.

Tendensen for gudstenester utanom søn- og helg synes å vere stigande. Snittet pr. gudsteneste stig frå 104,9 i 2012 til 107,9 i 2013. Snittauken er eit resultat av ein reduksjon på 14 gudstenester i høve til 2012, men ein liten auke i frammøtetalet på 671 i høve til 2012. Ein av årsaken til snittauken kan vere godt innarbeidde gudstenestetradisjonar for barnehagar, skular og i stigande grad også for aldersgrupper innan trusopplæringa. Dersom dette er grunnen, då gjer Møre klokt i å leite etter liknande suksessfaktorar for gudstenestene på søn- og helg.

Tabell 2.1.1 viser òg at snittet av det totale frammøte til alle gudstenester i høve til kyrkjemedlemene i Møre er fallande frå 1,92 i 2012 til 1,88 i 2013. Dette er eit uttrykk for at auken i frammøte utanom søn- og helg ikkje er stor nok til å motverke felle i frammøte på søn- og helg.

Tabell 2.1.2: Utvikling i tal gudstenester med nattverd og nattverddeltaking

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gudstenester m/nattverd	1 558	1 628	1 579	1 593	1 675	1 751	1 804	1 910	2079
Nattverddeltakarar	64 038	63 860	63 237	60 413	64 417	66 646	71 856	75 576	80798
Snitt pr gudsteneste	41,1	39,2	40	37,9	38,5	38,1	39,8	39,6	38,9

Tabell 2.1.2 viser ein stabil nattverdeltaking dei fem siste åra. Landsgjennomsnittet er 41 personar for både 2012 og 2013 i flg. KIFOs tilstandsrapport. Framleis trur vi at aukande nattverdfrekvens og meir bruk av intinksjon, i samsvar med biskopens tilråding, har innverknad på resultatet. Desse to tiltaka må halde fram og styrkast.

Stabile gudstenestetala

Tabell 2.1.3: Utvikling av gudstenestetala i høve til gudstenesteforordning av 01.01.2012.

	Gudst søn- og helg	Gudst utanom søn- og helg	Sum gudstenester
Forordning 01.01.12	3 207	636	3 843
2012	3 191	730	3 921
Endring i høve til forordning	-16	+94	+78
2013	3 144	716	3 860
Endring i høve til forordning	-63	+80	+17

Det er svært viktig å finne den rette balansen mellom bispedømerådets vedtekne stillingstal og biskopens gudstenesteforordning. Det gjeld både gode arbeidstilhøve for prestane, minst mulig behov for vikarar og eit stabilt grunnlag for god langtidsplanlegging i sokna. Ein hovudfaktor det må takast omsyn til er prestane sine ferie- og frididsrettar. Desse rettane er som nemnt innarbeidd i forordningstala for kyrkjene. Det skulle altså ligge til rette for rask stabilisering av gudstenestetala, når alle innførte dei nye forordningstala i 2012 og justerte gudstenestetala i kyrkjene deretter.

Tabell 2.1.3 viser at talet på gudstenester søn- og helg likevel er fallande i høve til forordninga. Vi ser ein reduksjon frå 16 gudstenester i 2012 til ein reduksjon på 63 i 2013. Det er urovekkjande. Det kan gi inntrykk av at det blir tatt ut fleire helgefri enn prestane har krav på. Årsaken kan òg vere vakansar til dømes i samband med revisjon av stillingsheimlar og sjukdom. Mykje tyder på at det i hovudsak er vakansar av ulik årsak som slår mest inn.

Talet på gudstenester utanom søn- og helg viser òg ein fallande tendens frå pluss 94 til pluss 80. Samstundes viser Tabell 1.1.3 at samla gudstenestetala utanom søn- og helg, heilt frå 2006 ligg generelt mykje høgare enn biskopens forordning. Det kan tyde på at forordningstala frå 01.01.12 for gudstenester utanom søn- og helg ligg for lavt.

Det er svært viktig å få slutført revisjon av stillingsheimlar slik at ein får oversikt over kor mange stillingsheimlar og tenestestadar ein har i kvart prosti. Talet på stillingsheimlar og tenestestadar, som skal vedtekast av bispedømerådet, er grunnlaget for kor mange gudstenester biskopen kan forordne i kvar av kyrkjene. Det gjeld både gode arbeidstilhøve for prestane, minst mulig behov for vikarar og eit stabilt grunnlag for god langtidsplanlegging i sokna. Biskopens forordningstal skal fungere som stabiliserande hovudfaktor i gudstenestelivet i minimum 5 år framover.

d) Behov for endringar i strategiar og tiltak

Gudstenester

Det store spørsmålet er korleis Møre kan snu den fallande trenden. I årsrapport for 2012 og no i 2013 blir det peika på grunnlaget for utvikling av gode gudstenestetradisjonar og samarbeidstilhøve mellom interne og eksterne aktørar i sokna. Vårt mest grunnleggande tiltak er samspelet mellom bispedømerådets vedtak om stillingsheimlar og tenestestadar og biskopens forordna gudstenestetala. Der det er vakanse eller sjukdom, skal det settast inn tiltak som i størst mogleg grad opprettheld biskopens forordningstal. Der det er reduksjon i stillingsheimlar i samband med revisjon, skal biskopens forordningstal endrast i samsvar med endring i stillingsheimlar. På følgjande to hjørnesteinar skal Møre bispedøme halde fram med gudstenestearbeidet, innanfor rammene av nye lokale grunnordningar, a) bispedømerådets vedtekne stillingsheimlar og

tenestestadar, b) biskopens gudstenesteforordningar. Vi har framleis tru på at desse tiltaka vil snu fallande tendensar.

Nattverdeltaking

Vi gled oss over positiv utvikling. Vi vidarefører dei to tiltaka som vi trur verkar vekst: a) Aukande nattverdfrekvens og b) meir bruk av intinksjon. Samstundes er den universelle tilpassinga viktig. Vi skal legge godt til rette for alle som ønskjer å ta del.

Lokale grunnordningar

Seks sokn fordelt på tre prosti har enno ikkje innført lokale grunnordningar. Prostane leier det lokale arbeidet med gudstenestereforma, men det viser seg at sokneprestane er svært sentrale i innføringsarbeidet både som saksutgreiarar og rådgjevarar for gudstenesteutval og sokneråd. Det er ikkje meldt inn nokon sokn som søker om fritak frå innføring av ny lokal grunnordning. Det er difor framleis naturleg å etablere eit samarbeid mellom prostane i desse tre prostia og leiargruppa for gudstenestereforma. I dette fora er det mogleg å etablere grunnlag for nye tiltak.

2.1.2 Kyrkjemusikalsk arbeid

Det er eit stort og omfattande kyrkjemusikalsk arbeid i kyrkjelydane i bispedømmet. Dette gjeld i gudstenester og ved kyrkjelege handlingar, men også gjennom eit omfattande korarbeid, instrumentale ensemble, forsongargrupper, grupper for spedbarnsong og gjennom kultur og konsertverksemd.

Kyrkjemusikarane (kantorane og organistane) er ein sentral ressurs i dette arbeidet. Dei utfører ei viktig kyrkjelydsbyggjande verksemd og medverkar til samarbeid, frivillig engasjement og brubygging mellom kyrkja og det øvrige samfunns- og kulturlivet.

Tabell 2.1.4: Oversikt over kor og konsertverksemd

	2012	2013
Tal på barnekor	68	70
Medlemmar barnekor	1338	1358
Tal på vaksenkor	44	53
Medlemmar vaksenkor	826	886
Tal på konsertar arrangert av kyrkjelydane	300	325
Publikum	36635	44772
Tal på konsertar i kyrkjene arrangert av andre	206	211
Publikum	47775	38900

Styrking av det kyrkjemusikalske arbeidet

Møre bispedømme har eit aktivt kyrkjemusikalsk råd. Rådet arrangerer faglege samlingar for kantorar og organistar, gjev faglege råd til biskop og bispedømmeråd i orgelsaker og kyrkjemusikalske saker, medrekna liturgiske og salmebok-relaterte spørsmål knytte til gudstenestereforma og anna kyrkjemusikalsk utviklingsarbeid.

Kyrkjemusikalsk råd har dette året arrangert to heildags fagsamlingar for organistar og kantorar i bispedømmet med ulike tema innanfor kyrkjemusikk og kultur. Fagsamlingane for kyrkjemusikarane er godt innarbeidde, og deltakinga er god.

Plan for kyrkjemusikk har vore drøfta på fagdag for kyrkjemusikarane og er også tema ved visitasar og i annan kontakt med kyrkjelydane. Statistikken for 2013 viser at talet på sokn som har utarbeid egne kyrkjemusikkplanar er aukande.

2.2 Trusopplæring og undervisning

Nasjonalt

delmål:

«Trosopplæringsreformen skal videreføres, med sikte på å utvikle et systematisk og sammenhengende trosopplæringstilbud for alle føpte mellom 0 og 18 år.»
(Kirkerådet, brev av 06.12.2012)

Møre bispedøme delmål:

- Gjere trua på den treeininga Gud kjent og erfart
- Planmessig opplæring av alle døypte 0 – 18 år
- Gje barn, unge og vaksne hjelp til å leve som kristne
(Møre bispedøme sitt visjonsdokument)
- Utvikle samarbeidet kyrkje – skule/barnehage

Resultatmål	Resultatindikator
Auke utbreiinga av trusopplæringsreforma	Tal kyrkjelydar som har fått trusopplæringsmidlar i 2013
Omfanget av trusopplæringstilbodet i kyrkjelydane	Gjennomsnittleg tal timar trusopplæringstilbod i kyrkjelydar med godkjent plan
Oppslutning om trusopplæringstilboda	Snitt deltakartal ved eit utval av trusopplæringstilbod i kyrkjelydar med godkjend plan
Auke tal kyrkjelydar med godkjend plan	Tal godkjende planar

a) Vurdering av måloppnåing

Samarbeid kyrkje – skule/barnehage

Målet har vore å ha eit ope og ryddig samarbeid med skulen og barnehagane. Det er dei lokale kyrkjelydane som har ansvaret for dette arbeidet, men bispedømekontoret gjer vårt for å informere om gjeldande regelverk på området. Dette har vi forsøkt å gjennomføre ved å informere dei kyrkjeleg tilsette og rektorar/lærarar/førskulelærarar gjennom møter på visitasen. Målet vårt er også å opprette ei heimeside med nyttig informasjon og regelverk på området.

Trusopplæring

Vi reknar måla som i stor grad oppnådde, men ser behov for å følgje opp slik at den gode trenden kan halde fram.

b) Tiltak som er valde for å nå måla

Samarbeid kyrkje-skule/barnehage

Utgangspunktet vårt er at vi kjem ut med felles informasjon når det er noko nytt i regelverket. Sidan regelverket har halde seg stabilt dei siste åra har det ikkje vore nokon felles informasjon dette året. Vi har derimot bruka lærarmøter på visitasane som arena for å nå ut med informasjon. Då har biskopen og undervisningsrådgjevar innspel på kva som legg rammer for eit godt samarbeid

mellom kyrkja og skulen/barnehagane. Det er ofte uklart kva som er lov og ikkje, noko vi sett søkjelys på gjennom å vise til regelverk. Samstundes viser vi til aktuell litteratur som opnar opp for ulike og spanande metodar for samarbeid. Vi har også laga ein «huskelapp» med linkar til aktuelle nettstader. Elles har biskopen svara med leserinlegg i Romsdals Budstikke angående julegudstenester i skulesamanheng.

Trusopplæring

Vi har hatt fokus på 4 område når det gjeld vidare utbygging av trusopplæringsarbeid:

1. Vi fekk midlar til å gjennomføre trusopplæringsreform i Austre Sunnmøre prosti og har køyrt oppstartsprosessen i alle kyrkjelydane i prostiet.
2. Vi har gjort eit omfattande arbeid med å godkjenne 28 lokale trusopplæringsplanar etter at vi i eit prosti hadde komne litt på etterskudd med godkjenning i 2012.
3. Vi har hatt fokus på undervisningsmedarbeidarar. For å kunne ha eit godt og solid trusopplæringsarbeid i kyrkjelydane trengst det godt kvalifiserte medarbeidarar. I samarbeid med Høgskulen i Volda, med kyrkjeleg undervisningsforbund og med kyrkjevevrelaget i Møre har vi arrangert ein fagdag med fokus på utdanning og etterutdanning.
4. Vi har vore medarrangør i tverrfaglege fagdagar med fokus på salmar i trusopplæring og dåpsopplæring for vaksne. Dette har også auka kunnskapen hos dei tilsette.

Trusopplæring - utbreiing

Møre bispedøme fekk i 2013 tildelt midlar til å gjennomføre trusopplæringsreform i Austre Sunnmøre. Med dette fekk 5 nye kyrkjelydar trusopplæringsmidlar medan 5 kyrkjelydar gjekk frå prosjekt til gjennomføring. Det står att 2 prosti som ikkje har fått tildelt midlar til gjennomføring av trusopplæringsreforma.

Tabell 2.2.1 Trusopplæring – status for kyrkjelydane 31.12.2013

Kyrkjelydar totalt i Møre	97
Kyrkjelydar i <i>gjennomføringsfasen</i> (fått tildeling og jobbar fram mot godkjenning av lokal plan for trusopplæring)	10
Kyrkjelydar i <i>driftsfasen</i> (kyrkjelydar med godkjent lokal plan for trusopplæring)	57
Kyrkjelydar i <i>mellomfasen</i> (kyrkjelydar som tek imot prosjekttildeling)	3
Kyrkjelydar heilt utan tildeling av trusopplæringsmidlar	21

c) **Resultat som tiltaka har ført til.**

Samarbeid kyrkje-skule/barnehage

Vi opplever at kyrkja har gode møtestader med lærarar, førskulelærarar og skuleleiing på visitasane. Der får vi oppklart viktige saker rundt regelverk og grensene for samarbeid. På eit lærarmøte vart kyrkja invitert til å samarbeide med skulen om korleis ein kan møte born som slit med ulike utfordringar. Slik sett ser vi at desse møtene er viktig for å opne opp for endå meir samarbeid enn det som allereie er der.

Trusopplæring - gjennomførte timar

Litt over halvparten av kyrkjelydane i Møre bispedøme driv trusopplæring etter ein godkjent lokal plan for trusopplæring. Dei godkjente planane har i snitt 294 timar. Dei aktive planane viser at det var planlagt å gjennomføre i snitt 247 timer i 2013. Kyrkjelydane med godkjent plan har i snitt gjennomført 214 timar med trusopplæring. I forhold til det nasjonale målet om 315 timer med trusopplæring har kyrkjelydane ei måloppnåing på 68% når det gjeld gjennomførte timer. Vi har hatt fokus på rettleiing i kyrkjelydane når det gjeld skilnad mellom kontinuerlege tiltak og breddetiltak. Godkjeningsprosessen i heile 28 kyrkjelydar har ført til ein del opprydding i planane

og nokre planar har blitt godkjent med litt færre timar enn årene før. Nedgangen i talet på gjennomsnittleg timer tilbudt og gjennomført er resultat av denne kvalitetssikrande prosessen.

Tabell 2.2.2 Timebruk i trusopplæringa, gjennomsnitt pr sokn

Planlagde timar i 2011, gjennomsnitt	Gjennomførte timar i 2011, gjennomsnitt	Planlagde timar i 2012, gjennomsnitt	Gjennomførte timar i 2012, gjennomsnitt	Planlagde timar i 2013, gjennomsnitt	Gjennomførte timar i 2013, gjennomsnitt
336	245	336	299	247	214

Trusopplæring - oppslutning om tiltaka

I kyrkjelydane med godkjent plan er det ei gjennomsnittleg oppslutning på 63% om dei gjennomførte tiltaka. I forhold til 2012 der oppslutninga var 50% er dette ein oppgang vi er glad for. Samanlikna med 2011 er det likevel ein nedgang, og svingingane er relativt store. Grunnen til dette er at talet på kyrkjelydar med godkjend plan har auka frå år til år. Dermed er det ikkje mogleg å lese ut nokre retningsgjevande tendensar om oppslutninga enno.

Tabell 2.2.3 Gjennomsnittleg oppslutnad om trusopplæringstiltak

Oppslutning	2011	2012	2013
	Prosent	Prosent	Prosent
Dåpssamtale	94 %	100 %	119 %
4 årsbok	67 %	56 %	63 %
6 år	52 %	38 %	43 %
Tårnagenthelg	45 %	27 %	33 %
LysVåken	54 %	30 %	36 %
Konfirmasjon	93 %	96 %	94 %
Etter Konfirmasjon	44 %	13 %	35 %
TOTALT	71 %	50 %	63 %

d) Behov for endringar i strategiar og tiltak

Samarbeid kyrkje-skule/barnehage

Målet vårt er å utvikle heimesida vår med nyttig informasjon, og linkar til aktuelle nettstader slik at det er lett for både kyrkjelege tilsette og tilsette frå skule og barnehage å oppdatere seg.

Trusopplæring

I framtida vil det vere viktig å kvalitetssikre planane med fokus på å nå ut til bredden og auke oppslutninga rundt tiltaka som er fastsette i planen. Ein strategi for å nå dette kan vere å hjelpe kyrkjelydane å samkøyre noko av kommunikasjonsarbeidet i trusopplæringa.

2.3 Diakoni

Nasjonalt delmål:	«Menighetenes diakonale omsorgstjeneste skal styrkes, slik at den kommer til uttrykk gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaparverket og kamp for rettferdighet.» (Kirkerådet, brev av 06.12.2012)
Møre bispedøme delmål:	<ul style="list-style-type: none"> - Forbøn og oppsøkande omsorg for enkeltmenneske og grupper i kyrkjelyd og lokalsamfunn - Verne om skaparverket og kjempe for rettferd - Skape møteplassar med låg terskel til fellesskap og sjelesorg (Møre bispedøme sitt visjonsdokument)

Resultatmål	Resultatindikator
Auke talet på diakonar	Tal sokn som har diakonal teneste
Auke talet på kyrkjelydar som har vedteke lokal diakoniplan	Tal sokn som har vedteke lokal plan
Styrke den diakonale kompetansen mellom dei tilsette i kyrkjelydane	Fleire prestar og trusmedarbeidarar som deltek på diakonifaglige kurs i Møre bispedøme

a) Vurdering av måloppnåing

Det har kome til ei ny diakonstilling i 2013, men det er i grunnen ei flytting av diakonstilling innanfor same prosti, så ein kan ikkje sei at målet om auke i talet på diakonstillingar er nådd. Det har vore ført samtaler om diakonstillingar med fleire kommunar i samband med visitasar, utan at dette har ført til etablering av nye stillingar.

Talet på vedtekne diakoniplanar viser ein liten auke frå i fjor. Her må det arbeidast målretta dersom vi skal få ein vesentlig auke.

Fagdagen med Torborg Allen Leenderts om «Gud og det vonde» samla 40 deltakarar frå fleire fagområder i kyrkja. Både prestar, diakonar og trusmedarbeidarar gav gode tilbakemeldingar på seminaret.

Ressursgruppa for skaparverk og berekraft har jobba målretta for å motivere fleire kyrkjelydar til å ta del i «klimakampen». Resultata er no i ferd med å vise seg ved at fleire kyrkjelydar i Møre har sett i verk tiltak og vedteke handlingsplanar for lokalt engasjement i tråd med krava til «Grønne menigheter».

b) Tiltak og resultat

Diakonal kompetanse i Møre bispedøme

Tabell 2.3.1 viser ein auke i vigsla diakonar frå 10 til 11 det siste året. Diakonstillinga i Stranda, som har stått vakant i 2 år vart flytta til Skodje, Ørskog og Stordal der det også vart gjort vedtak om tilsetting kort tid etterpå. Ved årsskiftet er stillinga i Sula vakant, men tilsettingsprosessen er i gang.

Tabellen tek ikkje med diakonar tilsett i diakonale organisasjonar som Kirkens Nødhjelp, Kirkens SOS, Kirkens bymisjon Møre og Blå Kors. Møre bispedømeråd har faste representantar i representantskapa i alle desse organisasjonane utanom Blå Kors – og dei representerer alle viktige samarbeidspartnarar for kyrkjelydane. Diakoniorganisasjonane sitt arbeid når utover trusfellesskapet, og dei spelar derfor ei viktig rolle både ved å utfordre frivillige til å ta del i arbeidet, og ved at dei gir konkret hjelp til enkeltmenneske som har det vondt.

Tabell 2.3.1: Diakonar i Møre bispedøme, etter prosti og kompetanse. (Tal for 2012 i parentes)

	SS	NS	AS	MD	IR	IN	YN	Sum
Vigsla diakonar med tilsettsbrev	1 (1)	5 (5)	1 (1)	1 (1)	2 (2)		1 (1)	11 (10)
Vigsla diakonar i permisjon					0 (1)			0 (-1)
Vakante diakonstillinger		1 (0)	0 (1)					-1 (-1)
Diakoniarbeidarar i 50 % stilling eller meir	0 (1)	3 (3)	0 (1)	1 (0)		2 (1)	1 (1)	7 (7)
SUM	1 (3)	(8)	1 (2)	2 (3)	(2)	2 (1)	2 (2)	18 (20)

Kyrkjemøtet har vedteke ei målsetting om at alle kyrkjelydar skal ha tilgang på diakonal kompetanse innan 2020. I vedtaket vert ikkje «diakonal kompetanse» nærare definert, noko som gjer vedtaket utydlig. For det er sjølvstort stor skilnad på ein kyrkjelyd som deler diakoniarbeid i 20% stilling med fleire andre kyrkjelydar, og eit sokn som har vigsla diakon i 100% stilling for seg sjølv. Tabell 2.3.2 viser tydelig at tilgang på diakonal kompetanse er svært ulik mellom prostia i Møre. Sett i samanheng med tabell 2.3.1 kjem det også fram at nokre diakonar/diakoniarbeidarar har ansvar for mange kyrkjelydar, som i Indre Nordmøre prosti, og i Indre Romsdal prosti.

Det er viktig å presisere at mange diakoniarbeidarar som ikkje fyller kompetansekrava til å bli vigsla diakon, likevel har svært høg formell og reell kompetanse. Det er eit klart behov for at det i framtida finst ein alternativ veg til vigsling for diakonar på same måten som for prestar. Vårt fokus på formell kompetanse på det diakonale området må heller ikkje overskygge at svært mange frivillige gjer ein uvurderlig diakonal innsats, og at det mange stader er frivillige som ber diakoniarbeidet i kyrkjelyden. Ofte vil likevel ein tilsett diakon medføre betre oppfølging av frivillige – og dermed også styrke den frivillige diakonien.

Tabell 2.3.2: Tilgang på formell diakonal kompetanse i sokna pr. des. 2013 etter kompetansenivå og prosti. Tal sokn i kvart prosti på kvart kompetansenivå. Tal for 2012 i parantes. (N=97)

	Kompetansenivå	Tal kyrkjelydar						YN	Sum
		SS	NS	AS	MD	IR	IN		
1	Vigsla diakonar	4 (4)	8 (8)	3 (0)	4 (4)	11 (7)		1 (1)	31 (24)
2	Diakoniarbeidarar, som ikkje er vigsla, men som har minimum 3 års utdanning innanfor helse/sosial eller pedagogikk (100 % stilling)	1 (1)	1 (1)	2 (0)	1 (1)	0 (4)	6 (6)	1 (1)	12 (14)
3	Diakoniarbeidarar i 50 % stilling eller meir		5 (5)						5 (5)
4	Diakoniarbeidarar i stillingar mindre enn 50 %	4 (4)		1 (1)				3 (3)	8 (8)
	SUM, kyrkjelydar med tilgang på diakonal kompetanse. (N=97)	9 (9)	14 (14)	6 (1)	5 (5)	11 (11)	6 (6)	5 (5)	56 (51)

Diakoniplanar

I årsrapporteringa frå kyrkjelydane for 2012 var det 51 kyrkjelydar i Møre med diakoniplan som var godkjend av soknerådet. For 2013 er talet auka slik at 53 av 97 kyrkjelydar har vedteken diakoniplan. Målsettinga bør vere at 80% av kyrkjelydane har vedteken diakoniplan. For å nå denne målsettinga må bispedømekontoret ha ein tettare dialog med kyrkjelydane om denne saka.

c) Behov for endringar i strategiar og tiltak

Som nemnd i årsmeldinga for 2012 bør Møre bispedøme vurdere ein ny strategi for å auke talet på diakonstillingar i bispedømet. Vi må vere meir aktive og søke samarbeid med kommunane for å finne ein felles plattform for etablering av nye stillingar. Både Tingvoll, Surnadal og Molde er positive til etablering av nye diakonstillingar – men trong kommuneøkonomi medfører at kommunane er tilbakehaldne med å sette av midlar til nye stillingar. Der er gode eksempel frå andre stader i landet der ein har fått kommunale midlar, som er sett av til gjennomføring av «Samhandlingsreformen», til diakonstillingar med fokus på førebyggjande ungdomsarbeid, eller palliativ omsorg på sjukeheim eller i heimebasert omsorg.

Vi bør også vidareføre dialogen med Kirkens Nødhjelp og prostia med tanke på etablering av ei prostidiakonstilling i Møre. Både Søre Sunnmøre prosti og Domprostiet kunne etter vårt syn eigne seg til ei slik stilling.

d) Risikovurdering – tap av fagleg kompetanse i diakonstillingar

Frå bispedømerådet si side er vi opptekne av at tilskotsmidlane til kyrkjelig undervisning og diakoni skal fremme faglig kompetansebygging på desse områda, og at tilsetting og vigsling heng nøye saman. Stort sett er dette ei forståing fellesråda deler med oss. Men der er ein reell risiko for at fellesråda av ulike grunnar ønskjer å tilsette søkjarar som ikkje fyller kompetansekrava for diakonar.

Det er størst sjanse for slik tilsetting utanfor byane, der søkjarane er få. Dessutan er det mange kyrkjelydar som er ute etter tilsette til trusopplæring, og dersom ein søkjar til ei diakonstilling har slik kompetanse, kan det vere freistande å sjå bort frå manglande diakonifagleg kompetanse. Ein skal heller ikkje undervurdere økonomiske sider ved saka. Enkelte fellesråd kan bli freista til å sjå mellom fingrane på kompetansekrava dersom dei får ein medarbeidar som kan gjere ein god jobb med lågare løn enn tariffesta diakonløn.

Konsekvensane dersom ein fyller fleire av diakonstillingane med tilsette som ikkje har formell diakonkompetanse, kan bli alvorlege, sjølv om nokre av desse både har brei formalkompetanse og stor realkompetanse frå helsevesen eller skuleverk. Diakonstillinga er ei sjølvstendig stilling, slik også KM sitt vedtak frå 2011 presiserer. Det mest alvorlege ved ei svekking av formalkompetansen mellom diakonar er at dette truar den vigsla diakontenesta. Biskopen kan ikkje vigsle andre enn dei som fyller kompetansekrava – og dersom ferre diakonar vert vigsla truar dette KM vedtaket om diakontenesta som ei sjølvstendig og nødvendig teneste i kyrkja vår.

2.4 Kultur

Nasjonalt

delmål: «Kirken skal videreutvikle og styrke sin rolle som kulturfomidler ved å satse på bredde, kvalitet og samspill mellom amatører og profesjonelle aktører.»
(Kirkerådet, brev av 06.12.2012)

Møre bispe-

døme delmål:

- Sansse og erfare Gud sitt nærvær gjennom eit mangfald av språk og uttrykk
- Gje rom for det skapande menneske
- Forvalte og fornye kyrkja sin salmeskatt, trus- og kulturarv
(Møre bispedøme sitt visjonsdokument)

Resultatmål	Resultatindikator
Auke statleg og kommunal finansiering av kultur i kyrkjene og/eller i regi av kyrkjelyd og bispedømeråd	Tal kulturprosjekt med offentleg tilskot
Auke samarbeidet mellom kyrkja og kultursektoren	Tal nye samarbeidstiltak siste år
Auke kyrkjeleg kulturkompetanse	Tal tiltak og deltakarar på kompetansehevande tiltak i bispedømet

a) Vurdering av måloppnåing

Auke offentleg finansiering av kultur i kyrkjene og/eller i regi av kyrkjelyd og bispedømeråd

Målet er delvis oppnådd. Vi har grunna manglande rapporteringssystem ikkje ein fullgod oversikt som viser tilskot for finansiering av kyrkjelege kulturaktivitetar og arrangement i bispedømet, men ei grovmaska oversikt gjev eit bilde der ca 1, 35 millionar kroner er løyvde til kyrkjelydane i Møre. Av desse er vel 1,2 mill. offentlege midlar. Dette er ein svak auke frå summene i fjor, og fleir kyrkjelydar har motteke midlar. Framleis er Møre bispedøme blant bispedøma som hentar ut minst midlar frå dei store kulturfinansieringsinstitusjonane. Å auke denne andelen vil vere ei viktig prioritering framover. Mange erfarer at kulturmidlane frå Norsk kulturråd og andre store kulturfinansierings-institusjonar i liten grad er tilpassa kyrkja si verkelegheit. Mange har gjort forsøk på å søkje om økonomisk støtte til kunst og kulturprosjekt utan at det har gitt resultat. Vi vil derfor tilrå at det blir sett på heile ordninga med finansiering av den kyrkjelege kulturaktiviteten og vurdere om det finns betre måtar for fordeling.

Tal nye samarbeidstiltak siste år

Målet er i stor grad oppnådd. Heller ikkje her finns det statistiske materiale frå kyrkjelydane. Men i kyrkjene våre er eit spekter av arrangement med godt, lokalt kultursamarbeid gjennom heile året; konsertar, deltaking av korps, kor og kulturskuleelevar på gudstenester og andre arrangement, innslag med dans, drama og litterære uttrykk, deltaking av lokale foreiningar, lag og organisasjonar. Møre og Romsdal er eit kulturfylke og kyrkja i Møre har eit tett og godt samarbeid med det lokale

kulturlivet og med dei profesjonelle kulturinstitusjonane i fylket. Av kulturprosjekt som har motteke offentleg støtte er 10 nye samarbeidsprosjekt siste år.

Møre bispedømme har hatt eit spesielt fokus på salmar i 2013, i samband med lansering av ny salmebok og koralbok hausten 2013. Dette har prega både kompetansehevande tiltak og kulturarrangement i regi av bispedømmeråd, i prostia og i mange av kyrkjelydane. Vi kan her nemne salmefesten på Aure i november, som blei arrangert av Møre bispedømme, Aure kommune og dei lokale kyrkjelydane på Aure, og som var bispedømet si offisielle salmebokfeiring. Over 100 skuleelvar deltok, saman med kulturskule, lokale kor, salmeforfattarane Edvard Hoem og Vidar Kristensen, og musikal Frode Alnæs. Salmefesten blei m.a. finansiert gjennom midlar frå Den kulturelle skulesekken.

Kulturrådgevaren har gjennom året vore involvert i kyrkjeleg samarbeid med fleire av dei store kulturinstitusjonane i fylket, m.a. Bjørnsonfestivalen om arrangement med fokus på verdiar, med m.a. biskop Midttømme og filmskapar Margret Olin. Kulturavdelinga ved Møre og Romsdal fylkeskommune: Det er eit godt samarbeid om Den kulturelle skulesekken. Det er også eit nært samarbeid mellom bispedømet og kulturavdelinga i fylket om etableringa av Kystpilegrimleia frå Stavanger til Trondheim. Prosjektet får no støtte frå Riksantikvarens verdiskapingsprogram, og mottok i 2013 tilskot på kr 500 000 under føresetnad om at fylkeskommunane løyvde ein tilsvarande sum. Kystpilegrimsleia er tenkt opna i juli 2014.

Auke kyrkjeleg kulturkompetanse

Målet er heilt oppnådd. Gjennom året har bispedømmerådet arrangert 5 ulike kompetansehevande tiltak retta mot feltet kyrkje og kultur. Tema har vore billetekunst i kyrkjerommet, salmeskatten i møte med born og unge og kunst og kultur i samband med trusopplæring.

Kulturrådgevaren har saman med Kyrkjemusikalsk råd i bispedømet arrangert to fagsamlingar for organistar og kantorar, med tema innanfor feltet kyrkje og kultur.

Utvikle spisskompetanse innan felta Den kulturelle skulesekken og dramaturgiske uttrykk

Målet er i stor grad oppnådd. To nye lokale kyrkjelege produksjonar/prosjekt blei finansiert gjennom ordninga i 2013. «Orgelluffen og den forsvunne pipen» blei produsert av KKKK Akademiet og er berekna for born i alderen 4-6 år. På Aure blei salmefesten i samband med ny salmebok eit godt samarbeid mellom kyrkje og skule som ein del av DKS ordninga i kommunen. Spjelkavik kyrkjelyd tilbyr 5. klassane i Ålesund framsyninga «Fortellinga F», ei framsyning som tek utgangspunkt i glaskunsten til Håkon Bleken. På fylkesnivå blei turneen med «Vinden er stille» avslutta i 2013. Framsyninga har vore vist i kyrkjer i alle kommunar i fylket, og er sett av over 12000 ungdomsskuleelvar i 2012 og 2013. Det er etablert kontakt med Seanse, eit produksjonssenter knytt til Høgskulen i Volda som arbeider med scenisk kunst for born og unge og som tilbyr stipend og instruksjon til nye produksjonar. Kulturrådgevaren har saman med kulturrådgevar i Kyrkjerådet oppretta ei gruppe som skal koordinere og inspirere til kyrkjelege DKS produksjonar på nasjonalt nivå.

b) Tiltak som er valde for å nå måla

Det er blitt informert om økonomiske støtteordningar innanfor kulturfeltet til kyrkjemusikarar og til større enkeltarrangement vi kjenner til. Vidare har kulturrådgevar rettleia og teke del i utforminga av fleire søknadar. Når det gjeld Den kulturelle skulesekken har det vore prioritert å legge til rette for gode møtepunkt mellom kunstnarar, kyrkjelege tilsette og administrasjon for DKS på fylkesplan. Det er utfordrande å skulle legitimere og inspirere til kunst- og kultursatsing i kyrkja, samtidig med innføringa av store reformer som trusopplæringsreform og gudstenestereform. Dette ser vi i mange samanhengar, og også når det gjeld deltaking til kompetansehevande tiltak innan

kulturfeltet. Når kyrkja vel å køyre fleire satsingsområde samtidig er det risiko for at merksemda rundt nokre av satsingsområda kan forsvinne. Eit stikkord her er tverrfagleg samarbeid, og i 2013 har kulturfeltet vore involvert i fleire konstruktive samarbeid med dei andre kyrkjelege fagfelta.

c) Resultat som tiltaka har ført til

Tabell 2.4.1 Tal tiltak, tilskot og deltakarar kulturprosjekt

	2012	2013
Tal på kyrkjelege kulturtiltak som har motteke offentleg støtte	14	15
Sum offentlege tilskot til kulturprosjekt i kyrkjelydane	1 091 000	1 238 000
Sum tilskot frå andre til kulturprosjekt i kyrkjelydane	210 000	110 000
Tal på nye samarbeidstiltak mellom kyrkja og kulturlivet elles	17	10
Tal på kompetansehevande tiltak innan kulturfeltet i bispedømmet i regi av MBDR	6	5
Tal på deltakarar	178	158

d) Behov for endringar i strategiar og tiltak

Vi har vald å fokusere på same delmål og tiltak for 2014. Kulturfeltet er framleis eit ungt fagfelt i kyrkja i den form det har no. Vi treng tid for å bygge nettverk til kulturlivet, og nå rundt til kyrkjelydar og tilsette for å samtale om, inspirere til og gje opplæring for å lyfte kulturverksemda i kyrkjelydane. Møre bispedøme har ved fleire høve påpeika at resultatindikatorane for det kyrkjelege kulturarbeidet bør innarbeidast i SSB sitt statistikkskjema som kyrkjelydane fyller ut. Før dette er på plass vil det vere svært unøyaktige tal som blir rapportert på nokre av resultatindikatorane.

2.5 Samisk kyrkjeliv

Nasjonalt

delmål:

«Samisk kirkeliv skal utvikles i pakt med samiske tradisjoner og samisk selvforståelse, som en nødvendig og likeverdig del av Den norske kirke.»
(Kirkerådet, brev av 06.12.2012)

Møre bispedøme delmål:

-

Resultatmål	Resultatindikator
Styrke ivaretakinga av samisk språk og kultur i gudstenester og trusopplæring	Tal kyrkjelydar som har innarbeida samisk språk i lokal ordning for gudstenesta
	Tal kyrkjelydar som har innarbeidd samisk språk og kultur i lokal trusopplæringsplan

Møre bispedøme er ikkje samisk kjerneområde. Møre har ingen sokn som har sett fram ønske om integrering av samisk språk og kultur i gudstenester, misjon, diakoni eller trusopplæring. Det er i eitt prosti freista å legge inn samiske element i gudstenestene etter dåp av barn med samisk bakgrunn.

Det er ikkje sett inn tiltak for å nå dei nasjonale måla.

2.6 Misjon og økumenikk

Nasjonalt delmål:	Ingen
Møre bispedøme delmål:	<ul style="list-style-type: none"> - Kalle til å følgje Jesus Kristus - Utruste kristne til å dele evangeliet og leve ut trua si der dei er - Erfare at vi er del av den vesdvide kyrkja – med eit felles oppdrag

Resultatmål	Resultatindikator
Fremje misjonal grunnhaldning i gudstjenesteliv, trusopplæring og diakoni	-
Auke talet på misjonsavtaler	Antal misjonsavtaler i % av antall kyrkjelydar Antal kyrkjelydar med misjonsavtale
Vidareutvikle samarbeidet i SMM Møre	Antal møter og konkrete samarbeidsprosjekt.
Utvikling av kontakt med venskapsbispedøma i Newcastle og Ungarn	Underteikning av fornya avtale

a) Vurdering av måloppnåing

Fremje misjonal grunnhaldning i gudstjenesteliv, trusopplæring og diakoni: Stor grad av måloppnåing.

Auke talet på misjonsavtaler: Nokon grad av måloppnåing.

Vidareutvikle samarbeidet i SMM Møre: Nokon grad av måloppnåing.

Utvikling av kontakt med venskapsbispedøma i Newcastle og Ungarn: Stor grad av måloppnåing.

b) Tiltak som er valde for å nå måla:

For å fremje misjonal grunnhaldning i gudstjenesteliv, trusopplæring og diakoni:

Kyrkjemøtet si sak 07/12 «Misjon til forandring» er fulgt opp gjennom å presentere saka i ulike fora ved hjelp av utgitt hefte frå Mellomkirkelig råd. Misjonsperspektivet har vore etterspurd og løfta frem i visistasar i 2013. Tiltaket «Konfirmantlaurdag» har vore løfta fram i trosopplærings-samanhang. Misjon i trusopplæringa har vore del av tverrfagleg plankurs for kyrkjelyder. Misjon har vore teke opp som tema på fagsamling for diakonar. «Gje det vidare» var tema på Ungdomstinget 2013.

For å auke talet på misjonsavtaler:

Vi har motivert kyrkjelydane til etablering av nye misjonsavtaler.

For å vidareutvikle samarbeidet i SMM Møre:

Vi har delteke på sentrale møtepunkt i SMM og gjennomført møte i SMM Møre. Vi har samarbeidd med organisasjonar om arrangement.

For å utvikle kontakt med venskapsbispedøma i Newcastle og Ungarn:

Vi har gjennomført evaluering av avtalane i samarbeid med involverte, prestar, prostar og biskopane i Møre og i venskapsbispedøma. Nye avtaler er signerte.

c) Resultat som tiltaka har ført til

Misjonale grunnhaldning har vore fremja i ulike gudstenestelivs- trusopplærings- og diakonale samanhengar. Men som haldningsskapande arbeid er det vanskeleg å vise til ein målbar effekt på kort sikt. Interesse og etterspurnad er likevel registrert i dei samanhengar misjon har vorte fremja.

Auke talet på misjonsavtalar i kyrkjelydene:

Tabell 2.6.1 Kyrkjelydar med misjonsavtale

	2012	2013
Kyrkjelydar med avtale	66	67
Prosent dekning i bispedøme	68%	69%
Antall avtalar SMM organisasjonar	69	74
Andre organisasjonar	3	4
Totalt	72	78

Samarbeidet i SMM Møre har gått tilbake til normalt i 2013 etter ein periode med vakanse i misjonsrådgiverstillinga. Det har vore gjennomført to møter i SMM Møre i 2013, og deltaking på SMM sin sentrale samling. Møre bispedøme har samarbeidd med SMM- organisasjonar i høve to større arrangement i 2013: Kulturmix (Himalaya Møre/Himalpartner - kun økonomisk) og besøk og turné med biskop Thomas frå Den koptiske kyrkja i Egypt (Stefanusalliansen).

Kontakten med venskapsbispedøma i Newcastle og Ungarn:

Evalueringa av avtalane førte til ein gjennomgang og justering av avtaletekstane før nysignering 22.09.2013. Gjennom evalueringa og møtene i samband med nysigneringa vart det eit fornya fokus på konkrete tiltak for å bygge opp venskapsarbeidet med begge bispedøme. Eit mål om nyskiping av venskapskomitear og femårsplanar for venskapsarbeidet vart konkretisert, og seinare vidareført i Møre bispedøme sine planar for 2014.

d) Behov for endringar i strategiar og tiltak

Det kan vere behov for endringar i strategiar for å auke talet på misjonsavtalar i kyrkjelydane og engasjementet rundt desse i ein meir aktiv retning.

e) Anna:

Økumenikk: Ein av Møre bispedømråd sine medlemmar (Marianne Brekken), vart i 2013 sendt som delegat frå Mellomkirkeleg råd til Kirkenes Verdensråd (KV) sin generalforsamling i Busan, kor ho også vart valt inn i KV sin sentralkomité.

2.7 Visitas

Nasjonalt delmål:	Visitareglement for Den norske kyrkja
Møre bispedøme delmål:	Gjennomføre visitareglement for Den norske kyrkja

Resultatmål	Resultatindikator
Biskopen skal gjennom visitas sjå til kyrkjelydane i bispedømmet	Tal bispevisitasar Tal prostebesøk som oppfølging etter visitas

a) Vurdering av måloppnåing

Lysing til 6 visitasar vart i god tid sendt ut i samsvar med Plan for visitasar i Møre 2010-2017. Ein av visitasane vart i god tid flytta til våren 2015 i samråd med prost og biskop. Alle fem visitasane vart gjennomført etter godt planleggingsarbeid og med gode tilbakemeldingar i ettertid.

Desse sokn vart visiteret:

- Molde menighet, domprostiet, veke 6.
- Skodje sokn, Austre Sunnmøre prosti, veke 17.
- Borgund og Ellingsøy sokn, Nordre Sunnmøre prosti, veke 21.
- Aukra, Misund og Sandøy sokn, domprostiet, veke 37.
- Stangvik, Todalen, Åsskard, Mo, Øye og Raness sokn, Indre Nordmøre prosti, veke 46-47.

Prosten i Ytre Nordmøre følgde opp visitasen i Aure, Stemshaug og Tustna, den 29.05- 03.06.2012 i møte med stab, sokneråd og gudsteneste. Prosten i Indre Romsdal følgde opp visitasen i sokna Grytten, Kors, Øverdalen, Hen, Eid og Holm, Voll og Vågstranda, den 11.-18.11.2012 og i møte med Rauma kirkelige fellesråd den 05.08. 2013.

b) Tiltak som er valde for å nå måla

Avdelingsleiar for kyrkjeliv er ansvarleg for visitasarbeidet i Møre med omsyn til planlegging, lysingar til visitas og revisjon av visitasopplegget. Avdelingsleiar og rådgjevarane ved avdeling kyrkjeliv deler på å vere administrativ ressurs for prostane og biskop i planlegging, gjennomføring og oppfølging. Det er utarbeidd plan for visitasar i tidsrommet 2010 til 2017. I denne perioden vil alle sokn bli visitert i Møre med ein gjennomsnitt på 6 visitasar i året.

Det er utarbeidd ei vegleiiing for visitasane som årleg blir vurdert av biskop og prostane.

Kvar visitas blir delt i følgjande tre samlingar lokalt:

- Visitas 1: Møte med tilsette, visitas av kontor, synfaring av kyrkjer og kyrkjegardar, møte med sokneråd og fellesråd

- Visitas 2: Hovudvisitasen.
- Visitas 3: Prostens oppfølging av tilsette og valde.

c) Resultat som tiltaka har ført til.

Skodje sokn vart visitert som sokn åleine for første gang. Surnadal hadde fyrste visitas i kommunen som heilskap etter at prestegjeldsgrensene vart oppheva. På grunn av mange sokn og kyrkjer hadde visitasen utvida tidsramme frå søndag til søndag.

Biskopens foredrag og referat frå Visitas 1 og 2 dannar grunnlag for vidare arbeid i sokna og oppfølging av prosten i Visitas 3.

d) Behov for endringar i strategiar og tiltak

Det vart utarbeidd ei sjekklister i januar 2014 over faste tidsfristar, møter, prosedyrar til hjelp for prost og administrativ ressurs i planlegging, gjennomføring og oppfølging.

Årsrapport del 3
KYRKJELEG ARBEID – samarbeid, organisering og forvaltning
(Kap 1590)

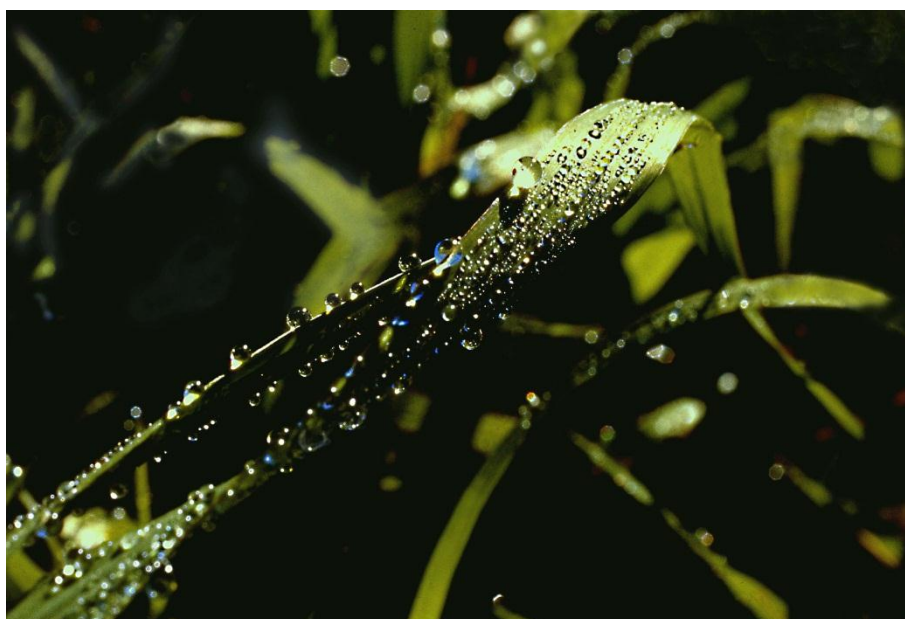

Foto: Sjur Fedje

HOVUDMÅL Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke, som inviterer mennesker i alle aldre og livssituasjoner til tro og fellesskap. Kirken skal bidra til å styrke lokalsamfunn, målbar menneskeverdet og utfordre til solidaritet. Bevilgningene under kapitlet skal understøtte Kirkemøtets mål for Den norske kirke som en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke.

B Kirkerådet og bispedømmerådene skal stimulere til økt samarbeid mellom menighetene og mellom de ulike forvaltningsnivåene i kirken.
(Kirkerådet, brev av 06.12.2012)

3.1 Organisering og forvaltning

Nasjonalt delmål: Utvikle bispedømmerådets administrasjon for å oppnå økt effektivitet og bedre servicenivå
(Kirkerådet, brev av 06.12.2012)

Møre bispedømme delmål: Same som nasjonalt delmål

Resultatmål	Resultatindikator
Ei funksjonell, kostnadseffektiv og brukarorientert forvaltning	Budsjett og rekneskap er i balanse
	Brukarundersøkjinger er gjennomførte

a) Vurdering av måloppnåing

Målet er i stor grad oppnådd.

b) Tiltak som er valde for å nå måla

- Tydeliggjering av intern organisering
- Introduksjon for nytilsette
- I budsjettprosessen er det valgt brei involvering, både for prostar og bispedømme kontortilsette. Dette for å skape forståing og kunnskap om grunnlaget og forutsetningar for vedtatte budsjett
- Økonomirapportar blir gitt til prostar, bispedømmeråd og kontaktmøta med tillitsvalde.
- Ny økonomi- og verksemdsinstruks for bispedømmeråda er bestemt av departementet. Møre bispedømmeråd har som følge av dette vedteke økonomi- og verksemdsinstruks for Møre bispedømme med verknad frå 01.01.2014. Interne rutiner er fastlagde med verknad frå same dato.
- Quest-back er teke i bruk. Skal i større grad erstatte manuelle evalueringsskjema.

c) Resultat som tiltaka har ført til.

Rekneskapsresultatet for 2013 ser slik ut. For nærare presentasjon, sjå kap 8.8.

Tabell 3.1.1 Rekneskapsresultat 2013 for biskopen og bispedømerådet si verksemd (kap 1590)

	Tildeling	Utgifter	Meirinntekt	Refusjonar	Resultat
Møre	11 355	11 107	60	44	352
Totalt alle bispedøma	149 467	152 673	3 587	2 712	3 093

Tabell 3.1.2 Rekneskapsresultat 2013 for prestenesta si verksemd (kap 1591)

	Tildeling	Utgifter	Merinntekt	Refusjoner	Resultat
Møre	54 804	55 275	-60	1 445	913
Totalt alle bispedøma	912 815	929 819	848	27 363	11 207

Resultatutviklinga over tid ser slik ut:

Tabell 3.1 Rekneskapsresultat 2009 - 2013 for biskopen og bispedømerådet si verksemd (kap 1590)

	2009	2010	2011	2012	2013	Pst. av tild.	Diff. 2009-2013
Møre	429	341	350	504	352	3,1 %	163
Totalt alle bispedøma	2 404	2 616	4921	4 238	3 093	2,1 %	2 517

Tabell 3.2 Rekneskapsresultat 2009 - 2013 for prestenesta si verksemd (kap 1591)

	2009	2010	2011	2012	2013	Pst. av tild.	Diff. 2009-2012
Møre	-1364	-1 824	171	457	913	1,7 %	2 737
Totalt alle bispedøma	1397	5389	6 807	9 898	11 207	1,2 %	9 810

Tabellane viser regnskapsresultata for Møre bispedømeråd under kap. 1590/4590 og 1591/4590 i åra 2009 til 2013. Kolonne nr. 2 fra høggre viser mer-/mindreforbruk i pst. av tildelte beløp i 2013. Kolonna heilt til høggre gir differansen mellom høgste og logaste regnskapsresultat i perioden.

Utviklinga i resultat viser at Møre bispedøme har god kontroll etter å ha hatt eit vesentleg meirforbruk i 2009 og 2010.

d) Behov for endringar i strategiar og tiltak

Det er nødvendig å klargjøre ytterlegare, og frå 2014 får kvar prost eit eige «tildelingsbrev» der det blir gjort greie for økonomi- og personalforvaltninga i prostia.

Ny kontoplan gjev grunnlag for å samanlikne mellom bispedømer.

3.2 Lokalt samarbeid

Nasjonalt delmål:	Stimulere til økt samarbeid mellom sokna og de ulike forvaltningsnivåene (Kirkerådet, brev av 06.12.2012)
Møre bispedøme delmål:	Same som nasjonalt delmål

Resultatmål	Resultatindikator
Økt samarbeid på tvers av sokne- og kommunegrenser	Tal fellesråd som deltar i forsøk eller har etablert samarbeidsområder på tvers av sokne- og kommunegrenser
	Tal sokn som har forsøk med sammenslåtte sokn eller som er slått sammen til eitt sokn

a) Vurdering av måloppnåing

Bispedømet har ikkje sett eigne mål om å stimulere til forsøk med fellesrådssamarbeid eller soknesamanslåingar.

b) Tiltak som er valde for å nå måla.

Bispedømerådet har ikkje teke særskilde initiativ til regulering av soknegrenser, der dette har skjedd er det etter lokalt tiltak. Når ny kyrkjeordning er på plass kan det evt gje nye kyrkjelege einingar og dermed endra inndelingar. Ny regjering har gitt signal om arbeid med samanslåing av kommunar. Ytterlegare initiativ på dette området vil difor bli avventta.

Biskop og bispedømeråd ser verdien av samarbeid i kyrkjelydsarbeidet på tvers av soknegrenser og oppmuntrer til dette. Dette gjeld særleg innanfor ungdomsarbeidet, - ungdom er mobile og det er ofte naturleg bruke ressursane saman på tvers av sokna. Vi har eksempel på gudstenestesamarbeid på tvers av fellesrådsområde, og ein del kyrkjelydar gjev ut felles kyrkjeblad. I trusopplæringa fungerer prostia som samarbeidseining, t.d. med faste «Forum for trusopplæring.»

I prestenesta har bispedømet etablert samarbeidsområde som gjev mindre einingar enn prostia. Dette er ei ordning vi har til vurdering.

c) Resultat som tiltaka har ført til

Tabell 3.2.1 Fellesråd med formelt samarbeid over kommunegrenser

Tal fellesråd med utvida samarbeidsområde 2013	Tal sokn som er med i dei utvida samarbeidsområda
2	14

Tabell 3.2.2 Samanslåtte sokn

Tal samanslåtte sokn sidan 2004	Tal nyoppretta sokn sidan 2004	Tal sokn med felles sokneråd i 2013
5	2	2

d) Behov for endringer i strategiar og tiltak

Det kan vere behov for ei medvite stimulering til meir formalisert samarbeid (evt. samanslåingar) mellom sokn og fellesråd. Ein del sokn bør vurdere dette før Kyrkjevalet 2015.

3.3 IKT

Nasjonalt delmål:	Ta i bruk og utvikle elektroniske løysningar (Kirkerådet, brev av 06.12.2012)
Møre bispedøme delmål:	Same som nasjonalt delmål

Resultatmål	Resultatindikator
Utvikle velfungerande heimesider	Tal treff på heimesidene
Prestar nyttar sjølvbetjeningsportalen i DFØ	Tal prestar som brukar den
Alle prostar nyttar prostemodulen	Tal prostar som brukar den
Alle prestar nyttar kompetansekartet	Tal prestar som brukar den

a) Vurdering av måloppnåing

Det er ikkje sett særskild mål for tal treff på Møre bispedøme sine heimesider, men vi har hatt meir treff enn kva vi i utgangspunktet trudde vi skulle få. Nå vi samanliknar med andre bispedøme, ser vi likevel at vi ligg ganske lågt.

Alle fast tilsette prestar har i løpet av året nytta sjølvbetjeningsportalen for innsending av reiserekningar mv, i så måte er måloppnåinga høg. Det er likevel ein del tekniske problem knytt til innlogging og ein del har meldt tilbake om at modulen er vanskeleg og lite sjølvinstruerande.

Bruk av prostemodulen som reiskap for prostane si leiing av prestenesta er i varierende grad oppnådd.

Søknadsmodulen i kompetansekartet vert nytta av alle som søker etterutdanning. Vi har ikkje kome langt nok når det gjeld å få påteikning frå prostane direkte i modulen. Det kan skuldast tekniske vanskar.

b) Tiltak som er valde for å nå måla

For å gjere heimesidene meir lesbare og publikumsvenlege tok vi bruk ein heilt ny design i 2013. Sidene er no bygde opp etter modell av sidene til Den norske kyrkja sentralt og med same leverandør. Overgangen har ikkje vore problemfri og nokre tekniske utfordringar er framleis ikkje løyste.

Når det gjeld sjølvbetjeningsportalen, vert alle nye fast tilsette prestar kalla inn til opplæring på bispedømekontoret. I tillegg vert det gjeve fortløpande vegleiing over telefon til dei som har spørsmål og problem.

Prostemodulen er gjort tilgjengeleg for alle prostane.

c) Resultat som tiltaka har ført til.

Tabell 3.1.1 Heimesidestatistikk 01.01. – 31.12.2013

Unike besøk	Besøk totalt	Side-oppslag
3 307	10 582	28 016

Prostemodulen er som rapporteringsredskap i stor grad teken i bruk i tre av sju prosti.

d) Behov for endringar i strategiar og tiltak

Når det gjeld heimesidene kjem vi ikkje til å gjere grunnleggjande endringar i påvente av at Kirkepartner vil utvikle gjennomgåande løysingar for alle ledd i kyrkja.

Det er stilt krav om at prostemodulen skal nyttast i alle prosti frå 01.01.2014.

3.4 Demokratiutvikling

Nasjonalt

delmål: Øke engasjementet blant medlemmene
(Kirkerådet, brev av 06.12.2012)

Møre bispe-

døme delmål: Engasjement og brei deltaking også mellom vala

Resultatmål	Resultatindikator
Auke deltaking og styrke det lokale demokratiet	Tal deltakarar på kurs (Ikkje aktuelt før 2015)
Deltaking ved mellomvalet til sokneråd 2013 som opp mot deltakinga ved soknerådsvalet i 2011	Prosentvis deltaking
Auke ungdomsdemokratiet	Deltakarar på Ungdomsting

a) Vurdering av måloppnåing

Vi har *ikkje* indikatorar for å måle graden av «deltaking» og av «styrka lokaldemokrati» for rapporteringsperioden.

Derimot har vi indikatorar for deltaking ved mellomvalet til sokneråd 2013. Det syner seg at deltakingsmålet *ikkje er oppnådd*. Eit unnatak var Eikesdal sokn som hadde høgast deltaking i landet.

Det er vanskeleg å finne indikatorar for «auka ungdomsdemokrati.» Deltakinga på Ungdomstinget burde ha vore større, men den er ingen god indikator for engasjement av unge i kyrkjelydane.

b) Tiltak som er valde for å nå måla

Dei nye sokneråda og fellesråda har no fungert i to år og er komne halvvegs i sin valperiode. Sokneråda hadde innføringskurs i november 2011, fellesråda på nyåret 2012. Det har sidan ikkje vore særskilde samlingar med formål å «vidareutdanne» råda. Det har heller ikkje vore andre samlingar, t.d. for rådsleiarar med drøftingar av strategiar, kyrkjeordningstema eller anna.

I 2013 hadde 14 sokn i Møre bispedøme val på halve soknerådet. Kyrkjerådet sette ikkje inn ressursar for å underbyggje dette valet, så som t.d. valkort, sentrale informasjonskampanjer eller økonomi. Fellesråda fekk likevel ei flatt tilskot på i underkant av kr 3 000 til fordeling på sokna. Bispedømerådet hadde heller ikkje sett av særskilde ressursar for å understøtte valet, bortsett frå å halde kontakt med og drive rådgjeving for dei sokna det gjaldt. Av dei 14 sokna som hadde «mellomval» var det 6 som hadde val i alle krinsar, 5 hadde berre ein krins å halde val i og 3 hadde ikkje desentralisert valet til alle krinsane.

Møre bispedøme har sett inn tiltak for å bygge ut ungdomsdemokratiet, dvs i større grad engasjere ungdom i kyrkja sitt arbeid: Vi har i fleire år hatt eit ungdomsråd, dette var nyvald i 2013 og hadde dette året tre møte. Det var halde ungdomsting i september med tema «Gi det vidare!» Fokus var mellom anna på å vere kristen i Noreg og andre land og å gje unge betre tilbod etter konfirmasjonstida. Vi sende fire delegatar i til Ungdomens kyrkjemøte i Bergen i oktober.

c) Resultat som tiltaka har ført til

Vi har ikkje systematisk kunnskap om korleis arbeidet i sokneråda og fellesråda fungerer, men har fått signal om at nokre seier dei hadde lite kjennskap til arbeidet dei gjekk inn i. Vi kjenner og eksempel på at medlemmer har bede seg fritekne ut frå at dei har kjent seg uskikka etter å ha blitt kjende med oppgåvene. Vi trur likevel at arbeidet i dei kyrkjelege råda jamt over fungerer bra.

Valdeltakinga i dei 14 sokna som hadde «mellomval» var på 6,3 %. Tilsvarande ved valet i 2011 var på 13,6 %, altså ein nedgang til under det halve. Eikesdal sokn (med 77 kyrkjemedlemmer) merka seg likevel ut med ei valdeltaking på 78,8 %, det var høgast i landet.

Av dei 14 sokna som heldt val i 2013 har 6 meldt seg ut av ordninga med val på halve rådet midt i perioden.

Tabell 3.4.1 Deltaking på Ungdomsting

Tal deltakarar ungdomsting		Tal kyrkjelydar representerte på ungdomsting	
2012	2013	2012	2013
25	19	13	9

d) Behov for endringar i strategiar og tiltak

Vi bør vurdere å arrangere oppfølgande samlingar for medlemmer av dei kyrkjelege råda, ut over innføringskursa. Det kan særleg vere aktuelt for å informere om endringane i tilhøvet mellom stat og kyrkje, forutan å drøfte utviklinga av kyrkja si organisering.

I forkant av neste val bør det leggjast vekt på betre info om kva soknerådsarbeidet går ut på. Likeeins viser det seg at kyrkjevala treng understøtting av sentrale ressursar for å førebu og gjennomføre vala med god valdeltaking. Valmodulen (i medlemsregisteret) er avgjerande for den administrative avviklinga av valet, den hadde tekniske svikt denne gongen og må bli oppegåande til valet i 2015.

Val av halve soknerådet annakvart år er ei ordning som har lita oppslutning, ordninga kan takast bort.

Bispedømerådet har sidan 2012 gjeve ungdomsdemokratiet medråderett i tildeling av OVF- midlar når det gjeld tiltak relatert til arbeid med barn og unge i kyrkja. Bispedømerådet bed også ungdomsrådet om å gje innspel til utlysing av prestestillingane. Vi arbeider med å finne fleire område der ungdomsrådet konkret kan få påverke kyrkja sitt arbeid i Møre.

Årsrapport del 4
PRESTETENESTA
(Kap 1591)

Foto: Møre bispedøme

HOVUDMÅL Hovedmålet for bevilgningene til prestetjenesten er at alle menigheter i Den norske kirke skal være betjent av prest.
(Departementet sitt tildelingsbrev for 2013)

4.1 Prestedekning og rekruttering

Nasjonalt delmål: Målet for bevilgningene til prestetjenesten er at alle menigheter i Den norske kirke skal være betjent av prest, slik at kirkens medlemmer har tilgang på kirkens tjenester i menighetene der de bor.
(Departementet sitt tildelingsbrev for 2013)

Møre bispedømme delmål: Same som nasjonalt delmål

Resultatmål	Resultatindikator
1) Kyrkjelydane og kyrkjemedlemmene skal ha god prestedekning	Snitt tal kyrkjemedlemmer pr prestestilling
2) Prestene skal halde gudstenester og utføre kyrkjelege handlingar	Snitt tal gudstenester og kyrkjelege handlingar pr prest
3) Rekrutteringa til prestetenesta skal bli styrka	Tal ledige prestestillingar i bispedømet
	Tilgang på nye prestar – avgang frå presteteneste (antall tilsette prestar – antall prestar som har fratruddt før fylte 67 år, eksl overgang til/fra anna stilling)

a) Vurdering av måloppnåing

Tabell 4.1.1: Dei mest relevante resultatindikatorane som departementet spesifikt bed om rapport på

Resultatmål	Resultatindikator	2011	2012	2013
Kyrkjelydane og kyrkjemedlemmene skal ha god prestedekning	Kyrkjemedlemmer pr fast prestestilling	2797	2955	3114
Prestane skal halde gudstenester og utføre kyrkjelege handlingar	Kyrkjelege handlingar pr prest/snitt pr prest			6590/ 94 pr.prest
Rekrutteringa til prestetenesta skal bli styrka	Tal ledige prestestillingar i bispedømet	3	2	4
	Tal nyttilsette prestar, ikkje medrekna overgang frå anna stilling	8	6	11
	Tal prestar som har slutta i stilling før fylte 67 år, ikkje medrekna overgang til anna prestestilling	1	3	

Kyrkjelydane og kyrkjemedlemane skal ha god prestedekning: Målet er i liten grad oppnådd. Ein samla stillingsressurs tilsvarande fire faste stillingar er fjerna frå og med året 2013 grunna budsjettmessige omsyn.

Prestane skal halde gudstenester og utføre kyrkjelege handlingar: Målet er i stor grad oppnådd. Ein manglar måltal for tidlegare år, men vel å vurdere det slik at ein baserer dette på eit inntrykket på dei forordningstalla for gudstenester som ligg til grunn for prestetenesta og dei statistiske tala på kyrkjelege handlingar, målt mot den lojalitet og innsatsvilje som prestane i Møre er prega av.

Rekrutteringa til prestetenesta skal bli styrka: Målet er i stor grad oppnådd.

Møre har hatt 11 prestetilsettingar i 12 ledige stillingar. Fleire unge nyutdanna prestar har meldt seg og har teke i mot tilbod om stilling.

b) Tiltak som er valde for å nå måla

Eit hoveditiltak dei siste åra har vore å finne balanse mellom dei tildelte budsjettmidla og kostnader knytt til talet på faste prestestillingar. I 2012 vart det i Møre sett i gang prosess for å redusere talet på prestestillingar grunna reduksjon i dei økonomiske rammene. Grunnbemanninga av kyrkjelydsprestar og prostar har inntil 2012 vore på 78 årsverk (vedtak i Møre bispedømmeråd 2006). Dette vart vidareført inn i 2013 som rammetal. I 2013 vart det gjort vedtak i nokre av prostia om endra grunnbemanning. Nokre står att. Ein vil fullføre dei formelle endringane i 2014. Budsjettmessig har ein likevel redusert utgiftane til 73,5 stillingar gjennom bruk av vakansar. Innanfor denne ramma har det vore høve til også å ha prostiprestar eller seniorprestar som gjer teneste som kyrkjelydsprest. Desse prestane går inn i ledige stillingar eller ved lengre sjukepermisjonar. Pr 30.11.2013 var det 1,5 slike prestar tilsvarande 1,5 årsverk tilsett i slik teneste. I tillegg kjem det 1,2 stillingar som fengselsprest. I dei talanalysane som følgjer nedanfor, ligg den nemnde reduksjonen til grunn for ein del endringar som gjer utslag i overgangen mellom året 2012 til året 2013. Med eit redusert tal på prestar for å betre budsjettbalansen må det seiast at hovedmålformuleringa om ei god presteteneste heller er svekka enn styrka.

Avtalte årsverk og utvikling i årsverk

"Årsverk" er å forstå som alle faste og mellombels prestestillingar som vart løna på teljedatoen den 30.11.2013. Fast tilsette som var ute i sjukefråver eller andre permisjonar er også med. Pensjonistar som arbeider i stilling på pensjonistvilkår er inkluderte.

Tabell 4.1.2: Utvikling i årsverktal

	2009	2010	2011	2012	2013	Endring 2012-2013	Pensjo- nistar 2011	Pensjo- nistar 2012	Pensjonistar 2013
Møre	78	75	78	73	75	2	13	2,7	3
Alle bisper- døma	1 291	1 316	1 336	1 315	1 314	-1	159	28,8	35

Tabell 4.1.2 viser svingingane i perioden 2009-2013, siste året med ein oppgang på 2 faste årsverk. Svingingane kan forklarast gjennom tiltak dei siste åra for å senke det totale årsverkstalet i Møre. Ein har i ulik grad halde stillingar vakante inntil ein no har fastsett eit endeleg tal på 75 stillingar.

Årsverk faste prestestillingar

blir rekna pr 30.11. og er å forstå som talet på faste prestestillingar, målt i årsverk. Dette omfattar ikkje pensjonistar eller midlertidige tilsette.

Tabell 4.1.3: Utvikling i faste prestestillingar, målt i årsverk

	2009	2010	2011	2012	2013	Endring 2012-2013
Møre	73	68	74	67	70	3
Alle bispedøma	1257	1266	1277	1261	1260	-1

Utviklinga i årsverk i Møre viser ein auke på 3 årsverk frå 2012 – 2013. Færre stillingar har no vikarar, og viser at rekrutteringssituasjonen har betra seg noko.

Alderssamansetting

Møre bispedøme har ein god utvikling i aldersfordeling i presteskapet. Fleire under 40 år er rekrutterte, samtundes som delen over 60 år går ned.

Tabell 4.1.4 Aldersfordeling for prestar som er tilsette i fast stilling

	Under 40 år		40 - 49 år		50 -59 år		Over 60 år		Totalt
	Ant.	Pst.	Ant.	Pst.	Ant.	Pst.	Ant.	Pst.	Ant.
Møre	17	24 %	14	19 %	20	28 %	21	29 %	72
Totalt	225	18 %	298	23 %	411	32 %	340	27 %	1274

Ledige stillingar og rekruttering

Møre bispedøme har hatt ein særleg utfordrande rekrutteringssituasjon i fleire år. Dette har endra seg litt dei siste åra. I 2012 var snittet på søkjarar pr stilling 5,8, dette året er talet 2,8 søkjarar. Med andre ord har vi tilgang på søkjarar, men ikkje mange å velje i når tilsetting skal skje.

Tabell 4.1.5: Utlysingar og tilsettingar i bispedømmet i 2011 og 2012

	Utlyste stillingar		Tal på søknader		Søknader pr utlysing		Stillingar utlyste fleire gonger		Tilsettingar	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Møre	6	12	35	33	5,8	2,8	0	2	6	11
Alle bispedøma	119	198	835	893	7,0	4,5	19	40	105	164

Tabellen nedanfor viser at etter avslutta tilsettingsprosess, vart vi likevel ståande att med totalt 4 ledige stillingar, ein oppgang frå åra før.

Tabell 4.1.6: Rekrutteringssituasjonen i bispedømmet

	Ledige stillingar etter avslutta tilsettingsprosess			Andel utlyst fleire gonger		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Møre	3	2	4	25 %	0 %	17%
Alle bispedøma	31	27	32	19 %	0 %	20%

Av departementet blir «Ubesatte stillingar i bispedømmet» definert som stillingar det ikkje var tilsett fast prest i, til tross for at stillinga har vore forsøkt utlyst og tilsettingsprosessen er avslutta. Pr 30.11.13 hadde vi 2 slike stillingar, ei av desse er soknepreststillinga på Smøla som framleis er utan fast prest etter avslutta tilsetjingsprosess i 2011.

Møre bispedøme tilsette 11 prestar i 2013. 3 av desse var nyutdanna prestar.

Prestedekning pr. kyrkjemedlem og sokn

Pr 31.12.13 hadde Den norske kyrkja i Møre bispedøme 218 004 medlemmer, ein nedgang på 558 personar. Medlemsprosenten på er på 85 %. Møre bispedøme har 97 sokn og det er 112 kyrkjer i alminneleg bruk. I snitt er det no 1,39 kyrkjelydsprestar pr sokn, mot 1,24 sokn per prest året før. Oppgangen er knytt til ein faktisk reduksjon av talet på faste prestestillingar. Dei faktiske talet på kyrkjemedlemmer pr prest etter tenesteområde varierer ut frå demografi, historie og ein krevjande geografi.

Tabell 4.1.7 Prestedekning. Medlemer pr prest og prestar pr sokn

	Prestar		Kyrkjemedlemer		Medlemer pr prest		Endring medlemmer pr prest 2011/2013	Sokn	Prestar pr sokn 2013
	2012	2013	2011	2013	2011	2013			
Møre	67	70	218 562	218 004	2 802 a)	3 114 b)	312	97	1,39 c)
Alle bispedøma	1261	1260	3832679	3822972				1 262	1,00 d)

a) Delingsfaktor 78 b) Delingsfaktor 70 c) Delingsfaktor 70 d) Delingsfaktor 1260

Det er fleire prestar pr innbyggjar i kommunar med lavt folketal enn i meir folkerike område, frå 900 medlemmer til nærare 7 200 medlemmer per prest. Ein søker no å jamne ut arbeidstilhøvet mellom prestane. Det er krevjande å finne gode parameter for utjamning fordi ein også med rekne med geografien i vårt bispedøme med til dels tungvinte og tidkrevjande reiser. Møre og Romsdal er eit ferjefylke med 27 ferjesamband og 4 hurtigbåtsamband.

Tal frå kyrkjelydsstatistikken knytte opp mot prestetenesta.

Tabell 4.1.7: Utdrag frå kyrkjelydsstatistikken for Møre bispedøme 2008 – 2012

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Totalt tal på gudstenester og gudstenestlege møte	4 118	4 085	3 933	3 938	3 715	3860
Deltakarar i 1	430325	437609	416532	430426	398290	409867
2. Totalt tal på gudstenester berre søn- og heilagdaggar	3 401	3 350	3 219	3 215	3 191	3144
Deltakarar i 2 (Snitt pr gudsteneste)	360 920 (106)	357704	344499 (107)	356446 (111)	342855 (107)	332548 (106)
Gravferder	2 349	2 301	2 248	2 202	2 185	2229
Døyppte	2 829	2 751	2 621	2 585	2 566	2338
Døyppte i % av tal på fødde	100,3	91,9	93,1	89,7		
Vigsler	661	648	605	502	528	501
Konfirmerte	2 901	2 811	2 848	3006	2 827	2723
Konfirmerte i % av alle 15 åringar	83,9	82,6	83,4	83,8	81,8	81,5

Talet på gudstenester held seg stabilt, men er noko lågare enn tidlegare. Dette skuldast justering av forordningar og er m.a. knytt til eit redusert tal på faste prestar. Frammøtetalet til gudstenester held seg i snitt jamt. Likeins er talet på gravferder stabilt over mange år. Viselstalet har halde seg jamt dei siste åra, men ligg ca 20% lågare enn tidlegare år. Ein saknar tal på døyppte i etatsstistikken og har ikkje grunnlag for å måle denne. Det same gjeld tal for konfirmerte. Eiget tal frå statistikkføringa i Møre viser at dåpstalet går ned, likeins talet på konfirmerte.

c) **Resultat som tiltaka har ført til**

Det er ei betring i talet på avtalte årsverk og på fast prestestillingar. Ein har lukkast i å rekruttere til ledige stillingar og særleg har vi sett ei auke i tilgangen på unge nyutdanna prestar. Prestedekning pr kyrkjemedlem og pr sokn har gått ned grunna reduksjon i talet på prestestillingar i Møre.

Vi vurderer situasjonen slik at det framleis er regelmessige gudstenester i alle kyrkjelydane, og at gravferd, vigsel og dåp blir forretta, når medlemmene treng det og vanlegvis innan rimeleg tid. Tidvis melder prostane at dei har vanskar særleg grunna ledige stillingar og manglande vikarressurs. Dette er om lag likeins som i dei seinare åra.

I Ålesund og Hustad fengsel er det no til saman 1,2 fengselsprestestillingar, 80 % stilling i Hustad fengsel og 40 % stilling i Ålesund fengsel. Frå fengsla si side er det gjeve uttrykk for ønske om meir presteteneste.

Vi meiner at talet på prestestillingar er for lågt til å møte dei forventningane som både kyrkjemedlemmene og kyrkjeleiinga har til kvaliteten i prestetenesta.

d) Behov for endringar i strategiar og tiltak

Møre bispedøme har gått inn i ein prosess der ein finn fram til eit stillingsnivå som er forsvarleg i forhold til dei økonomiske rammene. Med heimel i 2006-vedtaket har bispedømerådet gjort vedtak som gjer at grunnmønsteret for prestetenesta no er redusert tilsvarende 4 stillingar. Arbeidet vert slutført i 2014.

Møre bispedøme vil ha ein bevisst rekrutteringspolitikk for å sikre at ein får motiverte og unge prestar. Vegen til presteteneste, studentkontaktar, intervju og innhenting av referansar ved tilsetjingar er viktige element. Det er også viktig for bispedømet å oppnå balanse i alders- og kjønnsamansetjinga for presteskapet.

4.2 Organisering og leing av prestenesta

<p>Nasjonalt delmål:</p>	<p>Bispedømmerådene , biskopene og prostene skal ivareta god ledelse av prestene, sørge for at prestene har gode arbeidsvilkår og at tjenesten er tilpasset lokale forhold og utfordringer (Departementet sitt tildelingsbrev for 2013)</p>
<p>Møre bispedømme delmål:</p>	<p>God tenestefordeling mellom prestane og mellom sokna Full dekning i alle faste prestestillingar, vikarbehov skal stettast. Ny organisering av prestenesta har som intensjon å jamne ut fordelinga av ressursar og belastninga for kvar einskild prest.</p> <p>Styrke prosten si rolle som leiar av prestenesta Sikre prestane god arbeidsvilkår Tilpasse tenesta lokale forhold</p>

a) Vurdering av måloppnåing

Målet er delvis oppnådd

b) Tiltak som er valde for å nå måla

- Det har vore auka fokus på handsaming og reduksjon av sjukefråver
- Opplæring og oppmoding til å ta i bruk arbeidsplanverky «prostemodulen»
- Auka fokus på medarbeidersamtalar
- Arbeidsfordeling mellom prestar – vedtak for 2 av 7 prosti
- Systematisk arbeid med arbeidsmiljøtema i alle prosti og på bispedømenivå-

c) Resultat som tiltaka har ført til

Vi kommenterte i fjor at dei tradisjonelle arbeidsmønstra er «vonde å vende». Bindingane til ei fordjupa presteneste mot å arbeide meir avgrensa i breidde er ei krevjande omstilling. Reaksjonen vert forsterka når bispedømerådet har tatt bort dei 4 nemnte stillingsressursane. Samstundes noterer vi oss i 2013 at prestane gjennom fagorganisasjonane gjev oss aksept for at det må bli slik.

Følgjande oppstillingar viser situasjonen i Møre på fleire viktige variablar:

Sjukefråver

Møre bispedømme har den høgste reduksjonen i sjukefråver frå 2012 til 2013 i høve til alle andre bispedømer. Det totale sjukefråveret er på 3%, 1,2%-poeng lågare enn landssnittet. Berre to bispedømer har lågare sjukefråver. Dette er situasjonen etter at Møre i 2012 hadde det høgste sjukefråveret blant alle bispedømer. Vi har fokus på sjukefråver i fleire fora. Enkelttilfeller av langtidsfråver kan innvirke sterkt på statistikken. I 2013 hadde vi få slike tilfeller.

Tabell 4.2.1 Sjukedagar som er registrert på fast tilsette prestar i perioden 01.12.2012 til 30.11. 2013.

	Egenmeldt		Legemeldt		Totalt		Endring	
	Sjukedagar	Fraværspst.	Sjukedagar	Fraværspst.	Sjukedagar	Fraværspst.	2012	2011-2013
Møre	55	0,3 %	429	2,7 %	484	3,0 %	6,8 %	-3,8 %
Totalt	647	0,2 %	11 503	4,0 %	12 150	4,2 %	4,8 %	-0,6 %

Uttak av ferie og fritid

Antall feriedager til gode har gått ned frå 2012 til 2013 med 1,7 dagar. Fridagar som ikkje er tatt ut har gått opp om lag tilsvarande – med 1,6 dagar. Vi har høg merksemd på at prestar skal ta ut ferie- og fritid. Alle prosti har verkty for arbeidsplanlegging og uttak av ferie og fritid. Samstundes er det arbeidssituasjonar som gjer at prestar strekker seg når det er behov. Vi har framleis ein veg å gå.

Tabell 4.2.2 Uttak av ferie og fritid

	Feriedager til gode		Fridager som ikkje er tekne ut	
	2012	2013	2012	2013
Møre	5,4	3,7	1,7	3,3
Alle bispedøma – snitt	2,9	2,8	3,6	3,3

Medarbeidarsamtalar

Møre bispedøme har over tid hatt låg andel medarbeidarsamtalar. Dette har det vore fokus på i ulike fora. Det blir no gjennomført medarbeidarsamtalar for 79% av alle prester, ei auke på 30% frå 2012. Årsaka er at nye prostar no er på plass. Framleis ligg vi under snittet, slik tabellen viser

Tabell 4.2.3 Medarbeidarsamtalar

	2012		2013	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Møre	34	49 %	57	79 %
Totalt	1092	86 %	1114	87

Milepælsamtalar og avviksmeldingar

Møre bispedøme har ikkje eit system for milepælsamtalar. Utan system er det heller ikkje gjort noko på eige initiativ. Møre har system for melding av avvik. Terskelen for å melde avvik er for høg og læringspotensialet for verksemda går ned.

Tabell 4.2.4 Milepælsamtalar og avviksmeldingar

	Milepælsamtalar	Avviksmeldingar
Møre	0	1
Totalt	52	16

God tenestefordeling mellom prestane og mellom sokna

Prestane i Møre arbeider i mindre samarbeidsområde innanfor prostiet som eining. Som nemnt i 4.1.a har Møre bispedømeråd gjort vedtak om med ein stillingsreduksjon av prestenesta som til saman utgjer 4 stillingar. Administrasjonen har utarbeidd ei ny normering ut frå eit sett parameter slik at ein kan få ei jamnare belastning mellom stillingane. Ein er no i gang med å fordele dei resterande presteressursane innanfor prostia og samarbeidsområda. Ein erfarer at for å få nytte av heil utjamning, må ein fjerne eininga samarbeidsområde som ytre grense prestenesta og nytte prostiet som eining for tenesta. Full effekt av målsettinga vil vi ikkje få før i 2014.

Tabell 4.2.5: Fordeling av prestestillingane på stillingskategoriar

	Prost/ domprost		Sokneprest		Kapellan		Prostiprest		Seniorprest		Spesialprest		Totalt	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Møre	7	6	51	51	7	8	0	0	3	5	2	2	70	72
Totalt for landet	98	101	829	817	178	175	74	71	33	37	67	37	1278	1274

Det er ikkje gjort endring i grunnstrukturen for stillingskategoriar i Møre. Etter ny normering (2013) er full bemanning 74 stillingar. Når statistikken for 2013 viser ei total dekking på 72 prestar, skuldast dette vakansar, ein av dei er domproststillinga.

Talet på prostiprestar og seniorprestar er samla det same som året før. Møre har dei siste åra overført nokre av dei faste sokneprestane til prostiprest- og seniorprest-status som ein del av bispedømet sin personalpolitikk. Lønsgrunnlaget for desse er basert på at dei til kvar tid dekker opp vakansar og permisjonar.

Dei 2 spesialprestane er fengselsprestar.

d) **Behov for endringar i strategiar og tiltak**

Vi viser her til problemstillinga som er omtalt knytt å redusere med til saman fire heile prestestillingar. For å jamne ut trykket mellom prestane i prostiet, viser det seg no at vi ikkje kjem til rettes med ordninga frå 2006 med avgrensa samarbeidsområde innan kvart prosti.

Omreguleringa og utjamninga krev at prosten no kan nytte prostiet som tenestedistrikt og arbeidsområde for prestane. Samstundes meiner vi at kvar prest må få halde på sine primære arbeidsområde, der tyngda av presteteneste vert utført. Meir enn før krev dette at prosten leier prestetenesta ved å styre heile prostiet som ei heil eining.

4.3 Introduksjon til prestenesta

Møre bispedøme delmål: Nytilsette prestar går gjennom eit innføringsprogram

Resultatmål	Resultatindikator
Nye prestar skal få ein omfattande og god innføring i prestenesta	Gjennomsnittleg tal dagar med opplæring for nytilsette prestar

a) Vurdering av måloppnåing

Nye prestar skal få ein omfattande og god innføring i prestenesta. Målet er i stor grad oppnådd.

Tilbakemeldingane frå prostane på om innføringsprogrammet vert gjennomført lokalt fungerer ikkje heilt, og er noko ujamn. Kursdagane for nytilsette er gjennomført, men talet på deltakar må aukast.

b) Tiltak som er valde for å nå måla

I 2013 ble «Introduksjonsprogram for nytilsette» innført av Bispemøtet. Møre bispedømme innførte sitt regionale «Introduksjonsprogram for nytilsette» i 2011. Målet med programmet er å sikre at eit minstekrav av innhaldsmoment er til stades i alle bispedøma. Innføringsdagane skal bidra til:

- at den nytilsette kjenner seg velkomen
- skape ein trygg arbeidssituasjon
- gje praktisk innføring i arbeidslivet sine rettigheter og pliktar og å gjære den nytilsette kjent med dei lokale forholda han/ho skal arbeide under
- legge til rette for at den nytilsette får den nødvendige oppfølginga han/ho trenger det første halvåret av tenesta.

Innføringsprogrammet strekkjer seg over 3-5 år, og inneheld følgjande element:

- Lokale innføringsdagar (prosten)
- Regionale innføringsdagar (biskopen)
- Vegleiing (biskopen)
- Nasjonale kursdagar (bispemøtet)
- Kompetansegjevande kurs (bispemøtet)

Prostane har ansvar for å gjennomføre det regionale innføringsprogrammet og lokale innføringsdagar. I samband med tilsetjingar vert det lokale innføringsprogrammet sendt frå personalavdelinga til prosten og den nytilsette, som ei påminning om at programmet skal følgjast opp. Når programmet er gjennomført skal prosten og den nytilsette signere og sende kopi av dette til bispedømekontoret.

Møre bispedømmeråd arrangerte regional innføringsdag på bispedømmekontoret 30.10.2013. Sidan slike kurs ikkje har vore praktisert før, blei nytilsette for både 2011, 2012 og 2013 invitert. 14

nytilsette var inviterte til kurset, men berre 8 prestar møtte. I desember 2012 vart det også gjennomført innføringsdag for nytilsette prostar.

Alle nytilsette får tilbod om vegleiing. Sjå kapittel 4.5 som dette.

Nasjonale kursdag skal arrangerast i juni 2014. Kompetansegejevande kurs som bispemøtet er ansvarlege for er førebels ikkje kome i gang.

c) Resultat som tiltaka har ført til

Prostane si gjennomføring av innføringsprogrammet er noko ujamn, og vi manglar tilbakemelding frå prostane i kva grad innføringsprogrammet vert gjennomført. Kursdagane for nytilsette vart vellukka og tilbakemeldingane frå dei som deltok var gode.

d) Behov for endringar i strategiar og tiltak

Det lokale innføringsprogrammet vert stort sett gjennomført, men ingen av prostane har foreløpig sendt programmet i retur med signatur frå prost og nytilsett. Personalavdelinga vil heretter etterlyse programmet.

For å auke oppslutninga av den regionale innføringsdagen på bispedømekontoret, vil alle heretter bli *innkalla* i staden for invitert. Prostane skal også orienterast om dette slik at kursdagen vert lagt inn i lokale arbeidsplanar for dei nytilsette.

Vi ser fram til at nasjonale kursdagar blir arrangert våren 2014, og at dei kompetansegejevande kursa blir sette i verk frå bispemøtet si side, slik at heile innføringsprogrammet blir fullført.

4.4 Kompetanseutvikling

Møre bispe-

døme delmål: Prestane sine kunnskaper, motivasjon og ferdigheter vert utvikla

Resultatmål	Resultatindikator
Prestane skal ta del i etter- og vidareutdanning	Tal prestar som har deltatt på etter- og vidareutdanningskurs

a) Vurdering av måloppnåing

Prestane skal ta del i etter- og vidareutdanning. Målet er i stor grad oppnådd.

Prestar gjennomfører lengre poenggjevande kurs. Fleire skulle hatt studiepermisjonar, men budsjettet som er sett av rekk ikkje til i høve til dei mål kompetanseutviklingsplan for prester i Møre har sett seg.

b) Tiltak som er vald for å nå måla

Måloppnåing er knytt til at prestane kan ha tilgang på kompetanseutvikling. Møre bispedøme sitt kompetanseutviklingsarbeid er organisert gjennom det partssamansette Regionale etterutdanningsutvalet, REU. Biskopen er, som øvste leiar for prestenesta i bispedømet, medlem i utvalet. REU legg strategiar for etterutdanninga og gjer tilrådingar om studiepermisjonar og stipend. Til grunn for arbeidet på dette resultatområdet ligg "Kompetanseutviklingsplan for prestar i Møre bispedøme" (2006). Plana er under revisjon, men er førebels halden tilbake fordi ein ventar på eventuelle endringar som kjem av den sentrale omlegginga.

Studiepermisjonsdagar, studiepermisjon med løn, mm

Tabell 4.4.1: Uttak av studiepermisjonsdagar

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dagar studiepermisjon med løn	498	345	719	364	255	416

Tabell 4.4.2: Tal prestar som har hatt studiepermisjon med løn

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tal prestar	16	21	59	20	9	11

Tabell 4.4.3: Studiepermisjon, gjennomsnitt dagar pr fast tilsett prest

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Studiepermisjonsdagar pr prest kompetansegevande	5,9	4,3	10,3	4,7	3,6 (3,8)	6,2

Tabell 4.4.4: Kurssøknader gjennom REU-systemet

	2013			2012-2013	
	Søknader	Innvilga	Prosentdel innvilga	Endring tal søknader	Endring tal innvilga
Møre	15	5	33 %	3	0
Landet totalt	274	145	53 %	56	8

Tal på gjennomførte studiedagar viser auke i 2013. Talet på prestar har gått ned. Dette tyder på at prestar vel lengre studieeiningar. Dette kan henge saman med omlegginga frå det gamle studieopplegget til nytt mastergradstudium. Ein annan faktor er budsjetttramma for REU som i 2013 viste seg å vere for lita. Tidlegare år har dei avsette midlane rekt til dei som har søkt. Siste året vart budsjettet mykje for lite og fleire søkjarar fekk avslag på søknadane sine. Etter at budsjetttramme i 2013 viste seg å vere for lita, valde bispedømmerådet å legg inn ekstra midlar. Tala frå 2010 viser avvik grunna tilbodet om studieturane for alle prestar anten til Israel eller Roma.

I tillegg til dei studieprosjekta som vert registrert gjennom kompetansekartet og handsama i REU, legg Møre bispedøme til rettes for at prestane kan følgje ulike kortkurs, seminar, retreat mm.

c) Resultat som tiltaka har ført til

Det totale talet på studiepermisjonsdagar gjekk meir opp enn nedgangen vi såg frå 2011 til 2012. Færre prestar deltok. Det viser at studieprosjekta no i snitt vert lengre. Dei fleste er knytt til poenggjevande mastergrad.

Snittet på studiepermisjonsdagar pr faste prestestilling har no gått markert opp. I kompetanseutviklingsplanen har Møre bispedøme sett mål for uttak av studiepermisjonsdagar med eit snitt på 8,75 studiedagar pr. prest.

Eit mindre tal prestar søker kvart år om støtte til kortkurs, seminar, retreat mm. Desse søknadene vert vurderte administrativt. Det er sett at midlar i budsjettet til å innfri ein del av desse søknadane. Ein ønskjer på denne måten å komme i møte individuelle behov. Administrasjonen rapporterer til REU. I tillegg vert det lagt opp til opne kursdagar for prestar eller også tverrfaglege dagar mm der ein som arbeidsgjevar ønskjer at alle prestar deltar.

d) Behov for endringar i strategiar og tiltak

Vi ønskjer å auke budsjettposten for REU-stipend/permisjonar neste år. Dei låge søkjartala dei siste åra har ført til ei lågare prioritering budsjettmessig enn det kompetanseplanen legg opp til. Dette viser seg no å bli eit dilemma som ein ikkje handterer.

4.5 Vegleing

Møre bispedøme delmål: Prestane vert tilbydde regelmessig vegleing

Resultatmål	Resultatindikator
Prestane skal ha regelbunden vegleing	Andel prestar som har fått vegleing
Lettare tilgang til vegleingsgrupper for prestane i Møre	Innføre tilbod om «opne vegleingsgrupper» med kontinuerlig opptak av nye medlemmer
Styrke tilgangen på vegleiar kompetanse i Møre	Fleire utdanna arbeidsveglearar mellom dei tilsette i Møre bispedøme og i fellesråda

a) Vurdering av måloppnåing

Målet er delvis oppnådd. Om lag 35% av prestane i Møre bispedøme deltok i vegleing i 2013, i tillegg til at prostane hadde eige vegleingstilbod. 35% er ein auke frå tidlegare, og auken kjem først og fremst gjennom dei nye tilboda «åndelig vegleing» og «ressursprestprosjektet» (administrert av Oslo Bispedøme).

Målsettinga bør vere at 60 % av prestane deltek i eit av dei tre vegleingstilboda på regelmessig basis.

Det er gjennomført ein gradvis overgang til opne, kontinuerlige ABV-grupper i Møre, noko som har medført at tilgangen til vegleing er blitt noko lettare. Likevel tek det for lang tid frå behovet for vegleing vert meldt til ein tilsett kjem med i ei gruppe. Dette har mykje med geografi å gjere, og ville blitt enklare dersom fleire deltok i ABV-grupper.

Fleire av arbeidsveglearane i Møre er pensjonistar, så det haster med å utdanne nye arbeidsvegeleiarar i bispedømet, men det er framleis uklart når det vert sett i gang ein ny runde med arbeidsveilederutdanning.

b) Tiltak og resultat

Av dei som går i ABV-grupper i dag er tilbakemeldingane gode. Det er ikkje gjort ei systematisk evaluering av tilbodet, men det kjem stadig tilbakemeldingar frå deltakarar som seier at «ABV-gruppa» har vore avgjerande for at dei vert verande i stillingane sine og i Møre bispedøme.

Åndelig vegleing har fokus på gudsrelasjonen, og er såleis noko anna enn ABV. Det første året med åndelig vegleing er meir krevjande både tidsmessig og personlig enn dei fylgjande åra, derfor utelukkar dette annan vegleing. Etter det første året med Åndelig vegleing er det ingen ting i vegen for at tilsette både kan tilhøyre ei ABV-gruppe og få åndelig vegleing i tillegg.

Frå avgrensa til kontinuerlige grupper

Fram til 2013 hadde alle ABV-grupper i Møre ein felles start og ein felles slutt. Sjølv sagt hende det at folk slutta undervegs og at nye vart teke inn i gruppene, men dette var likevel unntaket. Frå hausten 2012 og våren 2013 er alle dei tre gruppene i Møre definert som «opne» eller «kontinuerlige» grupper. Det vil sei at gruppene ikkje har felles start, og at den heller ikkje har eit bestemt slutt punkt. Nye medlemmer vert teke inn i gruppa ein gong for året, etter kvart som andre sluttar, og gruppa held fram med same vegleiar over mange år.

Fordeling på ulike tilbod

Det var 27 prestar i Møre (ca. 36 %) som deltok i ulike typer vegleing i 2013. I tillegg deltok alle prostane i eiga ABV-gruppe.

ABV-grupper	16 prestar	(22 %)
Individuell ABV	4 prestar	(5 %)
Åndelig vegleing	2 prestar	(3 %)
Ressursprestprosjektet	4 prestar	(5 %)
Prostegruppe	7 prostar	(100 %)

c) Behov for endringar i strategiar og tiltak

ABV er først og fremst eit godt tilbod for å ivareta den einskilde tilsette. Samstundes er det eit godt verktoy for heile kyrkja – for å sikre kvalitet i tenestene våre. Noko av utfordringa er at nokre av dei prestane som ville hatt størst utbytte av å gå i vegleing, er minst motivert for å søke dette tilbodet. Dessutan er det nok mange prestar som synes det er vanskelig å finne rom for ABV i ein elles fullbooka kalender.

For å auke talet på prestar i Møre som deltek i ABV-grupper, bør det vurderast fylgjande systematiske tiltak:

- Ved utlysning av ledige prestestillingar kan det presiserast at vi forventar at nyttilsette vert med i ABV-grupper eller tek imot annan vegleiing.
- At prostane med jamne mellomrom informerer prestar og andre vigsla tilsette i sine prosti om dei vegleiingstilboda som finst i Møre.
- At prostane motiverer prestar til å gå i vegleiing, og at det vert lagt til rette for deltaking i ABV-grupper.
- At det vert lagt til rette for at to nye kandidatar frå Møre bispedøme kan ta til på AVU når eit slikt tilbod vert lyst ut.

4.6 Likestilling

Nasjonalt delmål:	Det skal motiveres og legges til rette for at flere kvinner søker tjeneste som menighetsprester og innehar lederstillinger i kirken. (Departementet sitt tildelingsbrev for 2013)
Møre bispedøme delmål:	Same som det nasjonale

Resultatmål	Resultatindikator
Andel kvinnelege prestar, prostar og biskopar skal auke	Andel kvinner i faste prestestillingar.
	Andel kvinner i stillingar som prost og biskop
Evt regionale resultatmål:	Evt regionale resultatindikatorar

a) Vurdering av måloppnåing.

Andelen kvinnelege prestar, prostar og biskopar skal auke. Målet er i stor grad oppnådd.

Kvinnedelen av prestar har auka med 5,7 % i perioden 2009-2013. 1 av 5 prestar i Møre bispedøme er kvinner.

b) Tiltak som er valde for å nå måla

Møre bispedøme har som mål å oppnå god fordeling mellom kvinner og menn gjennom rekruttering, fokus på løn og arbeidsvilkår og gjennom å forstå dei særskilde utfordringane kvinner kan oppleve i prestenesta.

Kvinnedel i presteskapat, 2009-2013

Tabell 4.6.1: Prosentdel kvinnelege prestar for perioden 2009 til 2013 i Møre bispedøme og totalt for heile landet.

2009		2010		2011		2012		2013	
Kvinner Møre	Totalt landet	Kvinner Møre	Totalt landet	Kvinner Møre	Totalt landet	Kvinner Møre	Totalt landet	Kvinner Møre	Totalt landet
15,1 %	22,5 %	14,3 %	26,2 %	16,2 %	26,5 %	18,6 %	27,2 %	20,8 %	29,4 %

Tala er rekna ut frå alle prestestillingar pr. 30.11.13. Prosentdel kvinner i Møre har gått opp frå 18,6 % i 2012 til 20,8 % i 2013. Dette er ei auke på 2,2 %. I perioden frå 2009 til 2013 er prosentdelen kvinnelige prestar auka med 5,8 %.

På teljetidspunktet er det tilsett 15 kvinner av i alt 72 faste prestestillingane. Av dei 7 faste prostane er det 2 kvinner. I gruppa "biskop og faste prostar" (1+7=8) er kvinnedelen 42,9 %. Frå 2009 til 2013 er dette ein auke på 14,3 %.

Rekruttering

Tabell 6.6.2: Søknadar og tilsettingar - kvinnedel

	Søknader						Tilsettingar					
	Tal søknader		Av desse frå kvinner		Kvinnedel		Tal tilsettingar		Av desse kvinner		Kvinnedel	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Møre	35	33	11	7	29 %	21 %	6	11	1	4	12,5 %	36 %
Landet	835	893	274	324	33 %	36 %	105	164	37	65	35 %	40 %

I 2013 hadde Møre 13 tilsetjingssaker. Totalt kom det inn 33 søknadar på faste stillingar, der 7 av søknadane var frå kvinner. Fire kvinneleg søkjar vart tilsett. Både tale på søknadar og talet på kvinnelege søkjarar har gått opp. Etter at det vart tilsett kvinneleg prest i Austre Sunnmøre prosti, er det no for første gong kvinnelege prestar i alle dei sju prostia.

Fråtreiding kvinner og menn, 2012 og 2013

Fig. 4.6.3 Fråtreiding kvinner og menn 2012 og 2013 etter årsak. Alle bispedøma i parentes.

	Anna prestestilling	Anna kyrkjeleg stilling	Ikkje kyrkjeleg og anna/Ukjend	Alderspensjon og AFP	Sum avgang
Kvinner 2012	1 (10)	0 (3)	0 (10)	1 (6)	1 (29)
Kvinner 2013	1 (15)	0 (2)	0 (6)	0 (3)	1 (26)
Menn 2012	4 (25)	1 (5)	0 (16)	3 (31)	8 (77)
Menn 2013	0 (44)	0 (9)	1 (15)	3 (56)	4 (124)

Tabellen over viser årsakene til fråtreiding frå prestestillingar i Møre fordelt på kjønn. I 2013 gjekk 1 kvinne over i anna prestestilling. Ein mannleg prest gjekk over i anna prestestilling utanfor kyrkja, medan 3 mannlege prestar gjekk av med pensjon. Ur frå tabellen er det vanskeleg å sei noko spesielt om trendar når det gjeld fråtreiding av prestestillingar i Møre.

c) Resultat som tiltaka har ført til

Andelen kvinner i prestestilling i Møre er no på 20,8 %, dvs. at 1 av 5 prestar er kvinner. For 5 år sidan var kvinnedelen berre 15,1 %. Dette er ei auke på 5,7 % sidan 2009.

Møre er av dei bispedøma som tradisjonelt har hatt få kvinnelege prestar og er også blant dei bispedøma som har hatt liten vekst i kvinneandelen i perioden 2004 til 2011. For 2013 viser andelen av kvinnelege søkjarar oppgang.

Møre bispedømeråd arbeider aktivt for å oppnå ei balansert alders- og kjønnsamansetjing i presteskapet. I vurderinga av søkjarane vert det sett på som ein fordel at det er kvinner blant søkjarane.

Kvinner er tilsett i 4 av 11 tilsettingsaker. At kvinnedelen knytt til tilsetting forsett er relativt låg, må ein sjå i samanheng med kva stillingar som har vore lyst ut og dei føresetnadene ein har lagt til grunn for tilsetting i stillingane. Bispedømerådet søker å tilsette den som er mest eigna til stillinga, men tek også dei vanlege kriteria for tilsetjing med i vurderinga, slik som ansiennitet og at kvinner er oppmoda om å søkje m.m. Så langt ser det ut til at dei kvinnene som har etablert seg i Møre, held seg stabile.

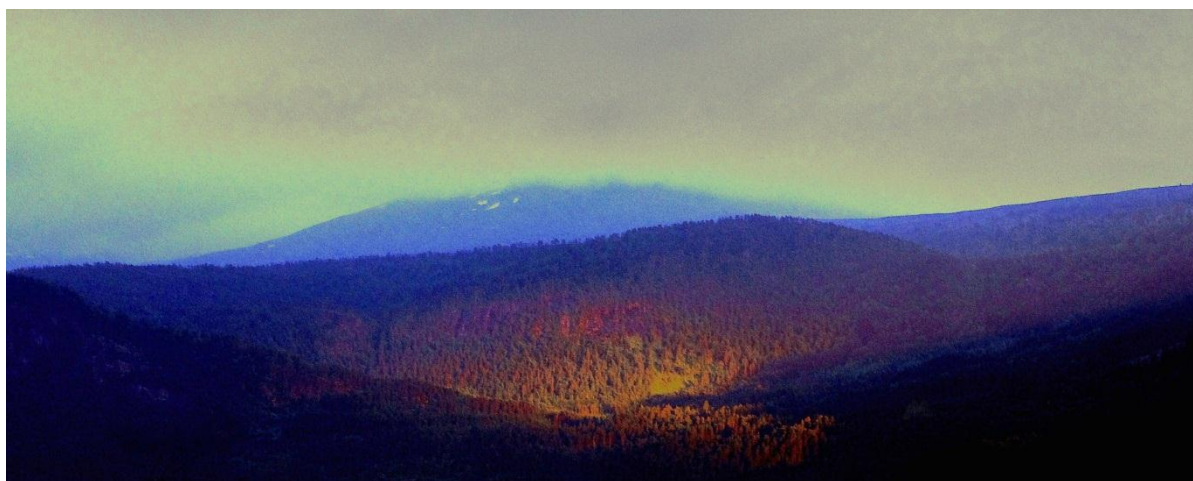
I etterutdanningspolitikken vår er det lagt inn målsettingar som særleg rettar seg mot kvinner. Møre bispedømeråd har og gjort vedtak om ein livsfasepolitisk plan som skal gjere det mogleg å leggje til rette for at kvinnelege prestar kan bli rekrutterte og bli ståande i presteteneste.

Møre bispedøme har også eit eige kvinneprestnettverk som vart etablert i 2011. Dei kvinnelege prestane som tek del i dette nettverket gjev tilbakemelding om at dei har stort utbytte av desse samlingane.

d) Behov for endringar i strategiar og tiltak

Sjølv om alle prostia no er representert med kvinnelege prestar, er det framleis relativt få kvinner i presteteneste i Møre. Tilgang eller avgang får difor stor innverknad på statistikken vidare. Vi vil halde fast på haldningar og tiltak som er nemnde ovanfor.

Årsrapport del 5
MØRE I 2013 – FRIE DYKK I TRE TEMA

Frå Todalen. Foto: Sjur Fedje

5.1 FYRSTE DYKK PRESTETENESTA – ARBEIDSPLOSSUNDERSØKINGAR OG MOBBING

Bakgrunn

Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) ved Asbjørn Grimsmo la i mai 2013 fram rapporten «Forekomsten av mobbing i Den norske kirke». Rapporten viser at tilsette i begge arbeidsgjevarlinene i DnK oftare opplever seg mobba eller trakassert på arbeidsplassen, enn det som er vanlig i norsk arbeidsliv elles. Medan lang tids forskning viser at om lag 5% av norske arbeidstakarar kjenner seg mobba på jobb – viser denne undersøkinga at om lag 7,5% av dei tilsette i DnK opplever det same. Undersøkinga er presentert i bispedømerådet, prostemøtet, Kyrkjeleg arbeidsgjevarforum, RAMU og Kontaktmøtet. Undersøkinga vil vidare bli teke opp i ulike felles møte i 2014. Det er utvikla rutiner for avviksmeldingar mv, desse er gjort tilgjengelege på våre heimesider.

Visjon i Møre bispedøme

Møre bispedøme har ein 0-visjon med omsyn til mobbing på arbeidsplassen. I visjonsdokumentet vårt står det at vi vil ha «trygge medarbeidarar som ser kvarandre og tek del med nådegåver, evner og fagkunnskap».

Utdjuping av funna i undersøkinga

Undersøkinga fastslår at «den mobbingen og trakasseringen som forekommer i kirken, skjer hyppigere enn det som er vanlig; nærmere 12 % av de som blir utsatt opplever mobbing på ukentlig basis» (referansetallet er under 5 %). Undersøkelsen viser dessutan at mobbing skjer i alle typar arbeidsrelasjonar. Det er likevel mest vanlig at den som vert trakassert opplever at det er næraste overordna, ein annan leiar eller ein kombinasjon av desse som står for mobbinga. 45 % av dei som vert mobba opplever det slik. Vel 35% av dei som vert mobba peiker på arbeidskollegaer som «aktør» i mobbinga.

Undersøkinga viser dessutan at tilsette i Møre bispedøme ligg like over snittet på landsbasis, med omsyn til å oppleve mobbing og trakassering på arbeidsplassen. (7,7%) Fellesrådstilsette er på landsbasis noko meir utsett enn dei som har bispedømeråda som arbeidsgjevar.

Den tabellen i undersøkinga som vekker mest oppsikt, er tabellen over opplevd mobbing etter yrke. Her går det fram at kyrkjetenar/kyrkjegardsarbeidar/reinhaldar mv. er mest utsett for mobbing i kyrkja (11,8 %). Like eins kjem kyrkjemusikarane uheldig ut, med ein andel på nærare 10 % som kjenner seg mobba.

Samanlikning med våre eigne arbeidsplassundersøkingar

Arbeidsplassundersøkingane mellom prestar tilsett i Møre bispedøme har kvart år stilt dette spørsmålet: «Har du siste året opplevd mobbing/trakassering?» Tabellen nedanfor viser talet på prestar i Møre som svarte ja på dette spørsmålet.

Tabell 5.1.1. «Har du siste året opplevd mobbing/trakassering?»
(Arbeidsplassundersøkingar i Møre bispedøme 2010 – 2013)

År	Bekreftande svar på spørsmålet	Antall svar totalt
2010	1	N = (ikkje registrert)
2011	5	N = 52
2012	0	N= 45
2013	1	N= 61

Tiltak

For å førebyggje mobbing er det viktig å ha eit kontinuerlig fokus på korleis vi kan styrke arbeidsmiljøet i stabane og på bispedømekontoret. «Plan for vegleiing og personlig utvikling» listar opp mange tiltak for å styrke den einskilde arbeidstakaren personlig, og stabane som team.

Planen har eit eige avsnitt om stabsutvikling:

«Møre Bispedøme ynskjer å stimulere gode kyrkjestabar til å bli endå betre – og gi hjelp til stabar som ynskjer å bli betre i kommunikasjonen seg imellom. Dette er ikkje eit program for å løyse personalkonflikter eller drive gruppeterapi for stabar der kommunikasjonen er gått heilt i vranglås. Stabsutvikling bør høyre med til standardprogrammet for einkvar stab som vil at tilsette skal trivast og utfalde seg.

Mange stabar gjennomfører eigne tiltak for å utvikle samhald og ta vare på eit godt klima seg imellom. Møre bispedøme ynskjer å utvikle eigne "program" som vi i neste omgang kan tilby stabane å bli med på.»

Det er starta eit prosjekt i arbeidsvegleiargruppa for å prøve ut eit program for stabsutvikling. I første omgang skal programmet prøvast ut i to stabar før ein går ut med eit ope tilbod til kyrkjelydsstabane i Møre. Fagsamlinga for ABV-vegleiarar i Møre og Nidaros i november 2013 hadde særleg fokus på stabsvegleiing.

Avviksmeldingar og konflikthandtering

Terskelen for å sende inn avviksmeldingar er høg, og det er derfor sjeldan det vert sendt inn avviksmeldingar frå tilsette i Møre bispedøme. Temaet er teke opp i møte med dei tilsette utan at dette har medført fleire avviksmeldingar. Dermed står vi i fare for at konflikthandtering får utvikle seg og «vekse» før det vert sett inn tiltak.

Sentralt arbeidsmiljøutval for prestar (SAMU), påpeikar at rutinar for konflikthandtering alltid skal ivareta desse omsyna:

- Løysing skal søkast på lågast mulig nivå
- Arbeidsgjevar må syte for at involverte partar i ein konflikt vert ivaretekne
- Status for møter i konflikthandteringa skal være avklart på førehand
- Arbeidstaker har rett til bisitter, jf. forvaltningsloven § 12 og tjenestemannsloven § 18
- Det er referatplikt frå alle møter i konflikthandteringa, og at referata skal underteiknast av begge partar
- Involverte partar i ein konflikt skal straks bli gjort kjende med eventuelle klagemål mot dei, og få høve til å imøtegå desse.
- Alle klagemål skal grunngjevast, og ein skal ikkje bruke personkarakteristikkar.

Kultur og verdiforankring – lokal undersøking

Det er ei målsetting for Møre bispedøme at konflikthandtering i størst mulig grad skal førebyggast. Vi meiner det er effektiv ressursbruk – og dessutan at det er betre både for personalet og for arbeidsmiljøet, enn opprivande konflikthandtering i etterkant.

Hausten 2013 vart det gjennomført eit enkelt verdistudium i Møre bispedøme der to prestar vart intervjuet for å finne kvalitative svar på hovudspørsmålet «Kva er det som avgjer om prestar opplever seg sett og fulgt opp av Møre bispedømekontor».

Dei to prestane, ei kvinne (K) og ein mann (M), vart mellom anna spurt konkret om kva type oppfølging dei opplevde som særleg viktig for sin eigen del, og om dei hadde sakna oppfølging frå bispekontoret i samband med særlege belastningar i tenesta. Begge to gjev uttrykk for at dei har formelle forventningar til bispekontoret. Den kvinnelige presten er mest oppteken av ryddige og forutsigbare arbeidsforhold. At stillingar vert besatt og at ein slepp å ta ekstrasiteter på grunn av vakante stillingar, medan den mannlige presten understrekar behovet for avbrekk og er glad for at han har fått tilskot til vidareutdanning.

«Gode rammevilkår for tjenesten. Som går litt på muligheten for å ta et steg til siden og studere litt - for påfyll og litt avbrekk. Ja, det trur eg er det viktigaste» (M)

Samstundes kjem det tydelig fram at begge dei to prestane har forventningar om noko meir frå bispekontoret enn dette formelle. Sjølv om dei er usikre på kva dei kan forvente – så forventar dei innerst inne at bispekontoret også skal vise interesse og omtanke for korleis dei har det i arbeidskvardagen. Presten (M) som har lengst fartstid, er den som i størst grad har mist illusjonane om ein slik kontakt.

«Om bispekontoret siste 10 år har gitt noen signaler eller tatt kontakt for å høre om eg har en belastende arbeidssituasjon, så har eg i hvert fall glemt det bortsett fra en gang. På den andre sida har eg ingen forventninger om det heller altså. Har ingen forventninger om at noen skal ringe eller møte opp eller spørre om vi skal ta en prat.» (M)

På direkte spørsmål til den kvinnelige presten, om ho nokon gong er blitt kontakta av bispekontoret i samband med særskilde belastningar i tenesta, svarar ho kort og godt «Nei», og legg til at det er noko ho har sakna. Og sjølv om den mannlige presten seier han ikkje har forventningar om å bli kontakta frå bispekontoret berre for ein uformell prat, så kjem det tydelige fram at dette er noko han saknar. Den kvinnelige presten gir uttrykk for liknande forventningar, men måten ho uttrykker seg på kan tyde på at ho også er litt usikker på kva ho kan forvente.

«Altså: Et sted inne i meg har jeg forventninger om det. Jeg vet at folk har forventninger om det. (...)En bit av meg synes det ville vært veldig hyggelig.(...)Bare at en slo av en prat på telefon - behøver ikke være mer enn 10 min for å høre hva som foregikk der ute.» (M)

«så skulle eg også ønske at det også handla om en sånn type personlig – om ikkje kontaktperson, så i alle fall oppfølging, litt sånn – ikkje kontinuerlig, men en og anna gong hadde det vore fint om nokon tok en telefon og spurde «korleis går det?» eller sånn «er det er noko vi kan hjelpe til med eller bidra med? Et eller anna.» (K)

Begge prestane vart spurt om dei kjente til visjonsdokumentet for Møre bispedømme. Ingen av dei kunne sei nøyaktig kva som stod der, men når formuleringa vert sitert, understrekar begge at dette er ei formulering dei kjenner seg att i - fordi dette karakteriserer arbeidsforholda i den lokale staben. Samstundes understrekar begge at bispedømekontoret spelar ei underordna rolle i denne samanhengen.

«Den setninga (fra visjonsdokumentet) stemmer i stor grad på arbeidsplassen min – i soknet og i kollegiet. Der vil eg sei den stemmer. Reint konkret med oss nå, så stemmer den fordi vi har god ledelse fra kirkeverge, som bidrar med personlighet og rammer. (...)Men det er ei setning som ikke forplikter bispekontoret noe særlig.(..) jeg tror ikke det er en refleksjon av spesifikke handlinger sånn som telefonsamtaler fra Bispekontoret. Det er det jo ikke!» (M)

Noko av det mest påfallande i svara til dei to prestane er måten dei begge framstiller relasjonen til bispekontoret på:

«Det (at han ikkje har forventningar om å bli kontakta frå bispekontoret – min anm.) er vel uttrykk for at det på ein måte ikkje er noe reelt forhold mellom meg og bispekontoret. Det er en formell struktur, og det er en arbeidsgiver. Det er alt.» (M)

«For meg så oppleves bispekontoret litt sånn fjernt. Det oppleves langt dit, selv om det ikke er det.» (K)

Dei to prestane er samstemte i opplevinga av at bispekontoret er langt borte frå arbeidskvardagen deira. Samstundes understrekar begge to kor viktig det er å ha ryddige og trygge arbeidsforhold, og at dette er det dei først og fremst forventar frå bispekontoret si side – ein profesjonell arbeidsgjevar, som raskt lyser ut vakante stillingar og som syt for vikarar når det trengs. Ein arbeidsgjevar som tilbyr arbeidsvegledning, og som gjev tilsette ein sjanse til å oppdatere seg faglig gjennom kurs og studiepermisjonar. Samstundes har dei forventningar til bispekontoret om at arbeidsgjevar på ein eller annan måte viser at han bryr seg om korleis dei har det i tenesta, i kvardagen sin.

Undersøkinga gjev ikkje eintydige svar på kva som kunne betre relasjonen mellom prestane i Møre og bispedømekontoret, men begge prestane i denne undersøkinga foreslår at bispekontoret oftare kunne ta ein telefon berre for å slå av ein prat.

Undersøkinga har heller ikkje hatt fokus på prosten si rolle når det gjeld oppfølging av lokale prestar, men ein kan lure på om mange kyrkjelydsprestar uansett ynskjer ein direkte relasjon til bispekontoret, uavhengig om dei har eit nært forhold til prosten eller ikkje. På den andre sida synes tala frå arbeidsplassundersøkinga 2013 blant prestar i Møre å vise ein klar samanheng mellom prestane si oppleving av relasjonen til prosten sin, og deira oppleving av relasjonen til bispekontoret. Ein god relasjon til prosten predikerer ein god relasjon til bispekontoret.

5.2 ANDRE DYKK REKRUTTERING TIL PRESTETJENESTEN

«Veien til presteneste (VTP)», sommervikartjeneste og innføringsprogram for nye, unge prester
Vi opplever at VTP er en viktig dør til rekruttering av nye prester. Kontakten som opprettes med en del av studentene i løpet av studietiden, viser seg å gi oss flere søkere fra nyutdannede prester til Møre. I kombinasjon med de ordinære VTP-programmene, og ved å pleie kontakten med den enkelte student, har vi oppnådd et kontakt- og tillitsforhold mellom biskop/bispedømme og studenter som er svært verdifullt.

Møre bispedømme har de siste, og det foregående året, prioritert å sette av ekstra midler til sommervikartjeneste for VTP-studenter som er knyttet Møre. I 2013 var 5 studenter engasjert i fra 4-6 uker som regulære prestevikarer, delvis knyttet til vakanser og delvis som supplerende ressurs i prostiet. Møre biskop har valgt å se dette ut fra flere synsvinkler:

- VTP-studentene «våre» får anledning til utvidet praksis i studietiden, og det gir en gevinst tilbakeført i studiet og studentens egen modning. Flere av våre studenter har gitt uttrykk for dette.

- Møre får tilført sårt tiltrengt presteressurs i sommerukene som gir avlastning til de faste prestene som er tilbake på jobb.
- Tiltaket har klart rekrutterende effekt ved at studentene kjenner seg møtt, ivaretatt og en begynnende tilknytning til Møre. Vi ser også resultater i form av flere søknader og tilsetninger. I løpet av sommerperioden har seniorrådgiver for personal og ansvarlig for VTP samlet sommervikarene til en refleksjonsdag på Møre bispedømmekontor. Erfaringsutveksling, gjensidig støtte og veiledning har vært programinnhold. Responsene er entydig gode.

For budsjettåret 2014 har bispedømmet ikke sett seg i stand til å sette av budsjettmidler til tiltaket. Dette vurderes som et svært beklagelig tap for studentene, for bispedømmet og for den generelle rekrutteringssituasjonen.

Innføringsprogrammet som nå er trådt i kraft og som utvider det tidligere bispedømmebaserte programmet, vurderes å være avgjørende for at vi kan ta vare på, og beholde, prester i Møre. På sett og vis kunne en gi programmet et navn i forlengelsen av VTP og kalt det «Veien inn i prestatjenesten» eller VIP, fordi det kjennes som en naturlig forlengelse av det programarbeidet som nå har festet seg gjennom VTP-tiltakene.

Rekruttering til prestatjenesten – tiltaksplan 2010

En arbeidsgruppe oppnevnt av Kirkedepartementet leverte en rapport i 2010 knyttet til rekruttering til prestatjenesten. Rapporten lister opp en rekke tiltak av eksisterende karakter basert på nye ideer. Av tiltak som nevnes har Møre m.a. realisert:

- Å «hente» prester fra utlandet. I 2013 hadde vi 3 islandske prester i Møre, to i faste stillinger og en i et sommervikariat. Vi har tidligere rekruttert inn både tyske og danske prester. Erfaringene har vært blandet og skyldes ulike årsaksforhold. Utenlandske prester krever språkferdigheter, kulturkjennskap og tilpasningsevne. Prestetjenesten er en profesjons art som fordrer stor menneskelig innsikt og orienteringsevne. En del utlendinger har for stor distanse i utgangspunktet for å mestre dette, mens andre mestrer det godt. Av det følger at en seleksjonsprosess ved tilsetning må være grundig fundert og gjennomarbeidet.
- Av virkemidler, ønsker vi oss større økonomisk handlingsrom i forbindelse med rekruttering. Dette gjelder muligheter for å presentere Møre for aktuelle søkere gjennom besøk og omvisning. Vi kunne dra nytte av økonomiske særavtaler ved tilsetning i særlig vanskelige områder. Dette gjelder særlig enkelte stillinger på øygruppene langs Mørekysten som viser seg vanskelig å få besatt. Den generelle økonomien i bispedømmet gir ikke rom for særavtaler.
- Tidligere har besøk på de forskjellige studiestedene vært gjennomført, men ikke de siste årene. Grunnen er kort og godt en påtagelig tidsklemme i personalavdelingsnivået ved bispedømmeadministrasjonen. Dette svekker avgjort studentkontaktene og i siste instans et mer generell søkerpotensiale for Møre.
- Det har ikke lyktes å «hente tilbake» ordinerte prester som er gått ut av prestatjenesten til annen virksomhet, tross flere forsøk på å samle disse og motivere til fornyet kirkelige tjeneste.
- Vi har noen få eksempler på at prester er kommet til gjennom andre og tredje veg til prestatjenesten.

Rekrutteringsplan for Møre

I 2010 vedtok Møre bispedømmeråd en omfattende plan for rekruttering etter framlegg fra en gruppe unge prester, en prost og personalrådgiver ved bispedømmeadministrasjonen. Planen retter seg mot studenter og studiesteder, mot søkere, nytilsatte, tilsatte generelt og ordinerte i andre profesjoner. Den har kapittel om markedsføring, økonomi og en tidsplan. Ideen og planen er god, men dessverre er strander mye på evnen til å gjennomføre grunnet andre oppgaver som krever oppmerksomhet, økonomi og energi.

5.3 TREDJE DYKK DÅPSTAL OG MEDLEMSUTVIKLING

Vi skal sjå nærare på dåps tala og medlemsutviklinga i Møre bispedømme. På landsbasis ser vi at andelen av befolkninga som er medlemmer av den Norske kyrkja er minkande. Frå 2005 til 2012 har medlemstalet redusert frå 85% til vel 76% - ein nedgang på 9%. Samstundes ser vi at tala på døypte minkar. Vi har i denne samanheng fått i oppdrag å gjere oss nokre tankar angående korleis bispedømmerådet og Den norske kyrkja generelt kan vil møte desse utfordringane. Før vi svarar på dette spørsmålet, vil vi sjå korleis utviklinga har vore i Møre bispedømme i perioden 2006-2012.

Vi bruker tall frå Statistisk sentralbyrå (Kirke nivå 2 (K) etter region, statistikkvariabel og tid) og tabellar frå NSD og «medlemmer på soknenivå».

Vi ser at det også i Møre bispedømme er ein nedgang i talet på medlemmer for perioden 2006-2012. Dette gjeld også for talet på døypte.

Når det gjeld talet på medlemmer i prosent av befolkning, ser vi at det er ein nedgang over heile bispedømmet. (Samla sett ein nedgangen på 6391 medlemmer i heile bispedømmet.). Samstundes er det verdt å nemne at prosenten kan variere frå stad til stad. Nedgangen i prosent ligg mellom 0,6% (Halsa i Indre Nordmøre prosti) og 12,6% (Sande, Søre Sunnmøre prosti). Dei fleste ligg mellom 4% og 7%, men det er også fleire som ligg på 8% og 9% nedgang. Det vil si at Møre ikkje har den same nedgangen som ein viser til på landsgjennomsnittet. Vi ser også at prosenten på talet på medlemmer pr. innbyggjar er høgare enn landsgjennomsnittet. Utifrå skjemaet frå statistisk sentralbyrå ser vi at det i 2012 ikkje er nokon stad som har lågare oppslutnad enn 80,5% (Haram, Nordre Sunnmøre prosti), og dei fleste har større prosentvis oppslutnad enn dette – heilt opp i 93,1%. (Rindal, Indre Nordmøre prosti) (1). Det er mange stader med høg prosent og vi ser at det er samanheng mellom dei minste stadene og høg prosent. Samstundes ser vi at det også er småstadane som har størst prosentvis nedgang frå 2006 til 2012. Det viser oss at desse stadene har hatt svært høg prosent i utgangspunktet.

Når det gjeld dåpsutviklinga, ser vi at den også ligg høgare i Møre bispedømme enn på landsplan. Samstundes ser vi at det også her er ein nedgang. Alle prosti har ein nedgang i talet på dåp. Molde domprosti har lågast nedgang med 5 dåp i peiroden 2006-2012. Den største nedgangen er i Nordre Sunnmøre prosti med 109 dåp i den same perioden. Det er viktig å få fram at det for alle prostia varierer innanfor perioden. Vi ser samstundes at fleire av prostane melder inn at det er mange dåp i prostiet, noko som viser oss at utviklinga skjer gradvis og at vi kanskje ser at vi har mange dåp i forhold til langsgjennomsnittet.

Det har vore kjent i mange år at Møre bispedømme har høg dåpsprosent i forhold til mange andre bispedømmer. Ein kan lure på kvifor det er slik. Noko av grunnen ser vi nok i at det er relativt høg prosent på talet på medlemmer pr. innbyggjar. Samstundes ser vi at det er mange barn som vert døypt her som ikkje har bustads adresser i soknet. Vi veit ikkje om desse kjem langvegsfrå eller om dei høyrer til ein annan plass i prostiet, men vi har grunn til å tru at det kjem ein del langvegsfarande «heim» for å døype. Dette kan vi blant anna lese ut i frå at det er svært høg dåpsprosent enkelte stader. Vi er heilt oppe i 245,5% (Sandøy i Molde domprosti i 2007) innanfor perioden 2006-2012. Det er imidlertid ikkje slik i 2012, men sjølv dette året er det høge prosent; ei bygd har ein dåpsprosent på 160 (Vanylven, Søre Sunnmøre prosti). Svært mange stader er dåpsprosenten høgare enn medlemstalet. Vi ser at det er dei små stadane som har høgast oppslutnad om dåp, noko som gjev oss grunn til å tru at dei små stadene klarer å bevare kjensla av

å høyre til i større grad enn dei større «bygdebyane» og byane. Men også i «bygdebyene» er det høg oppslutnad om dåp. Vi ser noko mindre oppslutnad i byene, men også her er den generelt høg i Møre bispedøme.

Alt i alt kan vi seie at medlemstalet og dåpstalet for Møre bispedømme er høgt i forhold til resten av landet. Samstundes må vi ta inn over oss at vi også har ein nedgang og slik sett møter dei same utfordringane som kyrkja elles i landet gjer. Korleis kan og vil bispedømmerådet og Den norske kyrkja generelt møte desse utfordringane? Dette er i utgangspunktet eit stor spørsmål som kyrkja må ta sentralt, men nokre tankar kan vi prøv oss på frå Møre bispedøme. Eit svar på dette kan være å ha tilsette med god fagleg utdanning. Det er mykje fokus på prestetenesta i kyrkja, men det er mange andre ulike stillingar i kyrkja som vi må satse på når vi skal byggje kyrkjelyd som skal kommunisere ut til folket. Vi vil i denne samanheng trekkje fram tre vigla tenester; kateketane, diakonane og kyrkjemusikarane. Dei har viktige oppgåver innanfor undervisning, diakoni og kyrkjemusikk. Dette er viktige element inn i kyrkjelydane. Det er viktig at kyrkja ser sitt ansvar i å utruste og ikkje minst verdsette desse stillingane slik at tilsette opplever det som relevant og meningsfullt å være i slike yrker. Samstundes treng vi å rekruttere fleir til desse stillingane. Det er difor viktig å oppretthalde og styrke tilskotsordningane til stillingar for undervisning, diakoni og kyrkjemusikk. Det er også viktig at kyrkja jobbar for å utruste alle dei nye trusopplæringsmedarbeidarane. Mange av dei har ulik bakgrunn og har behov for ei kyrkjeleg «utdanning»/kurs når dei skal i gang med å utvikle trusopplæringa i kyrkjelydane.

Den norske kyrkja har også eit godt tilbod til sine døypte medlemmar gjennom trusopplæringsreforma. Når denne vert innlemma i alle kyrkjelydane vil det være viktig å få til gode kommunikasjonsarenaer slik at dette når ut til folk.

Vi ser også at det er viktig å styrkje dei lokale kyrkjestabane med kurs for tverrfagleg samarbeid, slik at det vert lettare å stå saman i utviklinga av lokalkyrkjelyden.

Det er også viktig at kyrkja er der når born blir født, slik at foreldre får tilbod om dåp. Her er det viktig å oppretthalde gode meldingsrutinar til lokalkyrkja ved fødsel, og vidareutvikle invitasjon til dåp og trusopplæring frå lokalkyrkja.

Prostar dokumenterer at ikkje alle døypte påmeldte til konfirmasjon er med i medlemsregisteret. Dette får innverknad på fordeling av trusopplæringsmidlar, invitasjon til dåp, tiltak i trusopplæringa og årsrapporteringa. De er viktig at Kyrekerådet prioriterer oppdatering og kvalitetssikring av medlemsregisteret.

Årsrapport del 6 GJENNOMGÅANDE KRAV

Frostrøyk ved Kvanne Foto: Sjur Fedje

6.1 Beredskap og sikring

Møre bispedømme sin beredskapsplan for handtering av katastrofer og ulykker vart gjennomgått og revidert i 2013. Den har vore oppe i Kyrkjeleg arbeidsgjevarforum i Møre to gonger i løpet av året, og vart endelig handsama i Bispedømerådet i desember 2013. Likevel ser vi at dette er ein plan som må kvalitetssikrast kontinuerlig ved at den vert teken brukt og evaluert i aktuelle saker.

LRS-prestane har spelt ei sentral rolle i revisjonsarbeidet. Særlig ved Sunnmøre politidistrikt er det eit tett og godt samarbeid mellom LRS-prestane og politimesteren. Det nye planen er tydeligare i forhold til å beskrive samarbeidet mellom prost, LRS-prestar, kyrkjeverje og kommunale kriseteam. Likevel er det behov for å gjennomføre papirøvingar som kan avdekke utfordringane når dette samarbeidet skal fungere i praksis.

Den nye planen er ikkje utan vidare forpliktande for fellesråda, og utfordringa framover er å syte for at prinsippa i planen får gjennomslag lokalt, og at fellesråda lagar sine egne lokale planar som samsvarar med bispedømet sin plan. Etter kvart som fellesråda får sine egne planar kan det nok tenkast at også Møre bispedømme må justere sin plan på nokre punkt.

Møre bispedømeråd er også i ferd med å revidere «Plan for beredskap og handtering av seksuelle overgrep». Her har vi henta innspel både frå lokale og sentrale fagfolk, og planen skal leggast fram for MBDR til endelig godkjenning i løpet av våren 2014.

6.2 Likestilling

«Bispedømmerådene skal tilstrebe et arbeidsmiljø som bærer preg av mangfold og likestilling. Virksomhetheten skal arbeide aktivt for å hindre diskriminering, jf likestillingsloven §1a, diskrimineringsloven §3a og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven §3.» Jf pkt 4.4.2 i virksomhetsinstruksen.

Som offentlig forvaltingsorgan og arbeidsgjevar har biskop og bispedømeråd plikt til å arbeide aktivt, målretta og planmessig for å fremje likestilling og hindre diskriminering. Dette går fram av Likestillingslova § 1 a, diskrimineringslova § 3 a og diskriminerings- og tilgjengelighetslova § 3. Dei områda som særleg blir vektlagde er at kjønn, nedsett funksjonsevne, etnisitet, religion m.v. er i tråd med lovpålagte krav.

Som følgje av aktivitetsplikta skal biskop og bispedømeråd gjennom årsrapporten gjere greie for kva som er gjort for å oppfylle denne.

Prestar: Likestilling mellom kjønna i arbeidsgjevarrollen:

Tabell 6.2.1 Kjønnfordeling prestar, fordelt på stillingsgrupper

		Biskop/ prost		Sokneprest		Kapellan/ prostiprest		Andre		Totalt	
		Antall	Kvinner	Antall	Kvinner	Antall	Kvinner	Antall	Kvinner	Antall	Kvinner
Møre	2013	7	43 %	51	16 %	8	38 %	7	29 %	73	22 %
	2012	8	38 %	51	14 %	7	43 %	5	20 %	71	20 %
Totalt	2013	113	27 %	817	27 %	246	41 %	137	33 %	1313	30 %
	2012	108	26 %	829	25 %	251	38 %	128	32 %	1318	28 %

Tabellen gir oversikt over fast tilsette prestar og andelen kvinner i 2012 og 2013 fordelt etter ulike stillingskategoriar. I kategorien andre inngår seniorprestar, spesialprestar og enkelte med andre stillingskodar som er løna under kap. 1591, post 01. Som følgje av at biskopar og andre inngår i grunnlaget er ikkje prosentandelen fullt ut samsvarande med det som er oppgitt i tabell 10.1. Kolonnene til høgre angir kvinneandelen totalt i bispedømet. Dei to nedste radene viser kjønnfordelinga totalt i presteskapet for alle bispedømme.

Tabell 6.2.2 Prestar: Gjennomsnittleg løn for kvinner i prosent av snittløn menn

		Biskop/prost	Sokneprest	Kapellan m.m.	Andre	Totalt
Møre	2013	118 %	96 %	104 %	98 %	105 %
	2012	116 %	97 %	98 %	114 %	105 %
Totalt	2013	102 %	98 %	96 %	99 %	98 %
	2012	101 %	98 %	99 %	94 %	97 %

Tabellen viser forholdet mellom brutto gjennomsnittsløn for kvinner i forhold til menn blant faste tilsette prestar i 2012 og 2013. Lågare prosentsats enn 100 pst. viser at gjennomsnittslønna blant kvinner er lågare enn menn, mens over 100 pst. betyr ein høgare gjennomsnittsløn blant kvinner

Møre bispedøme er blant dei bispedøma i landet som historisk har hatt lågast kvinneandel. Frå 2012 til 2013 er andelen kvinner i prestestilling auka med 2 prosentpoeng og omlag 5,8% prosentpoeng frå 2009.

Møre ligg framleis lågt (nr 8 av 11 bispedøme), men eit strategisk arbeid har dei seinare åra bidratt i positiv retning. På landsplan har kvinneandelen av prestar og auka med 2 prosentpoeng frå 2012 til 2013. Frå 2009 til 2013 har aukinga på landsplan vore 3,7 prosentpoeng. Utviklinga for kvinner i presteneste ligg for Møre såleis over utviklinga på landsplan.

Auken i Møre har i hovudsak kome i gruppa for biskop/prostar, sokneprestar og andre. Kjønnforskjellane kan ikkje forklarast ut frå ulike stillingskategoriar.

Lønnsforskjellane i dei ulike stillingskategoriane er små. Lønnsforskjellane kan ikkje knytast opp mot kjønnsperspektivet, men meir ut frå alderssamansettinga i presteskapet, til dømes fleire eldre, mannlege sokneprestar i høve til yngre, kvinnelege sokneprestar.

Tabell 6.2.3 Prestar: Kjønnfordeling deltid, sjukefråvær, foreldrepermisjonar mv

		Deltid		Midlertidig		Legemeldt fravær		Foreldrepermisjon	
		K%	M%	K%	M%	K%	M%	K%	M%
Møre	2013	13 %	7 %	17 %	10 %	10,8 %	1,0 %	4,4 %	0,7 %
	2012	7 %	9 %	8 %	10 %	13,9 %	4,8 %	4,0 %	0,0 %
Totalt	2013	10 %	6 %	13 %	8 %	6,3 %	3,4 %	2,8 %	0,4 %
	2012	10 %	7 %	15 %	8 %	7,6 %	3,5 %	5,0 %	1,0 %

Alle tal er baserte på uttrekk av data frå lønns- og personalsystemet pr. 30.11 2012 og 2013. Tabellane angir følgjande:

Deltid: Oversikta viser andelen av kvinner og menn i faste prestestillingar i 2013 og 2012 var tilsette i deltidsstillingar (mindre enn 100 pst. stilling).

Midlertidig: Kolonnene viser andelen av kvinner og menn av alle tilsette som var tilsette i mellombels engasjement eller i vikariat pr 30.11. Også faste tilsette som var ute i permisjon eller sjukefråvær inngår i grunnlaget.

Legemeldt fråvær: Oversikta viser sjukefråværsprosenten mellom hhv. kvinner og menn i faste prestestillingar. Prosentsatsen er rekna med utgangspunkt i talet på virkedagar som er rapporterte som legemeldt sjukefråvær (heil eller delvis sjukemelding), dividert med talet på normalarbeidsdagar (230 virkedagar) som dei faste stillingane pr. 30.11. vil ha i løpet av eit år.

Foreldrepermisjon: Oversikta viser fråværsprosenten blant kvinner og menn i faste stillingar ved bispekontoret som er registrert med foreldrepermisjonar. Fråværsprosenten er her rekna på same grunnlag som for legemeldt sjukefråvær. Det vart ikkje innhenta tal eller rapportert på dette i 2012.

Det legemelde sjukefråværet er vesentleg redusert frå 2012 til 2013 både for kvinner og menn. Forskjellen i sjukefråvær mellom kvinner og menn kan i liten grad forklarast ut frå kjønn.

Talet på kvinner som arbeider deltid er høgare i 2013 enn 2012 og er og høgare enn menn som har deltid. Dette kan ikkje forklarast ut frå kjønn, men ut frå individuelle situasjonar.

Legemeldt sjukefråvær er for både kvinner og menn logare i 2013 enn 2012, men det er eit vesentleg høgare legemeldt sjukefråvær for kvinner og menn. Ut frå vår kjennskap kan vi ikkje sjå at forskjellane er knytte til eit kjønnsperspektiv. Sjukefråværet blir følgt opp via IA-avtalen.

Deltidsstillingar oppstår normalt ved at prestar i heile stillingar går ned i stilling som følgje av AFP/pensjon. Med unntak av fengselsprestar har Møre bispedøme ikkje oppretta deltidsstillingar.

Bispedømekontoret: Likestilling mellom kjønna

Tabell 6.2.4: Bispedømekontoret, kjønnsfordeling fordelt på stillingsgrupper

		Ledere		Rådgivere		Konsulenter		Totalt	
		Antall	Kvinner pst.	Antall	Kvinner pst.	Antall	Kvinner pst.	Antall	Kvinner pst.
Møre	2013	4	50 %	6	17 %	4	75 %	14	43 %
	2012	4	50 %	6	17 %	4	75 %	14	43 %
Totalt	2013	41	41 %	95	54 %	32	91 %	168	58 %
	2012	37	32 %	90	52 %	39	92 %	166	57 %

Tabellen gir oversikt over talet på faste tilsette og andelen kvinner, fordelt på ulike stillingskategoriar ved bispedømekontoret i 2012 og 2013. Kolonnene til høgre viser totaltalet ved Møre bispedømekontor. Dei to nedste radene viser kjønnsfordelinga totalt for alle bispedømekontora.

Tabell 6.2.5: Bispedømekontoret, gjennomsnittleg løn for kvinner i prosent av gjennomsnittleg løn for menn

		Ledere	Rådgivere	Konsulenter	Totalt
Møre	2013	82 %	91 %	100 %	100 %
	2012	82 %	91 %	100 %	87 %
Totalt	2013	93 %	96 %	99 %	87 %
	2012	92 %	96 %	97 %	88 %

Tabellen viser forholdet mellom brutto gjennomsnittslønn for kvinner i forhold til menn mellom faste tilsette på bispedømekontora i 2012 og 2013. Lågare prosentsats enn 100 pst. viser at gjennomsnittslønna blant kvinner er lågare enn menn, medan over 100 pst. angir ei høgare gjennomsnittslønn blant kvinner.

Personalsamansettinga er uendra frå 2012 til 2013. I leiinga - stiftsdirektør, avdelingsleiarar og økonomisjef- er det lik representasjon mellom kvinner og menn, betre enn snittet for dei andre bispedøma. Lønnsforskjellane er ikkje knytte til kjønn.

Rådgivarane er for ein stor del menn. Lønnsforskjell mellom kvinner og menn for denne gruppa av tilsette kan sjå ut til å vere i ubalanse, men kan forklarast ut frå andre faktorar.

For konsulentar er det ein overrepresentasjon av kvinner, men mindre enn for heile landet. Forskjellar når det gjeld løn mellom kvinner og menn kan ikkje forklarast ut frå eit kjønnsperspektiv.

Tabell 6.2.6 Kjønnsfordeling: deltid, sjukefråvær, foreldrepermisjonar m.m

		Deltid		Midlertidig		Legemeldt fravær		Foreldrepermisjon	
		K%	M%	K%	M%	K%	M%	K%	M%
Møre	2013	57 %	0 %	57 %	0 %	3 %	2 %	0 %	0 %
	2012	67 %	0 %	0 %	0 %	2 %	1 %		
Totalt	2013	22 %	10 %	26 %	11 %	7 %	2 %	1 %	1 %
	2012	21 %	12 %	6 %	2 %	4 %	4 %	3 %	0 %

Alle tal er baserte på uttrekk av data frå lønns- og personalsystemet pr. 30.11 2011 og 2012. Tabellane angir følgjande:

Deltid: Oversikta viser andelen av kvinner og menn i faste stillingar ved bispedømekontoretsom i 2013 og 2012 var tilsette i deltidstillingar (mindre enn 100 pst. stilling).

Midlertidig: Kolonnene viser andelen av kvinner og menn av alle tilsette som var tilsette i mellombels engasjement eller i vikariat pr 30.11. Også faste tilsette som var ute i permisjon eller sjukefråvær inngår i grunnlaget.

Legemeldt fråvær: Oversikta viser sjukefråværsprosenten mellom hhv. kvinner og menn i faste stillingar på bispedømekontoret. Prosentsetningen er rekna med utgangspunkt i talet på virkedagar som er rapporterte som legemeldt sjukefråvær (heil eller delvis sjukemelding), dividert med talet på normalarbeidsdagar (230 virkedagar) som dei faste stillingane pr. 30.11. vil ha i løpet av eit år. Tilsvarende forklaring gjeld for prestane sitt sjukefråvær.

Foreldrepermisjon: Oversikta viser fråværsprosenten blant kvinner og menn i faste stillingar ved bispedømekontoret som er registrert med foreldrepermisjonar. Fråværsprosenten er her rekna på same grunnlag som for legemeldt sjukefråvær. Det vart ikkje innhenta tal eller rapportert på dette i 2012.

Det legemelde sjukefråværet er noko auka frå 2012 til 2013 både for kvinner og menn. Forskjellen i sjukefråvær mellom kvinner og menn kan i liten grad forklarast ut frå kjønn.

Vurdering av tiltak knytta til likestilling og løn

- a) For prestar
- God informasjon i forkant av rekruttering og møte med studentar om at kvinner er ønska i presteteneste i Møre
 - Moderat kjønnskvotering ved tilsetning
 - Kompetanseutvikling som ikkje hindrar samkvem med familie
 - Utvikling av kvinnenettverk
- b) For tilsette ved bispedømekontoret
- Rekruttering av kvinner i rådgivarstillingar
 - Framleis bruke dei lønspolitiske retningslinene for bispedømekontoret slik at kjønnsbaserte lønnsforskjellar ikkje er til stades
 - Vurdere praksis ved fleksibel arbeidstid og heimekontor

Vurdering av tiltak knytta til nedsett funksjonsevne

Som arbeidsgjevar ønskjer vi å legge til rette for personar som får nedsett funksjonsevne i sitt arbeid i Møre bispedøme. Vi ønskjer også å rekruttere personar med nedsett funksjonsevne. Vi må i nokre situasjonar akseptere at ei slik tilrettelegging kan føre til auka sjukefråvær. Fysisk funksjonshemming er ikkje til hinder for å utøve ei god teneste som prest eller ved bispedømekontoret. Vi har gitt uttrykk for dette i nokre utlysingstekstar og vil aktivt vurdere kvar stilling for seg.

For oss som forvaltningseining er det eit mål å bidra til at personar med nedsett funksjonsevne får tilgang til kyrkjene våre og kan delta i gudstenester og kyrkjelege handlingar på lik line med funksjonsfriske. Dette er difor tema ved visitasar og når det er naturleg i samband med søknadar om endringar i kyrkjene sitt interiør eller eksteriør.

Vurdering av tiltak knytta til etnisitet

Det skal vere høve til at personar med annan etnisitet kan arbeide som prest eller som tilsett ved Møre bispedømekontor. Publikum er vane med bruk av ulike målføre, og vi må legge til rette for at alle våre tilsette utviklar eit akseptabelt nivå for språkføring. Annan etnisitet vil berike fellesskapet, og som misjonerande kyrkje har vi ei open haldning til personar med annan etnisitet. Som forvaltingsorgan vil vi legge til grunn at menneske med annan etnisk bakgrunn skal integrerast i det norske samfunnet som kyrkja er ei del av.

Vurdering av tiltak knytta til religion

Den norske kyrkja har eit særleg ansvar for sine eigne medlemmer, men ønskjer også å vere i dialog med menneske med ein annan religion. Det ligg i Kyrkjelova hinder for at medlemmer av andre kyrkjesamfunn kan ha stillingar i Den norske kyrkja. Biskopen kan etter søknad gjere unnatak, men det skjer ikkje ofte.

Vurdering av tiltak knytta til samlivsform

Møre bispedøme gjer i sine utlysingstekstar merksam på unntak i arbeidsmiljølova og at samlivsform i samband med tilsetjing kan bli etterspurt og vektlagt.

6.3 Arbeidsgjeverrollen og inkluderande arbeidsliv

«Bispedømmerådene skal følge opp statlig arbeidsgiverpolitikk, herunder implementere føringer og følge opp rapporteringer som kommer på personalområdet. Bispedømmerådene er tilskuttet IA-avtalen. Det skal foreligge en lokal samarbeidsavtale som bygger på «intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv» og «Protokoll mellom partene i arbeidslivet og myndighetene om en felles innsats for å forebygge og redusere sykefravår og styrke inkluderingen». Jf pkt 4.4.3 i virksomhetsinstruksen.

6.4 Klarspråk

Bispedømmerådet og biskopen har som mål å ha eit klart språk i interne og eksterne dokumenter og i all nettkommunikasjon. Det blir arbeidd med at dokument, brev, nettsider og skjema er brukartilpassa og klart formulerte. Det er utarbeidd underskriftsrutiner som sikrer to underskrifter og gjennomgang av alle utgåande dokument. Det blir i særskilte høve brukt brukartesting før dokument blir publisert. Stiftsdirektøren har eit særlig ansvar for å følge opp språkarbeidet i verksemda.

6.5 Vurdering av sikkerhetstilstanden i forvaltninga

Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetslova) gjeld for alle forvaltningsorgan som har informasjon eller objekt som er skjermingsverdig.

Møre bispedømeråd/Møre biskop har vurdert om det er utsett for sikkerhetstruande verksemd slik det går fram av sikkerhetslova. Vi kan ikkje sjå at det er organisasjonar, statar eller personar som truar verksemda gjennom å planlegge, forsøke eller gjennomføre spionasje, sabotasje eller terrorhandlingar.

Vi kan heller ikkje sjå at vi har informasjon eller objekter som krever særskilte tiltak slik det går fram av sikkerhetslova.

6.6 Lærlingeplassar

Møre bispedøme har ikkje oppretta lærlingeplassar i 2013, men har særskilte praksisplassar for studentar i Veggen til presteteneste.

6.7 Jobbstrategi for unge personar med nedsett funksjonsevne

Møre bispedøme har ikkje praksisplass for personar under 30 år med nedsett funksjonsevne. Verksemda Møre bispedøme har mindre enn 100 tilsette. Vi viser elles til kap. 6.2 – likestilling og avsnitt om nedsatt funksjonsevne.

6.8 Samisk språk

Kyrkjemøtet 2011 vedtok Strategiplan for samisk kyrkjeliv. Møre bispedøme vil søkje råd hos Samisk kyrkjeråd eller bispedøma nord for oss om det kjem spørsmål som krev samisk kompetanse, - det har vi ikkje ved bispedømekontoret. Ut frå den kunnskapen vi no har, er det ikkje nærliggande å prioritere arbeidet med samisk i det daglege.

6.9 Internkontroll- risiko og vesentlegvurderingar

Vi har i 2013 arbeidd med Årsplan for 2014 og har implementert gjennomgåande risikovurderingar i denne.

6.10 Oppfølging av revisjonsmessige tilhøve

Riksrevisjonen har i brev til bispedømet ikkje vesentlege merknadar til rekneskap og verksemda si gjennomføring av budsjett for 2012.

Riksrevisjonen skriv mellom anna: «Vi har bl.a. merket oss at det er utarbeidet en meget fyldig og informativ årsrapport med en bra og informativ vurdering av tilstanden på alle resultatmålene vedrørende kirkelig sektor og presteskapat. Det er også inntatt en nærmere vurdering av måloppnåelsen».

Riksrevisjonen hadde to kommentarar i høve rekneskapen og disposisjonane for 2012:

Anskaffelsar:

Møre bispedømeråd hadde 3 anskaffelsar over kr 100 000 i 2012. For ein av desse anskaffelsane mangla det anskaffelsesprotokoll, skatteattest og HMS-attest. Det er utarbeidd ein oversikt over reglar og rutinar i samband med større innkjøp. Desse er gjennomgått i staben slik at nødvendig dokumentasjon no skal bli innhenta ved større innkjøp.

Risikostyring:

Riksrevisjonen peikar på at det er gjort risiko- og vesentlegheitsvurdering på fleire område, men at det manglar slik vurdering i årsplanen for 2012. For årsplanen for 2014 er risikovurderingar implementert.

Årsrapport del 7 STATISTIKK

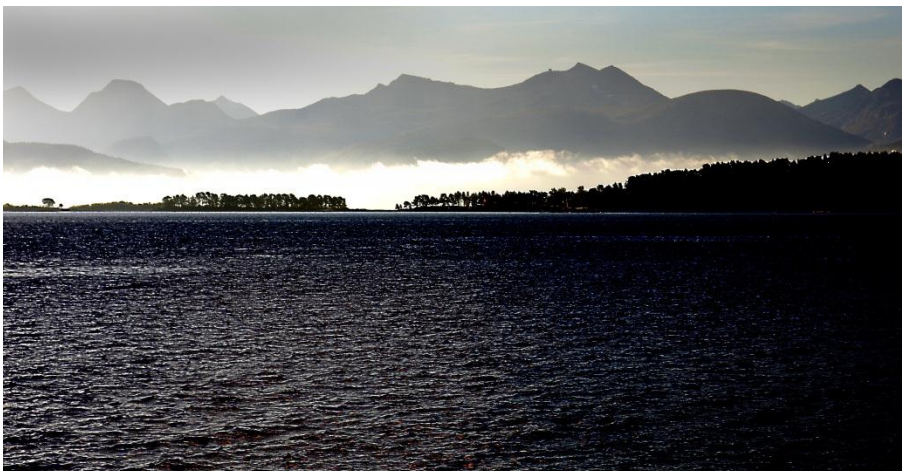

Foto: Sjur Fedje

Utdrag av kyrkjestatistikk 2013 Møre bispedømme totalt og pr prosti (førebels tal pr 20.02.2014)

	Endr 12-13	Endring 12 - 13 i %	Endring 09-13	Endri ng 09- 13 i %	Snitt siste 5 år	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Sum alle prosti:																	
Medlemmer og tilhørige	253	0,1	-2535	-1,2	218773	218004	217751	218562	219011	220539	221186	221689	224142				
Dåpshandlinger	-202	-8,6	-413	-17,7	2567	2338	2540	2585	2621	2751	2829	2845	2688	2810	2949	2840	2892
Vigsler	-27	-5,4	-147	-29,3	557	501	528	502	605	648	661	666	587	613	684	703	766
Gravferder	48	2,2	-72	-3,2	2232	2229	2181	2202	2248	2301	2349	2370	2207	2078	2100	2334	2426
Konfirmerte	-104	-3,8	-88	-3,2	2843	2723	2827	3006	2848	2811	2901	2861	2970	2859	2958	2836	2671
Gudstjenester, søn- og helligdager	-45	-1,4	-206	-6,6	3223	3144	3189	3215	3219	3350	3401	3380	3470	3328	3325	3331	3370
Deltakere, gudstjenester søn- og helligd	-9807	-2,9	-25156	-7,6	346710	332548	342355	356446	344499	357704	360920	376166	388435	392802	385020	389277	380797
Gudstjenester, utenom søn- og helligd	-14	-2,0	-19	-2,7	724	716	730	723	714	735	717	774	752	758	913	872	896
Deltakere, gudstj u. søn- og helligd	671	0,9	-2586	-3,3	75977	77319	76648	73980	72033	79905	69406	80238	71225	75670	90857	86749	88712
Gudstjenester med nattverd	165	7,9	404	19,4	1845	2079	1914	1804	1751	1675	1593	1579	1628	1558	1424	1408	1433
Nattverdsdeltakere tot	5111	6,3	16381	20,3	71881	80798	75687	71856	66646	64417	60413	63237	63860	64038	58136	59625	59648
Molde domprosti:																	
Medlemmer og tilhørige	-64	-0,2	-198	-0,6	35175	35120	35184	35116	35139	35318	35376	35518	35806	-	-	-	-
Dåpshandlinger	-30	-8,0	-57	-15,2	393	374	404	390	368	431	411	420	415	407	431	398	409
Vigsler	-15	-21,7	-31	-44,9	86	69	84	82	94	100	99	108	90	77	109	108	121
Gravferder	51	14,6	3	0,9	332	349	298	344	322	346	368	362	335	302	318	351	344
Konfirmerte	-2	-0,5	-38	-8,9	443	426	428	483	414	464	400	471	395	395	440	417	417
Gudstjenester, søn- og helligdager	-7	-1,4	-11	-2,2	506	502	509	501	503	513	487	533	531	529	480	464	503
Deltakere, gudstjenester søn- og helligd	-1190	-2,1	-4116	-7,4	57415	55640	56830	58411	56439	59756	57083	61834	62068	61911	59357	58605	61148
Gudstjenester, utenom søn- og helligd	-6	-4,5	-7	-5,3	135	133	139	138	123	140	147	158	162	168	179	145	172
Deltakere, gudstj u. søn- og helligd	461	3,7	1917	15,2	12297	12589	12128	14859	11236	10672	11527	12452	12766	13189	15529	12148	13468
Gudstjenester med nattverd	5	1,3	62	15,7	364	395	390	351	352	333	301	297	274	282	217	230	237
Nattverdsdeltakere tot	1431	8,3	2588	15,0	15648	17237	15806	15611	14938	14649	13044	12668	11776	11359	10583	11490	11871

Søre Sunnmøre prosti:	Endr 12-13	Endring 12 - 13 i %	Endring 09-13	Endri ng 09- 13 i %	Snitt siste 5 år	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Medlemmer og tilhørige	-175	-0,4	-544	-1,4	39697	39441	39616	39699	39745	39985	40132	40160	40675	-	-	-	-
Dåpshandlinger	-37	-8,2	-66	-14,7	504	450	487	519	546	516	583	567	515	575	592	553	550
Vigsler	-5	-6,0	-26	-31,3	94	83	88	94	95	109	150	139	108	114	140	141	156
Gravferder	15	3,8	-15	-3,8	396	390	375	391	420	405	380	413	382	330	356	446	394
Konfirmerte	-9	-1,6	-31	-5,6	581	556	565	598	600	587	589	535	647	604	617	594	549
Gudstjenester, søn- og helligdager	-17	-2,7	-50	-7,9	664	636	653	655	688	686	700	689	704	697	645	650	645
Deltakere, gudstjenester søn- og helligd	-3288	-4,1	-7697	-9,6	84341	80295	83583	85951	83883	87992	88338	89834	91498	92532	89461	90678	86436
Gudstjenester, utenom søn- og helligd	-4	-3,3	6	5,0	120	121	125	135	104	115	107	142	143	150	237	209	225
Deltakere, gudstj u. søn- og helligd	2501	18,4	4620	34,0	10033	13571	11070	8466	8106	8951	8285	13705	10090	13163	19725	16971	20069
Gudstjenester med nattverd	31	7,7	105	26,1	349	402	371	351	324	297	287	309	304	305	241	243	244
Nattverdsdeltakere tot	1047	5,0	5500	26,4	18142	20845	19798	19285	15437	15345	13180	15988	15152	14564	12632	13098	12890
Austre Sunnmøre prosti:																	
Medlemmer og tilhørige	-76	-0,4	-353	-1,9	18309	18147	18223	18351	18326	18500	18611	18630	18815	-	-	-	-
Dåpshandlinger	-42	-22,8	-76	-41,3	227	184	226	218	247	260	251	237	236	219	227	275	270
Vigsler	0	0,0	-17	-29,8	60	57	57	44	69	74	45	50	54	68	76	61	89
Gravferder	-15	-8,6	-19	-10,9	186	175	190	181	188	194	209	202	187	190	161	169	183
Konfirmerte	23	8,7	22	8,3	260	265	242	280	272	243	268	271	256	265	274	271	252
Gudstjenester, søn- og helligdager	-14	-4,4	-10	-3,1	327	319	333	327	328	329	331	342	346	360	335	331	348
Deltakere, gudstjenester søn- og helligd	-2063	-6,3	-1325	-4,0	34430	32835	34898	35038	35221	34160	32624	37700	37177	36209	38292	38083	39169
Gudstjenester, utenom søn- og helligd	19	29,7	-10	-15,6	61	64	45	61	60	74	66	45	59	59	64	62	58
Deltakere, gudstj u. søn- og helligd	2455	29,1	724	8,6	7100	8424	5969	6757	6649	7700	7749	7036	5251	7876	8857	8685	5970
Gudstjenester med nattverd	28	14,9	38	20,2	165	188	160	168	158	150	156	133	136	155	137	114	127
Nattverdsdeltakere tot	1070	14,4	2620	35,3	6307	7428	6358	6722	6220	4808	4288	4665	4385	5046	4617	3879	4834

Nordre Sunnmøre prosti:	Endr 12-13	Endring 12 - 13 i %	Endring 09-13	Endri ng 09- 13 i %	Snitt siste 5 år	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Medlemmer og tilhørige	546	0,9	543	0,9	57362	57723	57177	57404	57324	57180	57065	56954	57460	-	-	-	-
Dåpshandlinger	-15	-2,3	-82	-12,3	696	664	679	679	712	746	752	772	723	763	788	709	788
Vigsler	8	5,9	-40	-29,6	149	135	127	131	178	175	175	192	157	172	151	178	183
Gravferder	-19	-3,9	-12	-2,4	502	491	510	490	518	503	553	534	501	438	483	529	524
Konfirmerte	-36	-5,0	22	3,1	722	713	749	736	720	691	745	713	750	757	758	690	627
Gudstjenester, søn- og helligdager	25	3,8	-34	-5,2	655	655	630	650	652	689	702	657	691	611	660	655	659
Deltakere, gudstjenester søn- og helligd	2174	2,7	-3031	-3,7	81757	81274	79100	82569	81536	84305	90921	85517	93207	103666	95751	96693	92989
Gudstjenester, utenom søn- og helligd	-31	-13,8	20	8,9	227	224	255	237	213	204	202	230	207	204	222	254	241
Deltakere, gudstj u. søn- og helligd	-3053	-11,3	2206	8,1	27012	27075	30128	29059	23930	24869	22597	29790	25731	23938	27474	30175	34501
Gudstjenester med nattverd	23	4,6	52	10,3	475	504	481	477	459	452	414	408	478	412	375	365	355
Nattverdsdeltakere tot	-366	-1,7	1337	6,2	20686	21472	21838	19769	20215	20135	20965	20504	22747	23880	20913	20813	19846
Indre Romsdal prosti:																	
Medlemmer og tilhørige	-18	-0,1	-510	-3,4	15115	14968	14986	15069	15074	15478	15625	15731	15936	-	-	-	-
Dåpshandlinger	-37	-24,8	-33	-22,1	170	149	186	172	160	182	188	176	183	187	217	181	208
Vigsler	17	35,4	8	16,7	36	48	31	26	34	40	35	40	35	44	33	41	30
Gravferder	-5	-2,7	8	4,3	182	184	189	166	194	176	162	169	196	154	179	185	226
Konfirmerte	-9	-4,6	-20	-10,2	217	197	206	227	238	217	216	216	254	257	213	230	211
Gudstjenester, søn- og helligdager	-6	-2,4	-40	-16,1	269	249	255	276	278	289	291	283	297	299	308	298	297
Deltakere, gudstjenester søn- og helligd	-3909	-20,6	-4489	-23,7	22301	18948	22857	23892	22370	23437	22099	26543	27660	28570	26124	26231	25432
Gudstjenester, utenom søn- og helligd	5	11,1	-12	-26,7	49	45	40	42	60	57	42	77	45	37	45	30	40
Deltakere, gudstj u. søn- og helligd	-546	-12,2	-10035	-223,5	7078	4489	5035	4435	6905	14524	4979	5265	5972	3678	4809	3023	3849
Gudstjenester med nattverd	29	20,0	47	32,4	118	145	116	116	113	98	82	104	103	101	121	114	123
Nattverdsdeltakere tot	658	20,3	1112	34,2	2682	3248	2590	2865	2570	2136	1926	2253	2288	2664	2385	2696	2887

Ytre Nordmøre prosti:	Endr 12-13	Endring 12 - 13 i %	Endring 09-13	Endring 09-13 i %	Snitt siste 5 år	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Medlemmer og tilhørige	-152	-0,5	-405	-1,2	33341	32844	32996	33026	34590	33249	33371	33503	35529	-	-	-	-
Dåpshandlinger	-32	-9,7	-57	-17,3	370	330	362	374	397	387	404	429	386	413	428	456	413
Vigslser	-4	-5,5	-18	-24,7	77	73	77	62	82	91	90	81	89	94	116	106	121
Gravferder	38	9,7	-7	-1,8	377	390	352	356	392	397	390	408	348	392	380	414	487
Konfirmerte	-57	-16,0	-9	-2,5	388	356	413	415	391	365	423	426	442	380	425	406	397
Gudstjenester, søn- og helligdager	-9	-2,2	-18	-4,4	420	408	417	407	443	426	451	429	485	447	486	511	503
Deltakere, gudstjenester søn- og helligd	-1898	-5,2	-1751	-4,8	39178	36404	38302	41226	41801	38155	38537	42264	46342	42511	46274	48805	46825
Gudstjenester, utenom søn- og helligd	6	7,9	5	6,6	69	76	70	62	68	71	101	67	81	63	85	74	55
Deltakere, gudstj u. søn- og helligd	-1064	-16,9	51	0,8	6686	6294	7358	5954	7579	6243	9081	6711	6510	7099	7784	7733	4682
Gudstjenester med nattverd	47	17,5	74	27,5	218	269	222	198	204	195	191	160	180	146	184	188	192
Nattverdsdeltakere tot	1155	16,0	2877	39,8	5406	7233	6078	4873	4490	4356	3760	3423	3941	3269	3736	3984	3810
Indre Nordmøre prosti:																	
Medlemmer og tilhørige	192	1,0	-1068	-5,4	19774	19761	19569	19897	18813	20829	21006	21193	19921	-	-	-	-
Dåpshandlinger	-9	-4,8	-42	-22,5	207	187	196	233	191	229	240	244	230	246	266	268	254
Vigslser	-28	-77,8	-23	-63,9	55	36	64	63	53	59	67	56	54	44	59	68	66
Gravferder	-17	-6,8	-30	-12,0	257	250	267	274	214	280	287	282	258	272	223	240	268
Konfirmerte	-14	-6,7	-34	-16,2	232	210	224	267	213	244	260	229	226	201	231	228	218
Gudstjenester, søn- og helligdager	-17	-4,5	-43	-11,5	382	375	392	399	327	418	439	447	416	385	411	422	415
Deltakere, gudstjenester søn- og helligd	367	1,4	-2747	-10,1	27289	27152	26785	29359	23249	29899	31318	32474	30483	27403	29761	30182	28798
Gudstjenester, utenom søn- og helligd	-3	-5,7	-21	-39,6	63	53	56	48	86	74	52	55	55	77	81	98	105
Deltakere, gudstj u. søn- og helligd	-83	-1,7	-2069	-42,4	5772	4877	4960	4450	7628	6946	5188	5279	4905	6727	6679	8014	6173
Gudstjenester med nattverd	2	1,1	26	14,8	157	176	174	143	141	150	162	168	153	157	149	154	155
Nattverdsdeltakere tot	116	3,5	347	10,4	3010	3335	3219	2731	2776	2988	3250	3736	3571	3256	3270	3665	3510

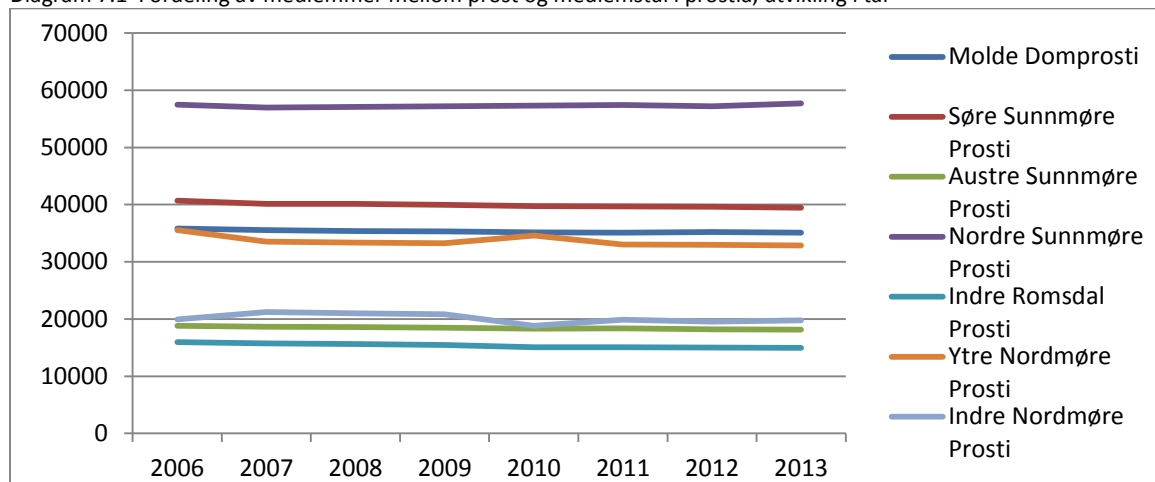
Nokre utviklingstrekk i prostia

7.1 Medlemstal - utvikling

Tabell 7.1 Fordeling av medlemmer mellom prosti og medlemstal i prostia, utvikling i tal

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Molde Domprosti	35806	35518	35376	35318	35139	35116	35184	35120
Søre Sunnmøre Prosti	40675	40160	40132	39985	39745	39699	39616	39441
Austre Sunnmøre Prosti	18815	18630	18611	18500	18326	18351	18223	18147
Nordre Sunnmøre Prosti	57460	56954	57065	57180	57324	57404	57177	57723
Indre Romsdal Prosti	15936	15731	15625	15478	15074	15069	14986	14968
Ytre Nordmøre Prosti	35529	33503	33371	33249	34590	33026	32996	32844
Indre Nordmøre Prosti	19921	21193	21006	20829	18813	19897	19569	19761
Sum	224142	221689	221186	220539	219011	218562	217751	218004

Diagram 7.1 Fordeling av medlemmer mellom prost og medlemstal i prostia, utvikling i tal

Diagrammet og tabellen viser utvikling av medlemstal pr prosti i perioden 2006 - 2013. Prostiet med høgast medlemstal er Nordre Sunnmøre med om lag 58.000 medlemmer. Søre Sunnmøre, Ytre Nordmøre og Molde domprosti har 33 – 40.000 medlemmer kvar. Dei med færrest medlemmer er Indre Romsdal, Indre Nordmøre og Austre Sunnmøre med mellom 15 – 20.000 medlemmar kvar.

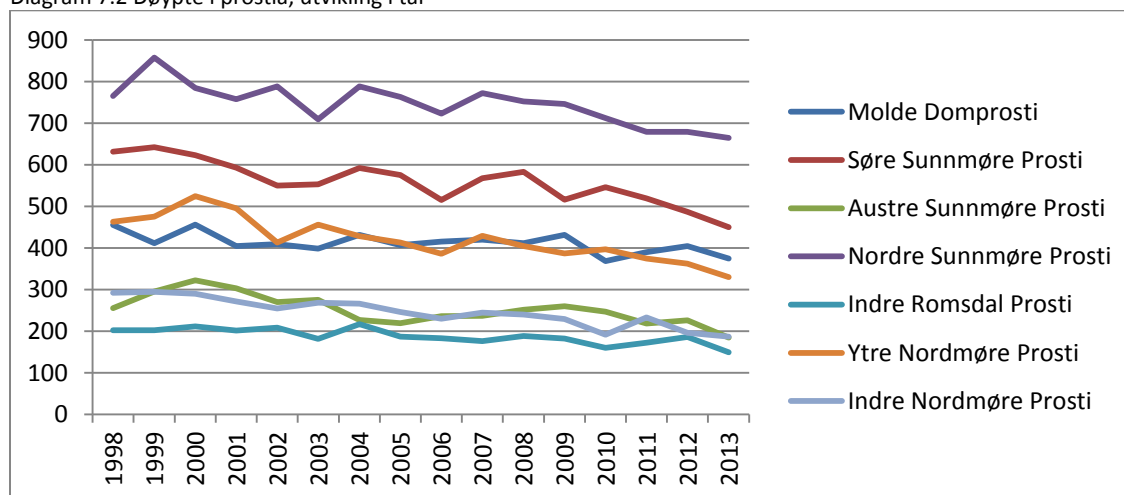
Nordre Sunnmøre er det største prostiet og har også den største auke i talet på medlemmer. Molde domprosti og Indre Nordmøre prosti har eit stabilt medlemstal. Søre Sunnmøre og Ytre Nordmøre ein svak nedgang. Austre Sunnmøre og Indre Romsdal har ei meir markert tilbakegang i medlemstal. Utviklinga er i tråd med endring i folketal.

7.2 Dåpstal - utvikling

Tabell 7.2 Døyppte i prostia, utvikling i tal

År	1998	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Molde	455	456	404	409	398	431	407	415	420	411	431	368	390	404	374
Søre Sunnmøre	631	623	593	550	553	592	575	515	567	583	516	546	519	487	450
Austre Sunnmøre	255	322	303	270	275	227	219	236	237	251	260	247	218	226	184
Nordre Sunnmøre	765	784	757	788	709	788	763	723	772	752	746	712	679	679	664
Indre Romsdal	202	211	201	208	181	217	187	183	176	188	182	160	172	186	149
Ytre Nordmøre	463	524	495	413	456	428	413	386	429	404	387	397	374	362	330
Indre Nordmøre	292	290	271	254	268	266	246	230	244	240	229	191	233	196	187
Sum	3063	3210	3024	2892	2840	2949	2810	2688	2845	2829	2751	2621	2585	2540	2338

Diagram 7.2 Døyppte i prostia, utvikling i tal

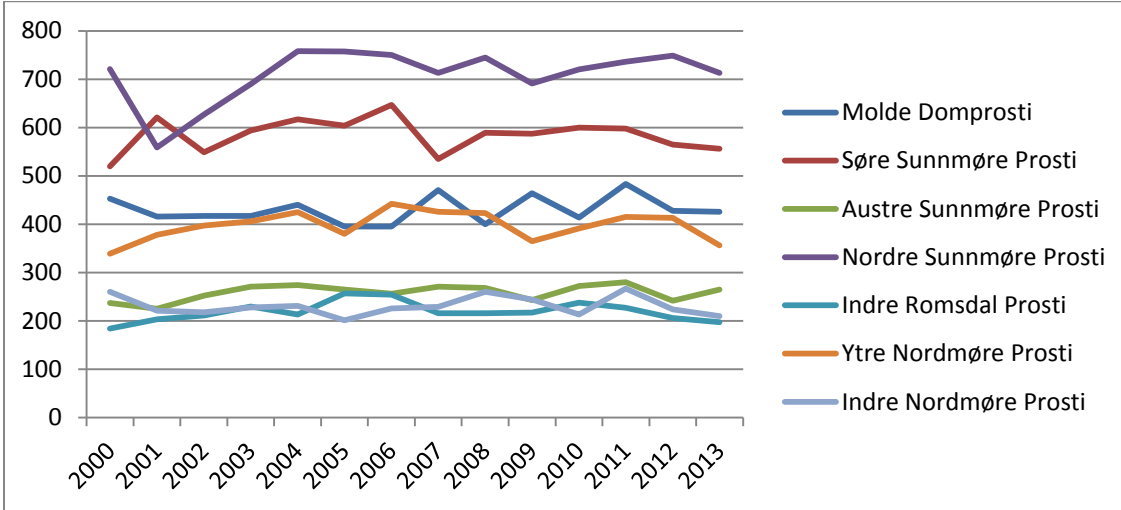
Diagrammet og tabellen viser utvikling av antal dåp pr prosti i perioden 1998 – 2013. Alle prosti har ei nedgang i talet på døyppte frå 2012 til 2013. Over tid er det Indre Romsdal og Molde domprosti som er mest stabile. Nordre Sunnmøre og Søre Sunnmøre har, med nokre unntak ei vesentleg reduksjon gjennom heile 2000-tallet.

7.3 Konfirmasjon - utvikling

Tabell 7.3 Konfirmerte i prostia, utvikling i tal

År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Molde	453	416	417	417	440	395	395	471	400	464	414	483	428	426
Søre Sunnmøre	520	621	549	594	617	604	647	535	589	587	600	598	565	556
Austre Sunnmøre	237	225	252	271	274	265	256	271	268	243	272	280	242	265
Nordre Sunnmøre	721	559	627	690	758	757	750	713	745	691	720	736	749	713
Indre Romsdal	184	203	211	230	213	257	254	216	216	217	238	227	206	197
Ytre Nordmøre	339	378	397	406	425	380	442	426	423	365	391	415	413	356
Indre Nordmøre	260	221	218	228	231	201	226	229	260	244	213	267	224	210
Sum	2714	2623	2671	2836	2958	2859	2970	2861	2901	2811	2848	3006	2827	2723

Diagram 7.3 Konfirmerte i prostia, utvikling i tal

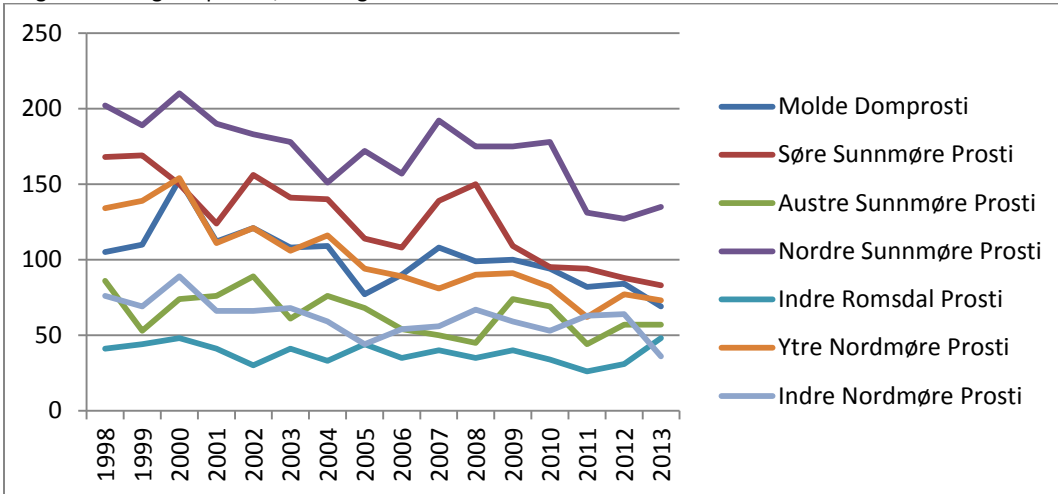
Diagrammet tabellen viser utvikling av tal på konfirmantar i prostia i perioden 2000 – 2013. Nordre Sunnmøre har hatt ei vesentleg auke i talet på konfirmantar i byrgjinga av 2000-talet og har holdt eit stabilt nivå sidan. Ytre Nordmøre har hatt ei positiv utvikling dei sinare åra, men har eit stort fall frå 2012 til 2013. Dei andre prostia har stabile nivå, men har ein mindre nedgang siste år. Unntaket er Austre Sunnmøre som har ein oppgang siste år.

7.4 Vigsel - utvikling

Tabell 7.4 Vigsel i prostia, utvikling i tal

År	1998	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Molde	105	153	121	108	109	77	90	108	99	100	94	82	84	69
Søre Sunnmøre	168	150	156	141	140	114	108	139	150	109	95	94	88	83
Austre Sunnmøre	86	74	89	61	76	68	54	50	45	74	69	44	57	57
Nordre Sunnmøre	202	210	183	178	151	172	157	192	175	175	178	131	127	135
Indre Romsdal	41	48	30	41	33	44	35	40	35	40	34	26	31	48
Ytre Nordmøre	134	154	121	106	116	94	89	81	90	91	82	62	77	73
Indre Nordmøre	76	89	66	68	59	44	54	56	67	59	53	63	64	36
Sum	812	878	766	703	684	613	587	666	661	648	605	502	528	501

Diagram 7.4 Vigsel i prostia, utvikling i tal

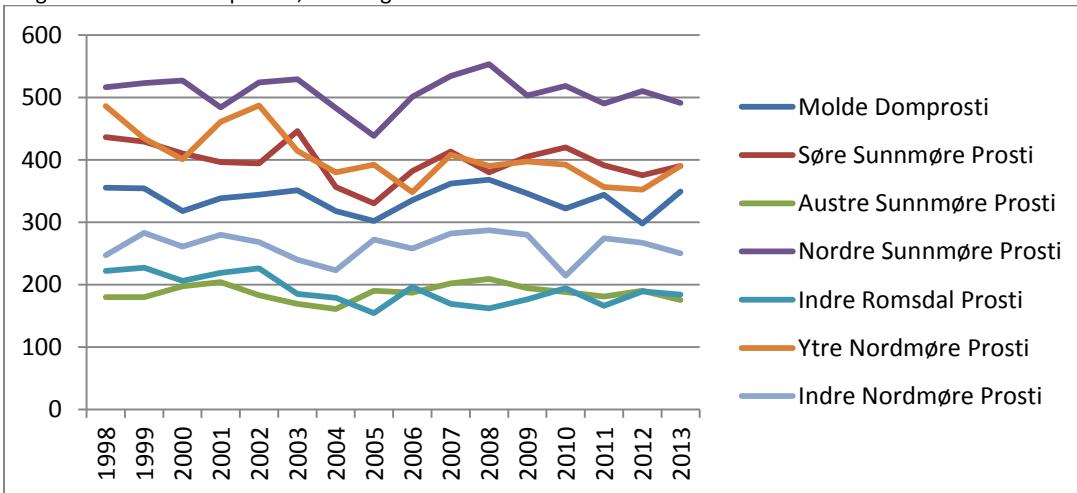
Vi ser at dei mindre prostia Indre Romsdal, Austre Sunnmøre og Indre Nordmøre har ei jamn utvikling i tala på vigsel. Indre Romsdal har i 2013 for sin del det høgste antal vigslar i heile perioden. Indre Nordmøre har eit vesentleg fall siste år og har aldri hatt lågare vigselstal. Den største nedgangen over tid er i Søre Sunnmøre og Ytre Nordmøre. Nordre Sunnmøre har hatt ei vesentleg nedgang dei seinare åra, men har hatt ein minde oppgang frå 2012 til 2013.

7.5 Gravferd - utvikling

Tabell 7.5 Gravferd i prostia, utvikling i tal

År	1998	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Molde	355	318	344	351	318	302	335	362	368	346	322	344	298	349
Søre Sunnmøre	436	410	394	446	356	330	382	413	380	405	420	391	375	390
Austre Sunnmøre	180	197	183	169	161	190	187	202	209	194	188	181	190	175
Nordre Sunnmøre	516	527	524	529	483	438	501	534	553	503	518	490	510	491
Indre Romsdal	222	206	226	185	179	154	196	169	162	176	194	166	189	184
Ytre Nordmøre	486	401	487	414	380	392	348	408	390	397	392	356	352	390
Indre Nordmøre	247	261	268	240	223	272	258	282	287	280	214	274	267	250
Sum	2442	2320	2426	2334	2100	2078	2207	2370	2349	2301	2248	2202	2181	2229

Diagram 7.5 Gravferd i prostia, utvikling i tal

Tabellen og diagrammet viser utvikling i gravferd i dei enkelte prostia i perioden 1998 - 2013. Søre Sunnmøre, Ytre Nordmøre og Molde domprosti har ein auke i talet på gravferder siste år, etter å ha hatt ein mindre nedgang i åra før. Nordre Sunnmøre, Indre Romsdal og Austre Sunnmøre har ein svak nedgang. Indre Nordmøre har ein mindre reduksjon.

7.6 Gudstenester søn- og helgedagar - utvikling

Tabell 7.6 Gudstenester søn- og helgedagar i prostia, utvikling i tal

År	1998	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Molde	492	511	503	464	480	529	531	533	487	513	503	501	509	502
Søre Sunnmøre	667	655	645	650	645	697	704	689	700	686	688	655	653	636
Austre Sunnmøre	352	353	348	331	335	360	346	342	331	329	328	327	333	319
Nordre Sunnmøre	673	657	659	655	660	611	691	657	702	689	652	650	630	655
Indre Romsdal	324	305	297	298	308	299	297	283	291	289	278	276	255	249
Ytre Nordmøre	531	529	503	511	486	447	485	429	451	426	443	407	417	408
Indre Nordmøre	434	426	415	422	411	385	416	447	439	418	327	399	392	370
Sum	3473	3436	3370	3331	3325	3328	3470	3380	3401	3350	3219	3215	3189	3139

Diagram 7.6 Gudstenester søn- og helgedagar i prostia, utvikling i tal

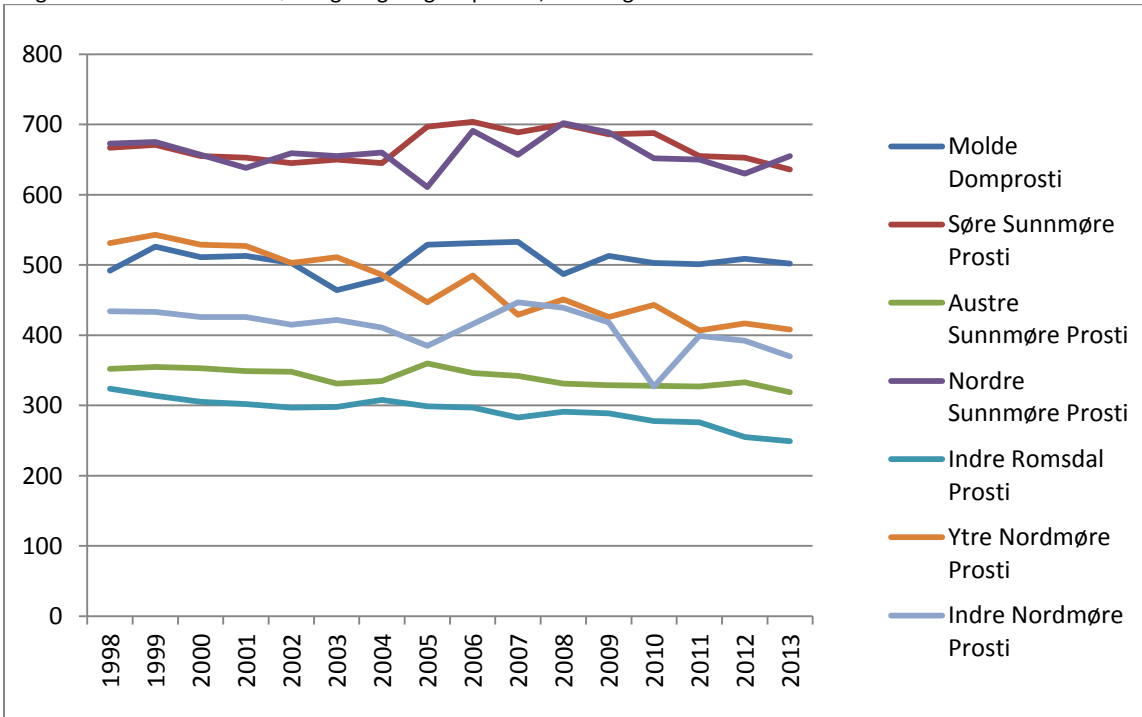

Diagram og tabell viser totalt antal gudstenester på søn og helgedagar pr prosti i perioden 1998 – 2013. Nordre Sunnmøre prosti og Søre Sunnmøre prosti har om lag like mange gudstenester i 2013. Slik var det og fram til 2005, men då gikk gudstenestetallet i Søre Sunnmøre markant opp, og tilsvarende ned i Nordre Sunnmøre. Frå 2009 har det våre ei mindre reduksjon i begge prostia og begge er igjen på 2005-nivå. Molde domprost har i liten grad hatt endringar i talet på søn- og hellegudstenester dei senare åra. Dette gjelder også Austre Sunnmøre prosti. Ytre Nordmøre prosti har hatt ei reduksjon i nærare 100 gudstenester dei siste 10 åra. Indre Romsdal prosti har

hatt ei reduksjon på nærare 50 gudstjenester i same periode. Indre Nordmøre har i dei seinare åra hatt store variasjonar, men med ei nedadgående trend.

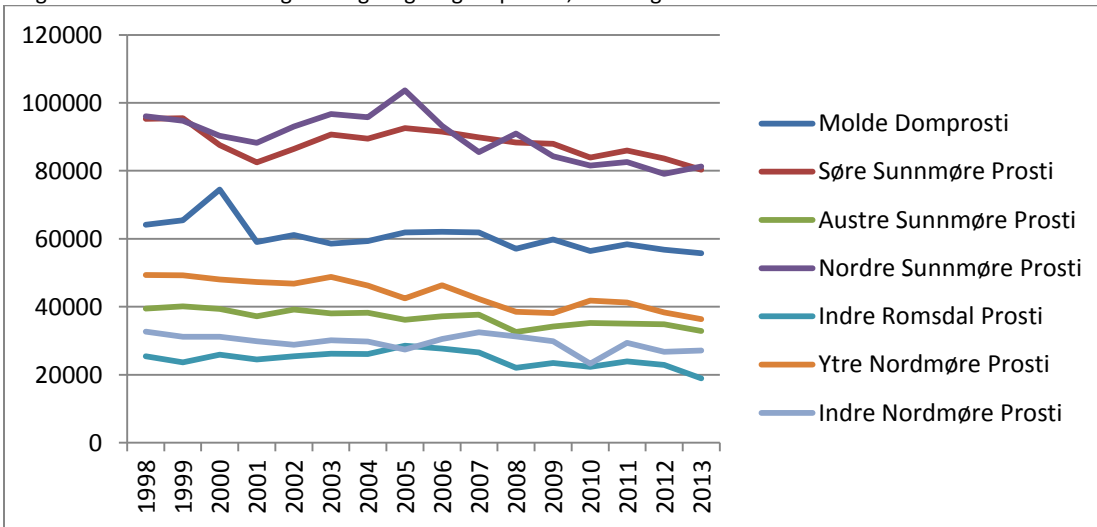
Ut frå bakgrunnstala kan det sjå ut som at Molde, Nordre Sunnmøre prosti og Austre har ikkje tatt ned talet på gudstjenester i høve til ny forordning. Ytre og Indre Nordmøre har tatt ned meir gudstjenester enn forordninga gir grunnlag for. Indre Romsdal er i balanse.

Gudstedeltaking søn- og helgedagar i prostia, utvikling i tal

Tabell 7.7 Gudstedeltaking sun- og helgedagar i prostia, utvikling i totale tal

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2011	2012	2013
Molde	64146	74483	61148	59357	62068	57083	56439	58411	56830	55751
Søre Sunnmøre	95246	87616	86436	89461	91498	88338	83883	85951	83583	80295
Austre Sunnmøre	39441	39334	39169	38292	37177	32624	35221	35038	34898	32835
Nordre Sunnmøre	96066	90302	92989	95751	93207	90921	81536	82569	79100	81274
Indre Romsdal	25442	25871	25432	26124	27660	22099	22370	23892	22857	18948
Ytre Nordmøre	49362	48068	46825	46274	46342	38537	41801	41226	38302	36404
Indre Nordmøre	32723	31174	28798	29761	30483	31318	23249	29359	26785	27152
	402426	396848	380797	385020	388435	360920	344499	356446	342355	332659

Diagram 7.7 Gudstedeltaking sun- og helgedagar i prostia, utvikling i totale tal

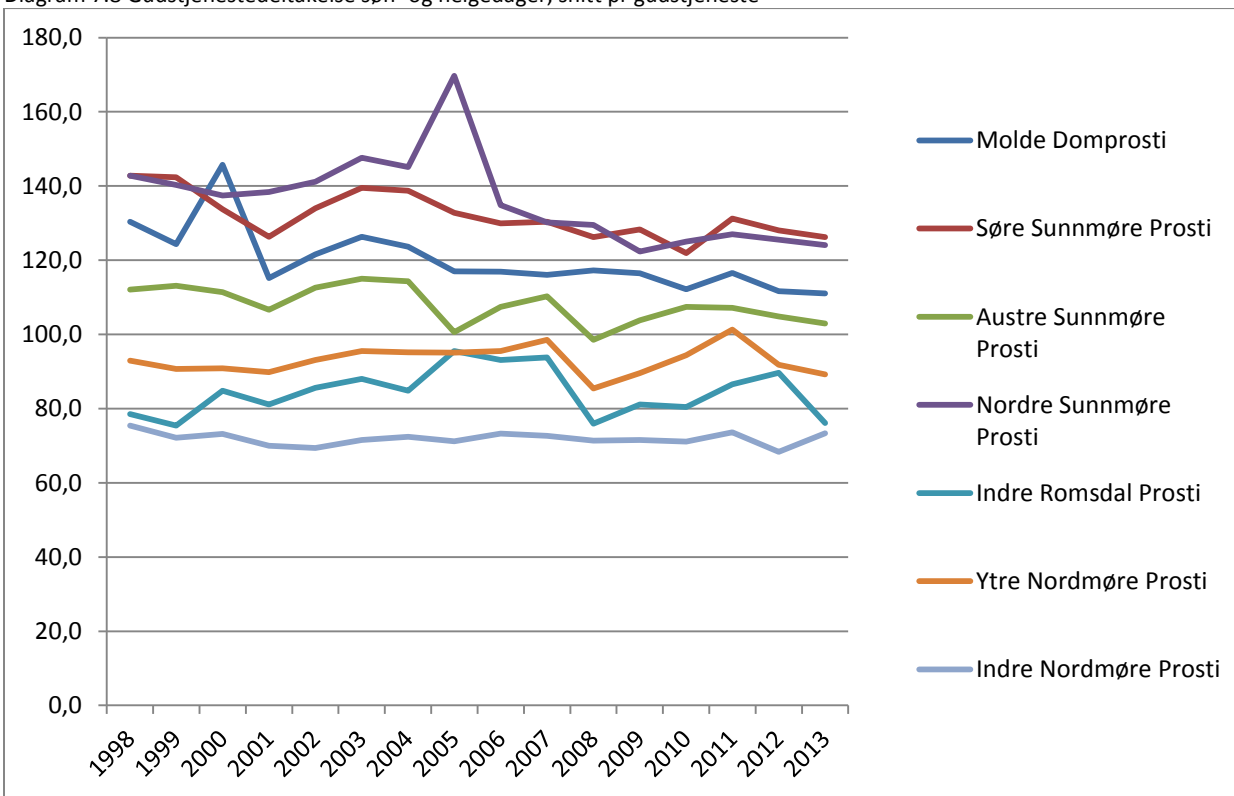
Tabell og diagram viser utvikling i total gudstjenestedeltaking søn- og helgedagar. Dei største prostia, Søre Sunnmøre og Nordre Sunnmøre har ei jamn reduksjon i det totale gudstjenestebesøke på søn- og helgedagar. Den største effekten er at begge prosti kvar har 50 – 60 lågare gudstjenestetilgang enn for nokre år sidan. Mindre del av årsaka er at det ved kvar gudstjeneste i snitt er reduksjon på 2-4 gudstjenestedeltakarar. Molde domprosti har frå 2000 eit jamnt antal gudstjenestedeltakarar. Ytre Nordmøre, Indre Romsdal og Austre Sunnmøre har eit varierende, men med fallande trend. I hovudsak som følge av færre gudstjenester. Indre Nordmøre prosti har eit jamn gudstjenestedeltaking til tross for reduksjon i talet på gudstjenester.

Gudstjenestedeltaking søn- og helgedager, snitt pr gudstjeneste

Tabell 7.8 Gudstjenestedeltakelse søn- og helgedager, snitt pr gudstjeneste

	1998	2000	2002	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Molde	130,4	145,8	121,6	123,7	117,0	116,9	116,0	117,2	116,5	112,2	116,6	111,7	111,1
Søre Sunnmøre	142,8	133,8	134,0	138,7	132,8	130,0	130,4	126,2	128,3	121,9	131,2	128,0	126,3
Austre Sunnmøre	112,0	111,4	112,6	114,3	100,6	107,4	110,2	98,6	103,8	107,4	107,1	104,8	102,9
Nordre Sunnmøre	142,7	137,4	141,1	145,1	169,7	134,9	130,2	129,5	122,4	125,1	127,0	125,6	124,1
Indre Romsdal	78,5	84,8	85,6	84,8	95,6	93,1	93,8	75,9	81,1	80,5	86,6	89,6	76,1
Ytre Nordmøre	93,0	90,9	93,1	95,2	95,1	95,6	98,5	85,4	89,6	94,4	101,3	91,9	89,2
Indre Nordmøre	75,4	73,2	69,4	72,4	71,2	73,3	72,6	71,3	71,5	71,1	73,6	68,3	73,4
Sum	115,9	115,5	113,0	115,8	118,0	111,9	111,3	106,1	106,8	107,0	110,9	107,4	106,0

Diagram 7.8 Gudstjenestedeltakelse søn- og helgedager, snitt pr gudstjeneste

Møre bispedømme har i snitt 106 til gudstjeneste på søn- og helgedager. Søre Sunnmøre, Nordre Sunnmøre og Molde ligg over snitt. Ytre Nordmøre, Indre Nordmøre, Indre Romsdal og Austre Sunnmøre ligg under snitt. Alle prosti har små endringar frå 2012 til 2013, med unntak av Indre Romsdal som har ei vesentleg reduksjon etter fleire år med auka framføtte. Indre Nordmøre har ei gledeleg framgang.

7.7 Nattverd - utvikling

Diagram 7.9 Nattverdgdustenester pr prosti

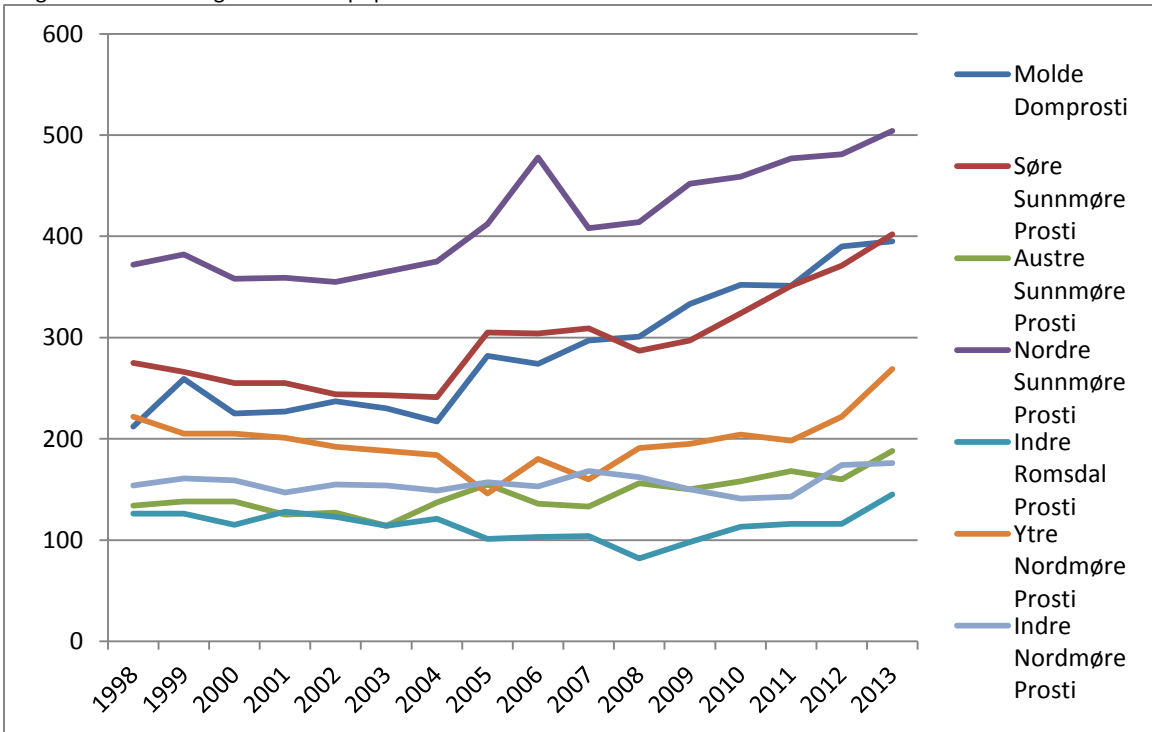
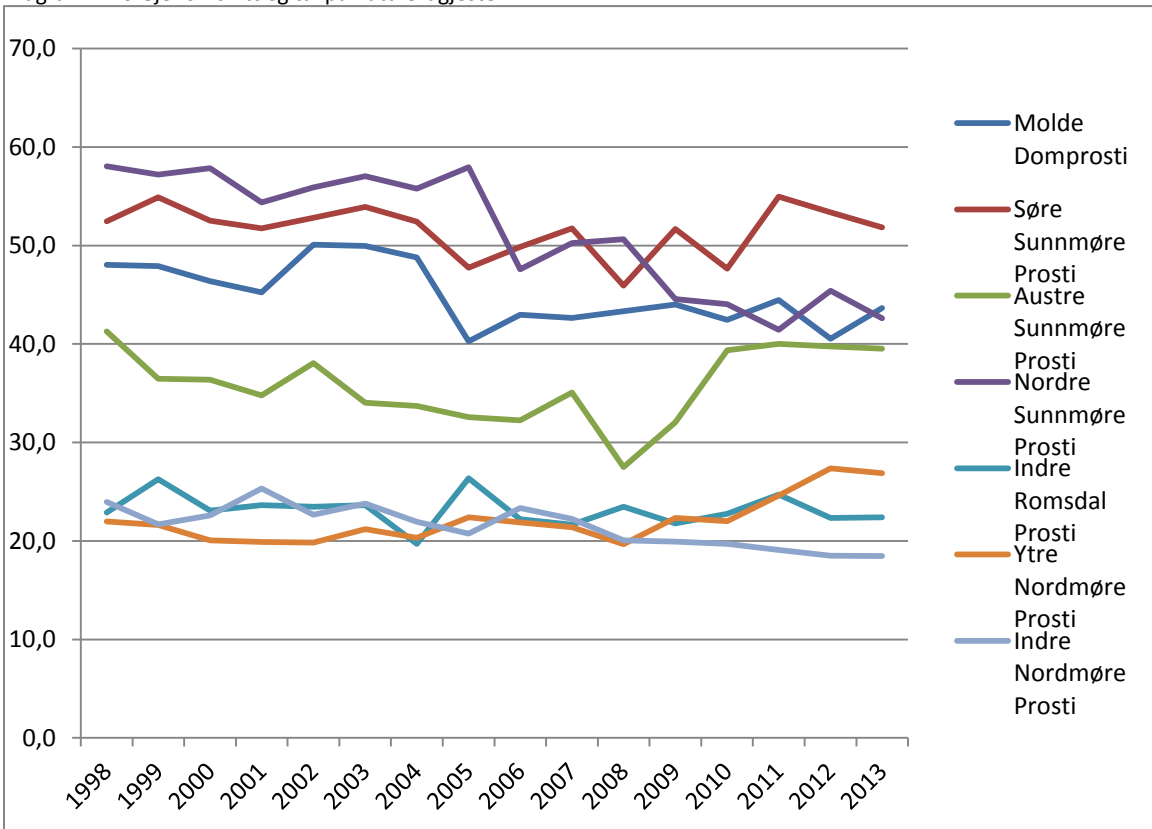

Diagram 7.10 Gjennomsnittleg tal på nattverdgjester

Diagrammet viser utviklinga at talet på nattverdgjester pr nattverdgdusteneste pr prosti i perioden 1998 – 2013. Dei seinare 15 åra har det vore ei vesentleg auke i talet på nattverdgdustenester i dei største prostia

Nordre Sunnmøre, Søre Sunnmøre og Molde. Aukinga er ca 150 nattverdgdustenester i kvart prosti. Gjennomsittstalet på nattverdgjester pr gudsteneste viser ein stabil utvikling i Molde, ein fallande trend i Nordre Sunnmøre og ein positiv, men ujamn utvikling i Søre Sunnmøre.

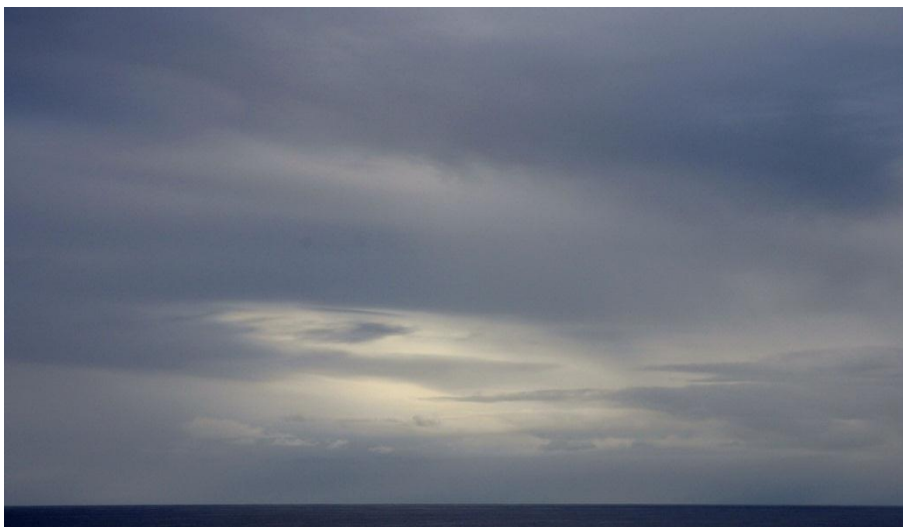
Indre Romsdal og Indre Nordmøre har hatt har hatt eit stabilt tall på nattverdgdustenester, men ei gradvis auke dei siste to åra. Antal nattverdgjester i dei enkelte gudstenestene er stabilt.

I Ytre Nordmøre har talet på nattverdgdustenester gått opp med om lag 100 dei siste åra. Samstundes er nattverddeltakinga aukande.

Austre Sunnmøre har over tid hatt ei mindre auke i talet på nattverdgdustenester. Samstundes er det i dette prostiet vore ei vesentleg auke antal nattverdgjester. Det ser ut til at nivået har stabilisert seg på eit vesentleg høgare nivå enn tidligare år.

Årsrapport del 8

VEDLEGG

Frå Bud Foto: Sjur Fedje

8.1 Biskopens tenestefunksjonar

Visitasar

05.-10.02.	Molde sokn, Molde domprosti
23.-28.04.	Skodje sokn, Austre Sunnmøre prosti (fung. biskop)
21.-26.05.	Borgund og Ellingsøy sokn, Nordre Sunnmøre prosti (fung. biskop)
10.-15.09.	Aukra, Midsund og Sandøy sokn, Molde domprosti
17.-24.11.	Stangvik, Todalen, Åsskard, Øye og Ranes og Mo sokn, Indre Nordmøre prosti

Ordinasjonar til presteteneste

20.01.2013 i Ørsta kyrkje, Ørsta: Knut Gjengedal til vikarprest i Søre Sunnmøre prosti, Møre bispedømme.

01.04.2013 i Nettet kyrkje, Eidsvåg: Ragnhild Lakang Nordmark Due til sokneprest i Nettet, Eresfjord, Eikesdal og Vistdal sokn i Indre Romsdal prosti i Møre bispedømme.

16.06.2013 i Hopen kyrkje, Smøla: Njål Monstad til vikarprest i Ytre Nordmøre prosti, Møre bispedømme.

25.08.2013 i Hareid kyrkje, Hareid: Ruth Eva Sollie til sokneprest i Hareid sokn, Søre Sunnmøre prosti.

Møre biskop har dessutan 15.11.2013 godkjent Leif Nordahl sin ordinasjon i Den evangelisk-lutherske frikyrkja som gyldig grunnlag for å gjere presteteneste i Den norske kyrkja utan ny ordinasjon.

Vigsling til diakon-, kateket- eller kantorteneste

13.01.2013 i Herøy kyrkje, Herøy: Dag Johan Flattun til kantor i Herøy sokn, søre Sunnmøre prosti.

Kallsbrev/tenestebrev

Biskopen har gjeve kallsbrev/tenestebrev til dei følgjande vigsla medarbeidarane i 2012:

Dag Johan Flattun som kantor i Herøy sokn, Søre Sunnmøre prosti

Eivind Kaldestad Oftebro som prest i Ytre Nordmøre prosti med tenestestad Frei sokn

Jens Terje Johnsen som sjukehusprest ved Volda sjukehus, Søre Sunnmøre prosti

Haraldur Gunnarsson som prest i Ytre Nordmøre prosti med tenestestad Kristiansund sokn

Ruth Eva Sollie som prest i Søre Sunnmøre prosti med tenestestad Hareid sokn

Ragnhild Lakang Due som prest i Indre Romsdal prosti med tenestestad Nettet, Eresfjord, Eikesdal og Vistdal sokn

Kjersti Eide Torstrup som prest i Søre Sunnmøre prosti med tenestestad Ørsta sokn

Espen Aarseth som prest i Søre Sunnmøre prosti med tenestestad Hjørundfjord og Storfjorden sokn

Leif Endre Grutle som prost i Indre Nordmøre prosti

Kristian Myklebust som prostiprest og ungdomsprest i Søre Sunnmøre prosti med tenestestad

Hareid, Ulstein og Herøy sokn

Bjørn Gisle Leinebø som seniorprest i Søre Sunnmøre prosti

Stein Bernhard Karstensen som prest i Austre Sunnmøre prosti med tenestestad Sunnlyven og Geiranger sokn

Asbjørg Oksavik Sve som diakon i Skodje, Ørskog og Stordal sokn, Austre Sunnmøre prosti

Fullmakter til leke gudstenesteleiarar

Desse har fått generelle fullmakter til å forrette gudstenester med dåp og nattverd og forrette gravferder i 2013:

Molde domprosti:	Else Marie Lervik Coates, Anne Berit Harnes
Søre Sunnmøre prosti:	Leidulv Grimstad, Eldar Husøy, Sindre Løvik, Harald Sætre
Austre Sunnmøre prosti:	May Lisbeth Hovlid Aurdal, Mons-Olav Walgermo
Nordre Sunnmøre prosti:	Aud Marøy, Svein Olav Sagstad
Indre Romsdal prosti:	Emilie Bøning Benjamins, Sigurd Moltubak
Ytre Nordmøre prosti:	Karen Flatø, Gunn Fagerlie Johansen, Tommy Stormo
Indre Nordmøre prosti:	Einy Randal Elgsæther

Kyrkjevigsling

Ingen

Kyrkjeeubileum der biskopen tok del

20.10.2013	150-årsjubileum for Vanylven kyrkje, Søre Sunnmøre prosti
03.11.2013	150-årsjubileum for Sylte kyrkje (Norddal sokn), Austre Sunnmøre prosti

Prostemøte, medarbeidarsamtalar, sluttsamtalar

Det er halde 8 prostemøte. Biskopen har hatt medarbeidarsamtale med alle prostane og sluttsamtale med alle prestar som har slutta i tenesta.

Kurs/fagdagar m.m. for kyrkjeleg tilsette i Møre

25.01.2013	Tverrfagleg fagdag for kateketar, diakonar og prestar i Molde domkirke
01.-03.10.2013	OU-kurs og prestekonvent, Molde
01.11.2013	Samling for kantorar, Molde

Bispedømeråd, kyrkjemøte, bispemøte, styreverv o.l.

Biskopen eller fungerande biskop deltok i alle bispedømerådsmøta, kyrkjemøtet, bispemøta og Nordisk bispemøte.

Biskopen var medlem av Bispemøtet sitt arbeidsutval. På vegner av Bispemøtet sat Møre biskop i styringsgruppa for arbeidsvegleiarutdanning (som leiar) og i den økumeniske styringsgruppa for skaparverk og berekraft

Biskopen var vald styremedlem i Kirkens Nødhjelp og forstandarskapsmedlem i Menighetsfakultetet.

Eit utval av andre møte, gudstenester og arrangement som biskop/fung. biskop (ØB) har teke del i:

- 05.01. Nyttårsmottaking for prestar med ektefellar, Volsdalen
- 06.01. Tale på Helligtrekongersfest, NMS, Molde
- 07.01. Julefest i «Middag på tvers», KiA, Molde
- 09.01. Konsultasjon om «Ekklesiologi og kirkeordning», Oslo
- 10.01. Seminar om kyrkjeordning, Oslo
- 28.01. Debatt om bioteknologi, Ålesund, i samband med teaterframføringa «Mor for enhver pris)
- 21.02. Møte med Fylkesmannen i Møre
- 24.02. Debatt med UNEs direktør i Søndagsavisa NRK P2
- 19.03. Foredrag i Odd Fellow, Molde (ØB)
- 20.03. Foredrag i Røde Kors, Molde (ØB)
- 28.04. Samlivsetisk dag for prestar, Molde (ØB)

- 17.-23.06. Ordinasjonssamlingar, Bodø
- 15.07. Opning av Moldejazz 2013
- 18.07. Besøk på Gurisenteret, Smøla
- 22.07. Markering av toårsdagen for 22. juli 2011, Molde
- 28.-31.07. Olavsfestdagane, Trondheim
- 09.08. Klimavalmøte, Oslo
- 11.08. Misjonsdag med friluftsgudsteneste, Straumsnes
- 24.08. Debattmøte om Klimaval 2013, Ålesund
- 28.-30.08. Opning av og div. arrangement under Bjørnsonfestivalen, Molde
- 07.09. Temadag i Den nordisk-katolske kyrkja, Ålesund
- 08.09. Gudsteneste med biskop Thomas frå den koptiske kyrkja i Egypt, Bolsøy
- 18.-21.09. 30-årsjubileum for Møre bispedøme med diverse arrangement og besøk frå vennskapsbispedøma, Molde
- 25.09. Møte med direktøren for UNE, Oslo
- 25.09. Jubileum for Luthersk Kirketidende, Oslo
- 29.09. Gudsteneste i Molde domkirke og avskil med domprost Øystein Bjørdal
- 21.10. Opning av landskonferanse for hovudverneombod, Molde
- 23.10. Foredrag i Romsdals Forsvarsforening, Molde
- 27.10. Nattverdgdudsteneste i SubUrban ungdomsmenighet, Molde
- 29.10. Fakkeltog for forfølgde kristne, Molde
- 30.10. Introduksjonsdag for nytilsette prestar, Molde
- 31.10. Opning av Speidermessa 2013, Molde
- 04.11. Møte med klima- og miljøvernministeren, Oslo
- 05.11. Zero-konferansen, Oslo
- 07.11. Kirkens Nødhjelp-kveld, Molde
- 09.-13.11. COP 19-konferanse, Warszawa
- 14.11. Salmekveld for lansering av ny salmebok, Aure
- 16.12. Møte med Fylkesmannen i Møre, Molde
- 25. og 26.12. Gudstenester i Molde domkirke

Permisjon og ferie

Biskopen hadde studiepermisjon 06.03.-31.05.2013. I dette tidromet fungerte domprost Øystein Bjørdal (ØB) som biskop. Ingeborg Midttømme brukte permisjonen til å reise for Kirkens Nødhjelp til det sørlege Afrika. I kraft av å vere biskop blei ho invitert til å feire gudsteneste fleire gonger. I tillegg assisterte ho ved ei bispevigsling.

- 10.03. Gudsteneste og preike i United Methodist Church, Central Church in Luanda, Angola.
- 16.03. Assisterte ved vigsling av Steve Moreo til biskop i St. Mary's Anglican Cathedral, Johannesburg, Sør-Afrika
- 17.03. Feira gudsteneste i Manche Masemola, Anglican Church i Aleksandra Township i Johannesburg, Sør-Afrika
- 19.05. Pinsedagsgudsteneste og preike ved prosteinsetjing i Temeke Church, ELCT, Dar es Salaam, Tanzania
- 26.05. Gudsteneste og preike i Azania Front Church, ELCT, Dar es Salaam, Tanzania

Biskopen hadde ferie 01.-12.07. og 07.11.10, til saman 15 dagar, med domprosten som vikar. Restferien blei overført til 2014.

8.2 Personendringar i presteskapet

Vi reknar her dei som har byrja eller slutta i stillinga i 2013, uavhengig av tilsetjingsår. Berre faste stillingar med løn eller lønsrefusjon over kap 0341 er tekne med. Under "Ny stilling innan bispedømet" har vi likevel også teke med dei som går til eller frå langvarige vikariat i Møre.

Ny som prest til bispedømet

Eivind Kaldestad Oftebro frå vikarstilling som kapellan i Nordstrand, Oslo bispedøme, til sokneprest i Frei

Haraldur Gunnarsson frå ikkje-kyrkjeleg stilling på Island til kapellan i Kristiansund

Ruth Eva Sollie, nyutdanna frå MF til sokneprest i Hareid

Ragnhild Lakang Due, nyutdanna frå MHS til sokneprest i Nesset, Eresfjord, Eikesdal og Vistdal

Kjersti Eide Torstrup frå ikkje-kyrkjeleg stilling i Stavanger til sokneprest i Ørsta

Espen Aarseth frå kapellanstilling i Vardåsen, Oslo bispedøme, til sokneprest i Hjørundfjord og Storfjorden sokn

Kristian Myklebust frå vernepliktig feltprestteneste til prostiprest og ungdomsprest i Søre

Sunnmøre/Hareid, Ulstein og Herøy

Stein Bernhard Karstensen frå vikariat som kyrkjetenar i Hareid til sokneprest i Sunnlyven og Geiranger

Ny prestestilling innan bispedømet

Jens Terje Johnsen frå sokneprest i Herøy/prostiprest i Søre Sunnmøre til sjukehusprest ved Volda sjukehus

Sjur Johan Sæter frå sokneprest i Vanylven til seniorprest i Søre Sunnmøre

Leif Endre Grutle frå prostiprest i Indre Nordmøre til prost i Indre Nordmøre

Bjørn Gisle Leinebø frå vikarprest i Søre Sunnmøre til seniorprest i Søre Sunnmøre

Flytta til prestestilling eller stilling i kristeleg organisasjon i anna bispedøme

Bente Hellstrøm Nyseth, frå sokneprest i Hen og Eid og Holm, Indre Romsdal, til sokneprest i Nes og Flå, Hallingdal prosti, Tunsberg bispedøme

Gått av med alderspensjon/avtalefesta pensjon/uførepensjon

Arne Vigestad, fengselsprest ved Hustad fengsel, Molde domprosti

Rolf Dyrhol, sokneprest i Hjørundfjord og Storfjorden, Søre Sunnmøre

Matias Kåre Austrheim, sokneprest i Ørsta

Øystein Bjørdal, domprost i Molde domprosti

8.3 Personendringar bispedømekontoret

Ny til bispedømekontoret: Ole Kristian With Due frå soknepreststilling i Sunnhordland prosti til rådgjevar med spesialkompetanse i misjon (først som vikar, seinare fast.) Slutta ved

bispedømekontoret: Misjonsrådgjevar Liv Anne Bjerkeland til ikke-kyrkjeleg stilling.

8.4 Bispedømerådsmøte

Det blei halde 9 bispedømerådsmøte og handsama 103 saker.

8.5 Medlemer av Møre bispedømeråd, utval mv

Bispedømerådet

- Biskop Ingeborg Midttømme
- Representant vald av prestane: Per Eilert Orten

- Representant vald av dei leke tilsette: Kari Vatne
- Leke representantar: Modulf Aukan (vald leiari), May Lisbeth Hovlid Aurdal (nestleiar), Marianne Hermann Brekken, Hilde Bergfjord Brunvoll, Eldar Husøy, Målfrid Jakobsen, Ann-Kristin Sørvik

Varamedlemer:

- For biskopen: Domprost Øystein Bjørdal
- For prestane: Tormod Remøy
- For dei leke tilsette: Robert Coates
- For dei leke: 1. Karen Flatø, 2. Leif Hovde

Arbeidsutval

Arbeidsutvalet for bispedømerådet er samansett av bispedømerådsleiaren og biskopen med stiftsdirektøren som sekretær. Når den valde leiaren er presterepresentanten, møter også nestleiar i arbeidsutvalet.

Regionalt etterutdanningsutval (REU)

- Magne Furuseth (PF)
- Lene Gåsvatn (PF)
- Margit Holte (PF)
- Biskopen (arbeidsgjevar)
- Stiftsdirektøren (arbeidsgjevar)
- Bjørn Rasmussen (arbeidsgjevar)

Arbeidsmiljøutval (RAMU)

- Arvid Helle (arbeidstakar, verneombod) (PF)
- Harald Kjell Sunde (arbeidstakar) (PF)
- Magne Furuseth (arbeidstakar) (PF)
- Margit Lovise Holte (arbeidstakar) (PF)
- Biskopen (arbeidsgjevar)
- Stiftsdirektøren (arbeidsgjevar)
- Avdelingsleiar for lønns- og personalavdelinga (arbeidsgjevar)
- Sekretær: Tore Johan Øvstebø

Kyrkjeleg arbeidsgjevarforum i Møre (KAF)

- Steinar Sætre (kyrkjeverje)
- Turid Urkedal Valderhaug (kyrkjeverje)
- Hans Jakob Nes (kyrkjeverje)
- Biskopen
- Stiftsdirektøren (bispedømerådet)
- Leiari for personal- og lønsavdelinga (bispedømerådet)

Kyrkjemusikalsk råd

- Magnus Moksnes Myhre – vara: Dirk Hauenschild
- Ståle Helvig – vara Bert Handrick
- Steinar Saltnes – vara: Sissel Schiøtt
- Sekretær: John Erik Brakstad

SMM Møre

- Signe Hellevik (vara: Knut Bjune)	Møre bispedømeråd
- Synnøve Risan	Normisjon
- Gunnar Bergem	Acta

-	Laila Tusvik Helle	NMS
-	Björg Myhre	NMSU
-	Bjørn Ødegaard	Himalpartner
-	Astrid Grøvan Vikhagen	Himalpartner
-	Håvar Ervik	Misjonsalliansen
-	Björg Bakke	Den Norske Israelsmisjon
-	John Erling Jerstad	Den Norske Israelsmisjon

Ungdomsrådet i Møre

Frå kyrkjelydane:

- Fredrik Rafteseth (leiar fram til haust 2013)
- Elias Nikolai Øyehaug Opsvik (leiar frå haust 2013)
- Kjerstin Korsrud
- Anna Friheden/Sylvi Sæbø
- Sara Åsnes Sagild/Hans Olav Blindheim
- Linda Helen Slyngstad/Amalie Marie Teige

Varamedlemer:

- Sofie Sletteberg /Nahed Salah
- Stine Holstad /Øyvind Vatne Lande

Frå organisasjonane:

- Markus Bjørlykke/Dina Kidane (KFUK-KFUM)

Frå bispedømerådet/sekretær:

- Christfried Kaul (Rådgjevar for ungdom og undervisning)

LRS (lokal redningssentral) – prestar

Sunnmøre politidistrikt

- Knut Bjune
- Arvid Helle
- Reidar Standal

Nordmøre og Romsdal politidistrikt:

- Lars-Ove Skaret
- Petter Dahle
- Signe Hellevik

Fag-etisk personalråd i overgrepssaker

- Fengersprest Arne Vigestad
- Psykolog Magnhild Nes Skrede

Jurist var ikkje oppnemnd i 2013

Kontaktperson for fornærma i overgrepssaker, oppnemnd av biskopen

- Marit Skjærseth

Bispedømerådet sine representantar i ulike organ:

Kirkens Nødhjelp, representantskapet:

- Knut Johan Rønningen (vara: Marianne Hermann Brekken)

Kirkens SOS Møre og Romsdal, representantskapet:
- Bodil Bryn Kvistad (Vara: Aud Romslo Schistad)

IKO, representantskapet:
- Christel Nævdal Barlaup (Vara: Christfried Kaul)

Stiftelsen Åkerlehaugen, styret:
- Per Inge Vik (Vara: Anne Kirsti Lønning Reiten)

Regionrådet for Kristent Interkulturelt arbeid i Møre og Romsdal:
- Tore Johan Øvstebø (Vara: Sigurd Moltubak)
(Desse var formelt oppnemnde for 2011-2012, men har halde fram i 2013 utan ny oppnemning.)

8.6 Forvaltningsaker etter kyrkjelova og gravferdslova

Etter både kyrkjelova og gravferdslova med forskrifter er det lagt vedtaksmynde til biskop og bispedømeråd for visse saksområde. Vedtak gjorde av av fellesråd eller sokneråd i medhald av offentleglova (jf KL § 38) kan bli klaga til bispedømerådet. Enkeltvedtak gjorde av fellesråd eller sokneråd i medhald av gravferdslova eller forskrifta til denne kan bli klaga til bispedømerådet.

Etter kyrkjelova § 18 skal biskopen godkjenne "Anskaffelse og avhendelse av kirkens inventar og utstyr." I 2013 gjorde biskopen vedtak i 23 saker i medhald av denne paragrafen, ei dobling samanlikna med 2012. Ni av sakene gjaldt kyrkjetekstil. Elles var det saker om golvløparar, benkeputar, stolar, prosesjonskors og eit par saker om lerret og prosjektor. Det har ikkje vore pågang om godkjenning av «framflytta altar» etter ny gudstenesteliturgi dette året.

Etter kyrkjelova § 21 har biskopen delegert mynde til "å godkjenne ombygging og utvidelse av kirke og til å tillate bebyggelse nærmere enn 60 meter fra kirke i spredtbygd område." Det har vore to saker om dispensasjon i byggesak innanfor 60-metersgrensa.

«Ombygging» er eit vidt omgrep i kyrkjelova § 21. I 2013 gjorde biskopen vedtak i 23 saker etter denne paragrafen, ei auke på sju samanlikna med 2012. Biskopen følgde Riksantikvaren si rådgjeving i alle sakene der kyrkja var listeført. Sakene gjaldt orgel, ytre rehabiliteringar, måling, , benkeendringar, brannalarmanlegg m.v. Ingen saker var om kyrkjeoppvarming. I tre av sakene var kyrkja freda og Riksantikvaren gjorde vedtak etter kulturlova, biskopen etter kyrkjelova.

Tabell 8.6.1: Tal på saker etter kyrkjelova § 18 og § 21 dei fire siste åra:

	2010	2011	2012	2013
Vedtak gjort av biskopen om kyrkjeinventar og utstyr etter KL § 18	11	21	11	23
- av desse tekstilsaker	3	9	4	8
Vedtak gjort av biskopen i ombyggingssaker etter KL § 21	10	8	16	23

Det har ikkje vore klagesaker etter Offentleglova på vedtak i kyrkjelege organ, jf kyrkjelova § 38.

Etter gravferdslova § 4 m.fl. og etter forskrifta til lova har bispedømerådet mynde til å godkjenne gravplassutvidingar m.v., til å godkjenne ferdigstilling av gravplass og til å godkjenne vedtekter for gravplass. I 2013 gjorde bispedømerådet vedtak i 13 slike saker, ei lita auke frå året før. I tillegg var det tre saker der bispedømerådet avgjorde klager på enkeltvedtak fatta av fellesråd. Fellesrådet fekk medhald i to av desse, klagar i ei. I saker som gjeld anlegg og vesentlege endringar på gravplass hentar bispedømerådet inn råd frå departementet sin gravplassrådgjevar.

Tabell 8.6.2: Tal på saker etter gravferdslova § 4 m.fl. og forskrifta dei fire siste åra:

	2010	2011	2012	2013
Vedtak gjort av bispedømerådet i saker etter gravferdslova	3	10	10	13
Klage på enkeltvedtak i fellesråd	3	0	5	3

Etter kyrkjelova § 16 skal bispedømerådet godkjenne før det kan takast opp lån på vegner av soknet. I 2013 var det to slike saker, det same som året før. Bispedømerådet godkjende ein søknad som gjaldt disponering av kyrkjefond etter kyrkjelova § 19.

Tabell 8.6.3: Tal lånegodkjenningssaker dei fire siste åra:

	2010	2011	2012	2013
Søknader om låneopptak	4	0	2	2
- av desse godkjende	4	0	2	2

8.7 Tilskotsforvaltning

Møre bispedømeråd har forvaltningsansvar for tre statlege tilskotsordningar:

a) Tilskot til diakoni, undervisning og kyrkjemusikk

Samla tilskot i 2013 var kr 9 072 000, og heile tildelinga er utbetalt. Midlane har i hovudsak gått til refusjon av lønsutgifter til diakon- og kateketstillinger. I tillegg har domkyrkja fått eit tilskot til kyrkjemusikalsk arbeid.

Tilskotet er fordelt slik:

Tilskot til 15 diakonar	4 081 000	(44,98 %)
Tilskot til 10 kateketstillinger	4 742 000	(52,28 %)
Tilskot til kyrkjemusikalsk verksemd ved domkyrkja	160 000	(1,76 %)
Kompetansefremjande tiltak for diakonar og kateketar	45 400	(0,50 %)
Andre tilskot til diakoni/undervisning	43 600	(0,48 %)

b) Opplysningsvesenets fond

Det er Kyrkjerådet som gjer vedtak om kor stort tilskot kvart bispedøme får til vidare fordeling på eigne tiltak og til tiltak i kyrkjelydane. Tilskotssummen i 2013 var på kr 502 000 til vidare fordeling og kr 37 850 til venskapssamarbeid.

For tilskotsåret 2013 kom det inn 23 søknader med ein samla søknadssum på kr 1 268 000. Utbetaling av midlane var som følgjer:

Tilskot til barn og unge	150 000	(27,79 %)
Tilskot til kyrkjemusikk og kultur	100 000	(18,52 %)
Tilskot til diakoni	60 000	(11,11 %)
Tilskot til misjonskonsulent	165 000	(30,57 %)
Venskapssamarbeid	37 850	(7,01 %)

Kompensasjon administrasjon på kr 27 000 (5 %) blei ved ein feil ikkje utbetalt. Vi har søkt om å få dette overført og utbetalt i 2014.

Tiltak i regi av Møre bispedømeråd utgjør 44,61 % av tilskotssummen.

c) Tilskot til trusopplæring

Tilskotssummen til Møre var på kr 13 357 000. Midlane er tildelt til fellesråda sitt arbeid med trusopplæring. I tillegg til dei ordinære utbetalingane, er det etter søknad utbetalt kr 50 000 til trusopplæringstiltak i kyrkjelydar.

Det er eit overskot på posten på kr 132 000. Midlane blir nytta til tiltak i 2014.

8.8 Rekneskapsamandrag for kap 1590 og 1591 2013**1590/4590 Rekneskap administrasjonen 2013**

159011	Lønsutgifter	
1590111	Stillingar	7 069 212
1590112	Ekstrahjelp	67 352
1590117	Styrer, utval og råd	116 000
1590118	Trygder og pensjonar	1 013 366
	Sum lønsutgifter 159011	8 265 930
159012	Andre driftsutgifter	
1590121	Maskiner, inventar og utstyr	70 335
1590122	Forbruksmateriell	196 914
1590123	Reise- og kursutgifter m.m.	954 491
1590124	Kontortenester	157 365
1590125	Konsulenttenester	140 509
1590128	Vedl. hald bygningar	18 460
1590129	Drift av bygningar og lokalleige	1 302 860
	Sum andre driftsutgifter 159012	2 840 933
15902	Spesielle driftsutgifter	
1590212	Løn og godtgjersle, oppdrag	270 115
1590218	Trygder	38 086
1590222	Varer og tenester, oppdrag	26 077
	Sum 15902	334 278
4590	Inntekter	
459003	Inntekter ved oppdrag	334 359
459002	Ymse inntekter	194 346
459016	Ref. folketrygd: foreldrepengar	0
459018	Ref. folketrygd: sjukdom	43 832
	Sum inntekter 4590 02, 16, 18	238 178
Kyrkjeleg administrasjon 1590 01/4590 01,16,18		
	Tildeling	11 221 000
	Rekneskap	10 868 685
	Resultat	352 315
Spesielle driftsutgifter 1590 02/4590 02		
	Tildeling	0
	Rekneskap	81
	Resultat	81
Tilskot til diakoni, undervisning og kyrkjemusikk		
1590 71 16		
	Tildeling	9 072 000
	Rekneskap	9 072 000
	Resultat	0

Tilskot til trusopplæring 1590 75

Tildeling	13 357 000
Rekneskap	13 224 653
Resultat	132 347

1591/4591 Rekneskap presteskapet 2013

159111	Lønsutgifter	
1591111	Stillingar	43 636 147
1591112	Ekstrahjelp (ABV m.m.)	121 539
1591113	Bistillingar (Mekling)	0
1591118	Trygder og pensjonar	5 547 874
	Sum lønsutgifter 1591 11	49 305 560

159112 Andre driftsutgifter

1591121	Maskiner, inventar og utstyr	13 989
1591122	Forbruksmateriell	329 669
1591123	Reise- og kursutgifter m.m.	3 395 372
1591124	Kontortenester	184 860
1591125	Eksterne lønskostnader	1 847 027
1591127	Vedlikeh/drift maskiner, transp. midler	0
1591129	Drift av bygningar og lokalleige	198 646
	Sum andre driftsutgifter 1591 12	5 969 563

4591 Inntekter

459102	Ymse inntekter	597 700
459116	Ref folketrygd: foreldrepenge	533 833
459118	Ref folketrygd: sjukdom	910 814
	Sum inntekter 4591 01, 15, 16, 18	2 042 347

Presteskapet 1591 01/4591 01,16,18

Tildeling	54 146 000
Rekneskap	53 232 776
Resultat	913 224

